



BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

mardi

19-12-2000

19-12-2000

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Toelating en eedaflegging van een nieuw lid ter vervanging van een ontslagnemend lid	1
BEGROTINGEN (VOORTZETTING)	2
Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1 tot 5 en 906/1)	2
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 34)	2
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	2
<i>Sprekers: Jacques Lefevre, Erik Derycke, Jacques Simonet, Ferdy Willems, Jean-Pol Henry, Stef Goris, Leen Laenens, Claudine Drion, Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging, Peter Vanhoutte</i>	
BIJLAGE	43
INTERNE BESLUITEN	43
COMMISSIES	43
SAMENSTELLING	43
BESLISSINGEN	43
INTERPELLATIEVERZOEKEN	44
INGEKOMEN	44
VOORSTELLEN	45
TOELATING TOT DRUKKEN	45
MEDEDELINGEN	45
COMMISSIES	45
VERSLAGEN	45
SENAAT	46
OVERGEZONDEN WETSONTWERP	46
EVOCATIE	46
REGERING	46
VERSLAG	46
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2000	47
BESLISSING VAN DE MINISTERRAAD	47
ARBITRAGEHOF	48
ARRESTEN	48
REKENHOF	49
TOELAATBAARHEID TOT DE WERKLOOSHEIDS- EN WACHTUITKERINGEN	49
RESOLUTIES	49
EUROPEES PARLEMENT	49
VARIA	49
STATISTIEKEN VAN HET VLAAMS ONDERWIJS	49
FONDS VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK – VLAANDEREN	50
BERICHT VAN DE ALGERIJNSE "CONSEIL DE LA NATION"	50

SOMMAIRE

Excusés	1
Admission et prestation de serment d'un nouveau membre en remplacement d'un membre démissionnaire	1
BUDGETS (CONTINUATION)	2
Budget des voies et moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1 à 5 et 906/1)	2
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 34)	2
<i>Reprise de la discussion générale</i>	2
<i>Orateurs: Jacques Lefevre, Erik Derycke, Jacques Simonet, Ferdy Willems, Jean-Pol Henry, Stef Goris, Leen Laenens, Claudine Drion, Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense, Peter Vanhoutte</i>	
ANNEXE	43
DECISIONS INTERNES	43
COMMISSIONS	43
COMPOSITION	43
DECISIONS	43
DEMANDES D'INTERPELLATION	44
DEMANDES	44
PROPOSITIONS	45
AUTORISATION D'IMPRESSION	45
COMMUNICATIONS	45
COMMISSIONS	45
RAPPORTS	45
SENAT	46
PROJET DE LOI TRANSMIS	46
EVOCATION	46
GOUVERNEMENT	46
RAPPORT	46
BUDGET GENERAL DES DEPENSES 2000	47
DECISION DU CONSEIL DES MINISTRES	47
COUR D'ARBITRAGE	48
ARRETS	48
COUR DES COMPTES	49
ADMISSION AU BENEFICE DES ALLOCATIONS DE CHOMAGE ET D'ATTENTE	49
RESOLUTIONS	49
PARLEMENT EUROPEEN	49
DIVERS	49
STATISTIQUES DE L'ENSEIGNEMENT FLAMAND	49
"FONDS VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK – VLAANDEREN"	50
MESSAGE DU CONSEIL DE LA NATION D'ALGERIE	50

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 19 DECEMBER 2000

14:15 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 19 DÉCEMBRE 2000

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.36 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

La séance est ouverte à 14.36 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:

André Flahaut.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering**Excusés**

Jean-Paul Moerman, wegens ziekte / pour raison de santé;

Jozef Van Eetvelt, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat;

Elio Di Rupo, Geert Versnick, buitenslands / à l'étranger.

01 Admission et prestation de serment d'un nouveau membre en remplacement d'un membre démissionnaire

01 Toelating en eedaflegging van een nieuw lid ter vervanging van een ontslagnemend lid

Monsieur Michel Wauthier, représentant de la circonscription électorale de Namur-Dinant-

Philippeville, est démissionnaire en date du 15 décembre 2000.

Le suppléant appelé à le remplacer est M. François Bellot.

L'élection de ce dernier, comme membre suppléant de la Chambre, a été validée au cours de la séance du 1^{er} juillet 1999. Comme la vérification complémentaire, prévue par l'article 235 du Code électoral, ne porte que sur la conservation des conditions d'éligibilité, il apparaît que cette vérification n'a, dans les circonstances présentes, qu'un caractère de pure formalité.

Je vous propose donc de passer aussitôt à l'admission de M. François Bellot comme membre de la Chambre, sans renvoi à une commission de vérification des pouvoirs.

Pas d'observation? (*Non*)

Je proclame M. François Bellot membre de la Chambre des représentants.

De heer Michel Wauthier, vertegenwoordiger voor de kieskring Namen-Dinant-Philippeville, is ontslagnemend met ingang van 15 december 2000.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen is de heer François Bellot.

Zijn verkiezing tot opvolger werd in de vergadering van 1 juli 1999 goedgekeurd. Daar het aanvullend onderzoek door artikel 235 van het Kieswetboek voorgeschreven, uitsluitend slaat op het behoud van de kiesbaarheidsvereisten, gaat het in de huidige omstandigheden om een loutere formaliteit.

Ik stel u dan ook voor de heer François Bellot

onmiddellijk uit te roepen tot lid van de Kamer, zonder dat tot verzending naar een commissie tot onderzoek der geloofsbrieven wordt besloten.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Ik roep de heer François Bellot tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit.

Je rappelle les termes du serment.

Ik memoreer de bewoordingen van de eed: "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Je jure d'observer la Constitution" "Ich schwöre die Verfassung zu beobachten".

Je prie M. François Bellot de prêter le serment constitutionnel.

Ik verzoek de heer François Bellot de grondwettelijke eed af te leggen.

- M. François Bellot prête le serment constitutionnel en français.

- De heer François Bellot legt de grondwettelijke eed af in het Frans.

M. François Bellot fera partie du groupe linguistique français.

De heer François Bellot zal deel uitmaken van de Franse taalgroep.

(*Applaus*)

Begrotingen (voortzetting)

Budgets (continuation)

02 Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1 tot 5 en 906/1)

- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 34)

02 Budget des voies et moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1 à 5 et 906/1)

- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 34)

Reprise de la discussion générale

Hervatting van de algemene bespreking

La discussion générale est reprise.

De algemene bespreking is hervat.

Nous poursuivons le débat par le secteur Affaires étrangères et Commerce extérieur, Coopération internationale et Défense nationale.

Wij zetten het debat voort betreffende de sector Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel, Internationale samenwerking en Landsverdediging.

02.01 Jacques Lefevre (PSC): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, en raison de l'étendue du sujet traité, permettez-moi de commencer mon intervention en vous faisant part de ma satisfaction en ce qui concerne la mouture 2001 du budget. Je poursuivrai ensuite mon intervention en développant les principaux points sur lesquels je ne partage pas l'avis du gouvernement. Je terminerai par quelques considérations sur les priorités de la politique étrangère belge.

Je dois tout d'abord exprimer ma satisfaction en ce qui concerne l'augmentation du budget de la Coopération au développement. La note de politique prévoit, en effet, une augmentation du budget de la Coopération au développement d'environ 10% par an pendant 4 ans. Cela correspond au souhait du PSC et du parlement qui l'avaient réclamée à plusieurs reprises. Il s'agit, me semble-t-il, du plus grand acquis de ce budget. On passe ainsi de 24,4 milliards en 2000, à 26,6 milliards en 2001, à 29,6 milliards en 2002 et à 33,6 milliards en 2003.

Le département des Affaires étrangères a également décidé d'augmenter son budget de prévention des conflits à raison de 300 millions en rassemblant diverses lignes budgétaires. Il s'agit toutefois d'un montant qui reste bien modeste face aux enjeux de la prévention des conflits.

Mais après les fleurs arrivent les pots. Deux projets politiques de la majorité arc-en-ciel nous préoccupent particulièrement: la défédéralisation de la coopération au développement et la quasi-suppression du commerce extérieur au niveau fédéral.

Au détour d'une phrase lapidaire de sa déclaration de politique générale, le gouvernement avait annoncé que certaines matières de la coopération au développement seraient également transférées dès 2004 dans la mesure où elles portent sur des compétences des Communautés et des Régions. Grâce à ces trois lignes obscures, la majorité libérale-socialiste-écolo a plongé la coopération belge au développement dans quatre nouvelles années d'incertitude. Incertitude d'autant plus grave que cette majorité ne sait pas encore exactement ce que recouvre cette décision prise dans le brouillard le plus absolu.

Le ministre des Affaires étrangères n'avouait-il pas en réponse à mon intervention du 13 novembre 2000 qu'il était incapable de préciser les compétences concernées? Il ajoutait que le gouvernement allait lancer une étude de faisabilité

ainsi qu'une large concertation avec les acteurs, preuve de la légèreté de la décision prise antérieurement.

La coopération belge au développement vient de terminer un énorme chantier qui commence à porter ses fruits. Tous les acteurs (l'administration, la CTB, les ONG, les pays partenaires) ont enfin pu sortir d'une période d'incertitude grave et se remettre à travailler avec une idée claire des contours et des axes de la coopération belge au développement.

Lors de la législature précédente, des jalons importants avaient été marqués en accord avec le parlement.

Il faut rappeler qu'une loi de la coopération internationale a été adoptée, offrant un cadre juridique stable et des lignes directrices fortes; celle-ci a jeté les bases d'une coopération au développement de qualité. Que l'évaluation indépendante et le contrôle parlementaire ont aussi été renforcés. Que le principe de programmation a été mis en œuvre, y compris pour les ONG. Que l'exécution de la politique belge de coopération au développement a été confiée à la CTB, conçue pour agir plus soupagement et avec plus d'efficacité que l'administration. Que l'administration de la coopération au développement - DGCI - a été intégrée dans le ministère des Affaires étrangères afin de renforcer la cohérence de l'expression internationale de la Belgique. Nous avons pu apprécier la qualité de ses dirigeants, il y a quelques jours, en commission des Affaires étrangères.

A bien y réfléchir, je ne vois que des inconvénients à une éventuelle régionalisation ou communautarisation de la coopération au développement. Je note que le gouvernement a été incapable de fournir des arguments objectifs en support de cette défédéralisation.

Elle révèle en outre un paradoxe fondamental: le gouvernement souhaite assumer ses responsabilités dans l'Afrique des Grands Lacs en menant une politique alliant - je cite - « initiatives diplomatiques et efforts en matière de coopération ». Non seulement le ministre des Affaires étrangères accepte de se priver du levier le plus important de sa politique africaine mais, en plus, une telle réforme n'apportera aucun bénéfice aux pays en développement. Au contraire, cela signifiera la multiplication des acteurs, des priorités politiques et une division des moyens au préjudice de toute notion d'efficacité et de visibilité

de l'aide publique belge. Le morcellement des compétences signifie également la perte de cohérence à plusieurs niveaux.

Ce matin même, nous avons une réunion avec la plate-forme belge des ONG, qui nous a présenté le mémorandum adressé au gouvernement pour la présidence belge de l'Union européenne. Leur première revendication est qu'il y ait plus de cohérence dans la politique de coopération au niveau européen. Croyez-vous sincèrement qu'on aidera mieux les pays du Sud en détricotant notre coopération, alors qu'il faut la rendre plus cohérente au niveau européen?

Je voudrais rappeler - et on ne le répètera jamais assez - pourquoi nous sommes en faveur du maintien d'une coopération au développement fédérale de qualité, en faveur des pays partenaires et en respectant l'apport spécifique des régions et des communautés, selon le texte de la motion que j'ai déposée avec mon collègue Mark Eyskens, en séance plénière de la Chambre. Je regrette d'ailleurs que le parti Ecolo ne se soit pas rallié à ce texte, alors qu'il semblait y souscrire dans la presse.

En premier lieu, nous considérons que les communautés et les régions jouent et peuvent encore accentuer leur rôle constructif et spécifique dans l'aide aux partenaires du Sud. Nous considérons que ce rôle doit venir en surplus du fédéral et non en substitution du fédéral.

Deuxièmement, il apparaît des réponses du vice-premier ministre à mon interpellation que la décision de dé-fédéraliser la coopération au développement a été prise dans l'improvisation, sans étude d'impact et sans concertation. Ces réponses prouvent que cette décision répond à un donnant-donnant communautaire. Il a été incapable de préciser les compétences qui seront transférées ni les budgets concernés.

Dans notre conception, la coopération au développement doit servir en priorité aux partenaires du Sud et non à des intérêts intérieurs au pays. Une coopération au niveau fédéral comporte des avantages significatifs: la cohérence dans notre action à l'étranger, la concentration géographique et sectorielle, et la définition de priorité politique; cela apporte aussi un effet de masse budgétaire et de levier, non seulement dans l'aide bilatérale mais aussi dans les enceintes multilatérales, et, enfin, la possibilité de mener une véritable politique africaine.

Une réforme d'envergure de notre coopération au

développement a été accomplie ces dernières années; elle commence à porter ses fruits. Cette décision va de nouveau déstabiliser inutilement le secteur de la coopération belge au développement.

Dans la note de politique du gouvernement, la politique du Commerce extérieur se fonde sur les principes suivants: porter une attention spéciale aux intérêts des PME, aussi au niveau européen et multilatéral, accorder une attention au rapport crucial entre les investissements et le commerce, intégrer les pays en voie de développement dans le système commercial mondial, renforcer le cadre multilatéral et poursuivre la libéralisation du commerce international.

A ces principes auxquels on peut apporter un soutien, il convient dans notre optique d'accorder une attention accrue à la régulation internationale en matière de mondialisation économique, notamment par le développement du droit international et par le biais de normes sociales et environnementales qui stimulent et non pas qui sanctionnent.

La Belgique occupera la présidence de l'UE au moment même de la prochaine conférence ministérielle de l'OMC. Elle pourra utiliser cette fonction pour peser sur l'évolution des choses. Nous soulignons qu'il est important que la Belgique adopte une position conséquente dans les divers organismes qui doivent apporter une réponse à la mondialisation. Je pense à l'OMC, à l'OCDE, à l'UE, à la CNUCED auxquels il faut ajouter bien évidemment la Banque mondiale et le FMI.

Nous pouvons soutenir les deux pistes que suit le gouvernement: la libéralisation des échanges, la défense de valeurs telles que la diversité culturelle, les valeurs sociales, la sécurité alimentaire et la protection de l'environnement. Le PSC souhaite que la libéralisation des échanges se fasse de manière équitable et que le Sud ne reste pas la victime de la puissance économique du Nord. Une bonne insertion du Sud dans les échanges commerciaux mondiaux et les relations économiques mondiales est gage de son développement économique et social, au bénéfice des populations.

En ce qui concerne les instruments d'aide aux entreprises, le PSC a déjà exprimé ses objections à une régionalisation accrue du Commerce extérieur. Il convient de conserver les instruments financiers de couverture et de garantie au niveau fédéral pour assurer les effets de masse. Cela

sera fait pour le Ducroire. Il convient également de conserver des relations économiques internationales au niveau fédéral, cela apparemment est aussi assuré.

Nous craignons que la valeur ajoutée de l'OBCE soit gâchée: une expertise certaine, une mise en commun des opportunités commerciales, une valeur ajoutée de l'image Belgique à la grande exportation. Il semble surprenant que le ministre des Affaires étrangères considère les missions de l'OBCE, conduites par le prince Philippe, comme un instrument important de l'amélioration de l'image internationale de la Belgique, alors qu'il souhaite par ailleurs voir disparaître cet instrument.

En ce qui concerne l'encadrement juridique des exportations, deux éléments retiennent notre attention.

1. Les vicissitudes en matière d'octroi de licence d'exportation d'armes que nous avons connues l'an dernier demandent une clarification des règles afin d'assurer une véritable sécurité juridique à nos exportateurs ainsi qu'une harmonisation au niveau de l'UE des règles politiques d'exportation d'armes. Un code de conduite européen avait été adopté mais il ne semble pas suffisant pour éviter la concurrence sauvage entre exportateurs d'armes de l'UE. A titre personnel, je suis pour l'embargo sur les armes dans les pays qui prônent l'impunité de ses dirigeants.

2. Nous lisons dans la note de Mme la secrétaire d'Etat au Commerce extérieur, que le commerce des diamants connaît une progression importante. La Belgique a été accusée de fermer les yeux sur un commerce de diamants en provenance de pays en guerre. Ces trafics alimentent certaines guerres. Des efforts ont été accomplis par le gouvernement belge. Quel premier bilan peut-on en tirer?

En matière de politique étrangère, à mon sens, la note du ministre a trois mérites.

1. Elle tire un certain bilan de la politique menée après un an.

2. Elle trace ensuite le panorama de l'environnement international dans lequel s'inscrit la Belgique.

3. Elle esquisse enfin des lignes politiques sur les deux centres d'intérêt de notre diplomatie: l'UE et l'Afrique centrale.

Nombre d'objectifs exposés lors de la précédente note de la politique étrangère restent d'actualité. Le ministre a eu l'honnêteté de reconnaître que les fruits de sa politique africaine étaient encore minces.

Les trois priorités que je souhaite aborder sont l'Europe, l'Afrique et, pour terminer, les droits de l'homme.

L'Europe. La prochaine année diplomatique sera centrée sur la préparation et la mise en œuvre de la présidence belge de l'Union européenne. L'Union est confrontée à deux défis politiques majeurs: l'élargissement et l'approfondissement politique de l'Union. Selon l'appréciation d'observateurs informés, le Traité de Nice clôture la période de l'époque post-Maastricht. Les Etats membres ont malheureusement tiré jusqu'à la corde les possibilités institutionnelles de la construction de Rome pour sauvegarder leur souveraineté. Le prochain pas exigera une véritable révolution. Le débat sur les finalités politiques de l'Union européenne que le gouvernement veut porter lors de sa présidence est un débat courageux et nécessaire, même s'il ne faut pas se faire trop d'illusions. Comment faire en sorte que l'Europe des citoyens ne soit pas une simple utopie?

A ce point, je souhaiterais aborder le thème des relations euro-atlantiques et du lien transatlantique. Il me semble que les relations avec les Etats-Unis sont un peu négligées dans l'analyse des enjeux diplomatiques auxquels notre pays devra faire face. La nouvelle administration qui se met en place a déjà envoyé des signes de rupture avec la politique menée antérieurement. On pourrait même craindre une sorte de repli des USA sur eux-mêmes. Alors que l'Union européenne développe une politique de sécurité et de défense qui consiste à se doter d'une capacité commune de maintien de la paix, les USA sont tentés par un projet de défense anti-missile. Une telle éventualité pourrait représenter un découplage de sécurité entre les USA et l'Europe et remettre en question les fondements de la solidarité atlantique. Cela provoquerait également une rupture de l'équilibre stratégique mondial. Nous devons nous opposer fermement à ce bouclier de l'espace qui ne fera que relancer la course aux armements. Les USA vont-ils se désintéresser de l'Europe et particulièrement des Balkans? Quelle va être la doctrine d'engagement international de la nouvelle administration? La stabilité de l'Europe pourrait en être affectée. Comment nous préparer à ces changements majeurs?

Si le repli des USA était consommé, quelle sera leur attitude dans les enjeux globaux de la planète? Je pense aux questions d'environnement, aux questions de paix, aux questions commerciales, au fonctionnement des institutions internationales. Le maintien d'un lien transatlantique fort entre partenaires égaux est nécessaire à l'Europe, et pas seulement en termes de sécurité.

Parlons de l'Afrique. La politique africaine était et reste un axe fondamental de notre diplomatie. Il est évident que la situation ne s'est pas fondamentalement améliorée. La Belgique n'en est certainement pas responsable. Nous prenons acte de l'approche du gouvernement en deux phases. Je me demande toutefois pourquoi cette politique est qualifiée de nouvelle. En quoi diffère-t-elle de celle de l'an dernier? Ce matin-même encore, dans le journal "Le Soir", Colette Braeckman se demandait, au sujet du Congo, que faire? Attendre que se noue un dialogue truqué, que Kabila s'en aille, qu'un régime plus malléable, plus familier se mette en place? Attendre que la tragédie se confirme et qu'elle devienne irréversible? Elle parle d'1,7 million de victimes congolaises. Que le Congo, scandale géologique, soit demain un scandale démographique lorsqu'auront disparu des gens trop pauvres qui vivaient sur des terres trop riches!

Pour terminer, je voudrais encore vous parler rapidement des droits de l'homme. Cette année, nous n'avons pas entendu une voix très courageuse et très ferme de la Belgique en ce qui concerne la dénonciation et la condamnation des crimes contre l'humanité commis par la Russie en Tchétchénie. Faut-il également rappeler l'affaire Yerodia?

L'année dernière, le ministre défendait une politique des droits de l'homme réaliste et cohérente. Celle-ci fut certainement plus réaliste que cohérente si l'on compare ces deux exemples: l'attitude vis-à-vis du général Pinochet et celle vis-à-vis de l'Autriche. Nous sommes satisfaits de constater que les droits de l'homme restent au sommet de l'agenda de l'action belge dans le monde. A l'occasion de la malheureuse affaire Yerodia, il est apparu que le gouvernement éprouvait certaines difficultés à concrétiser sa déclaration d'intention en faveur d'une éthique internationale. Il a ensuite souhaité que "s'agissant des droits de l'homme, le gouvernement et le parlement pourraient définir des critères de comportement relatifs à la conduite de l'activité diplomatique, notamment avec les pays ne

respectant pas les droits de l'homme".

Répondant à cet appel, j'ai déposé, fin de la semaine dernière, une proposition de résolution relative aux règles de déontologie et de transparence que le gouvernement devrait respecter dans la conduite de sa politique étrangère.

Permettez-moi, une fois encore, de vous dire, en guise de conclusion, quelques mots sur deux pays qui me tiennent à cœur.

1. L'Irak. Nous apprécions également la réflexion du ministre sur le thème des sanctions économiques, bien que je ne trouve pas de mention de la situation irakienne. Savez-vous que plus de 100 enfants meurent chaque jour en Irak, à cause d'un embargo qui a commencé après qu'ils soient nés? Ils ne sont vraiment pas responsables de cette situation.

2. Autre pays qui me tient à cœur: le Tibet. Il y a 50 ans, le Tibet a été envahi et occupé par les forces armées chinoises. Les droits du peuple tibétain n'y sont toujours pas respectés. Un colloque s'est tenu, la semaine dernière, au Parlement européen et j'ai quelque peu adapté une résolution qui a été votée au Parlement européen aux fins de la soumettre à notre Parlement belge. Je l'ai également déposée à la fin de la semaine dernière.

Je regrette que ni dans la note de politique étrangère, qui présente les objectifs de l'année 2000, ni dans celle relative à l'année 2001, on ne trouve de référence à la question tibétaine.

La Belgique occupera la présidence de l'Union européenne en l'an 2001 et participera au Sommet Union européenne-Chine. Elle deviendra, en outre, membre de la commission des Droits de l'Homme des Nations unies pour la période 2001-2002. La Belgique pourrait jouer un rôle constructif et important sur cette question des droits de l'homme et sur celle d'une culture que l'on est en train de faire disparaître au Tibet.

J'ai donc déposé une proposition de résolution à ce sujet.

Monsieur le président, "la critique est aisée et l'art est difficile." J'ai tenté de ne pas céder à l'un pour contribuer positivement à l'autre en indiquant quelques balises.

02.02 Erik Derycke (SP): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de bespreking van de begroting

Buitenlandse Zaken altijd een beetje wordt onderschat. Die moet altijd een beetje wijken voor de beslommingen van de binnenlandse politiek. Niettemin denk ik dat deze begroting, vooral in het vooruitzicht van wat ons volgend jaar staat te wachten, met name het voorzitterschap van de Europese Unie, toch wel enige aandacht verdient. Eerlijk gezegd, wanneer ik de verschillende commentaren lees die reeds rond het programma, die de ministers willen opstellen, worden gegeven, dan denk ik dat het flink ambitieus is.

Ambitie is in de buitenlandse politiek een zeer goede zaak, maar wat het Europees voorzitterschap betreft, denk ik dat men beter met een gemeten ambitie werkt en een aantal punten vooropstelt, die perspectief tonen in de toekomst, maar tegelijkertijd ook enige kans maken op realisering. Ik moet eerlijk zeggen dat ik, van al wat ik gelezen heb, het programma van de minister van Financiën eigenlijk beschouw als een prototype van een programma met visie en kans op slagen. Ik vind dat zeer belangrijk. Ik hoop dat de andere collega's dit ook kunnen, want wij mogen toch wel wat verwachten van het voorzitterschap, voor België in het algemeen, en onze gewesten in het bijzonder. Het Europees voorzitterschap kan een formidabel uitgangspunt zijn voor onze Belgische politiek, op het moment dat het ook adequaat wordt waargenomen.

Ik had eigenlijk vier thema's in verband met Buitenlandse Zaken willen aankaarten. Ik ben geen specialist in Financiën en ik heb het vorige alleen willen vermelden omdat ik de actie van Didier Reynders op dit vlak zeer goed vond. Enfin, ik heb vier thema's die als het ware een aanloop kunnen vormen naar het Europees voorzitterschap en die kunnen bepalen wat wij als België kunnen doen tijdens dat voorzitterschap. Het eerste thema is Europa, omdat ik dat nog altijd de het belangrijkste vind van de Belgische politiek, dan Afrika in het algemeen en Centraal-Afrika. Dat zal de minister van Ontwikkelingssamenwerking waarschijnlijk min of meer kunnen interesseren. Vervolgens bespreek ik twee andere thema's, die ik in het kader van de wereldpolitiek bijzonder belangrijk vind, met name Rusland en de Verenigde Staten.

Eerst wil ik spreken over Europa en de naweeën van de top van Nice. Het voordeel van niet te vlug te spreken in dergelijke debatten maakt het mogelijk om de zaak eerst te laten bezinken, daar trachten een en ander over te lezen en dan te zien waar we staan en wat wij zouden kunnen doen en absoluut zouden moeten doen tijdens ons voorzitterschap. Er zijn zeer vlugge verklaringen

afgelegd in de media over de Europese top in Nice, mijns inziens zelfs een beetje ten onrechte. De pers jaagt daar echter voortdurend op en maakt van zaken die eigenlijk geen evidentie zijn een hoofdthema en de rest vergeet men dan. Ik heb bijvoorbeeld nooit begrepen waarom die wedstrijd België-Nederland zo uitvoerig in de pers werd behandeld. Het was eigenlijk bijna niet de moeite waard om over te spreken. Toch is dit het onderwerp geweest van alle persartikelen.

Wat mij vooral beroert en zorgen baart in het Europese debat, is dat wij voor een uitermate moeilijke keuze staan. Eigenlijk is de top van Nice de top van de uitbreiding geweest. Men vergeet dat. De uitbreiding is daarin geconsacreerd. Men heeft dat zeer visueel gemaakt, en heeft aan alle kandidaat-leden zelfs al een stemmenaantal gegeven. Al die landen weten nu precies hoeveel stemmen ze zullen krijgen in de Ministerraad. Bij mij als sociaal-democraat en bij alle democraten in dit Parlement leeft echter de bezorgdheid en de vraag of wij eigenlijk wel klaar zijn om, weliswaar gefaseerd, al deze landen binnen te halen. Ik denk dat wij daaromtrent heel veel problemen naar voren kunnen brengen.

Wat werd, alles beschouwd, in Nice al dan niet bereikt? Het was niet alleen de bedoeling de deur open te zetten. Trouwens, historisch gezien kunnen wij niet anders. Om heel wat redenen, waarop ik later zal terugkomen, moest de deur worden open gezet.

Belangrijk is dat de uitbreiding werkbaar wordt, maar daarvoor zal nog een en ander moeten gebeuren. Aan het Europese voorzitterschap dat aan ons land wordt toebedeeld tijdens de tweede helft van volgend jaar, zullen nog enkele stappen moeten voorafgaan.

Ik ben tamelijk tevreden wat betreft het akkoord inzake de commissarissen, het aantal leden van het nieuw Europees Parlement, de stemmenweging. De eerste minister heeft de kleine landen vrij goed verdedigd. Toch is zulks relatief, want de drie of vier grote landen hebben nog steeds een blokkeringminderheid, wat van belang kan zijn bij ernstige aangelegenheden. Over de werkelijke modus operandi van een flexibel Europa, dat kan inspelen op de uitbreiding, heb ik toch mijn twijfels.

Eerst en vooral baart de versterkte samenwerking mij grote zorgen. Immers, het brutale vetorecht dat bestond sedert Amsterdam werd vervangen door een soort versterkt QMV, een meerderheidsbeslissing. Een land heeft in elk

geval nog steeds de mogelijkheid wat dan ook te counteren via een soort vetoprocedure. Het probleem is evenwel dat het thans niet alleen meer gaat om het aantal stemmen, maar ook om de stemmenweging in de raad en dat bovendien de bevolkingscheck wordt opgenomen. Dat betekent dat eigenlijk geen versterkte samenwerking kan worden opgezet zonder Duitsland bijvoorbeeld, en dat is erg vervelend. Duitsland is een kernland, maar niettemin. Aan de ene kant is de versterkte samenwerking op papier verbeterd, versoepeld, maar aan de andere kant ook weer niet. De modus operandi blijft een probleem.

Voor mij vormt de QMV ook een probleem. Geen QMV op het vlak van justitie en politie is eveneens problematisch, omdat het grote probleem van de Belgische regering momenteel het migrantenbeleid is. Op fiscaal en sociaal vlak is men ook nog niet ver gevorderd en in dat verband zal de versterkte QMV eveneens een struikelblok zijn, te meer - en ik maak meteen de link naar de uitbreiding - die landen niet zonder meer kunnen worden toegelaten. Volgens mij moet op een vrij evenwichtige manier worden uitgebreid, om de uitbreiders enig comfort te bieden. Op democratisch vlak is de uitbreiding absoluut noodzakelijk. De gebeurtenissen omtrent de stemming in Roemenië bijvoorbeeld, verontrusten mij; bovendien worden ook andere landen hierdoor bedreigd. Uit sociaal-economisch oogpunt moeten wij alles in het werk stellen om deze landen zowel op sociaal-economisch als op democratisch vlak te stabiliseren. Dit vereist echter soepele systemen en die vind ik momenteel niet terug.

Misschien moesten de eigenbelangen in Nice te veel worden verdedigd, maar hopelijk was dat de laatste keer. Hoe dan ook, willen wij deze historische uitbreiding behoorlijk aanpakken, dan zullen een aantal landen van hun nationale troon moeten stappen en zal er meer solidariteit moeten worden gecreëerd ten opzichte van het uitbreidingsproces.

Het tweede thema dat ik wil aansnijden, mijnheer de voorzitter, is Afrika en meer bepaald Centraal-Afrika. Collega Lefevre heeft het net gezegd. De regering heeft daar terecht een aandachtspunt van gemaakt. De vorige regering had redenen - waarover ik niet ga uitweiden - om niet op dezelfde manier te werk te gaan. Niettemin is het duidelijk dat - alle goodwill van minister Michel en zijn collega Boutmans niet te na gesproken - er nog enorm veel te doen is met betrekking tot van Afrika. Ik had graag gehad, vermits deze politiek

een grote consensus geniet in het Parlement, dat men van het Europese voorzitterschap gebruik maakt om een nieuwe elan te geven aan de Afrikapolitiek. Er is veel gereisd, er is veel gepraat en er zijn veel diplomatieke initiatieven genomen. Eigenlijk staat men geen stap verder. Nu moet de link naar het Europese voorzitterschap komen. Ik had de indruk dat te veel initiatieven alleen door België werden gedragen.

We zullen het politieke draagvlak van die bekommelingen moeten verbreden door een betere samenwerking met onder andere de Verenigde Staten, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Meer algemeen moet er meer politieke interesse gevonden worden in de Europese Unie. Een eerste initiatief zou kunnen genomen worden door staatssecretaris Boutmans ten opzichte van zijn collega's in de Europese Unie wat betreft het herordenen en het brengen van meer convergentie in de Afrikapolitiek op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. Ik blijf erbij dat men de problemen in Centraal-Afrika niet kan oplossen als men de oplossing niet uitbreidt tot heel Afrika. We hebben een schitterende bondgenoot in Zuid-Afrika en de SADC. Dat moet geconsolideerd worden. In dat anderhalf jaar heb ik gemerkt dat Zuid-Afrika het enige land is dat enige positieve inbreng kan hebben, dat enige machtspositie heeft en respect afdwingt. Het mooiste voorbeeld is Burundi. We zijn er nog lang niet, maar er is vooruitgang. Ik heb bijzonder veel waardering, mijnheer de staatssecretaris, voor wat u ten opzichte van Burundi gedaan hebt. Laten we hout vasthouden en hopen dat het ten goede keert. Men mag wel eens optimistisch zijn.

Op het politieke vlak ten opzichte van Afrika denk ik dat we deze politiek absoluut moeten verdiepen in de Europese Unie. Minister Michel moet de goede initiatieven laten aanvaarden door zijn Europese collega's. Daar moet een gezamenlijke gedachtestroom uit ontstaan die vergezeld wordt door het nodige geld om enig effect te hebben. Waarom moeten we de andere landen niet alleen verbaal, maar ook daadwerkelijk mee hebben? We moeten de andere landen mee hebben omdat er een aantal condities zijn die moeten worden gesteld vooraleer men tot een volwaardige ontplooiing van de Afrikaanse politiek kan komen.

Er zijn twee voorafgaande voorwaarden: het sociaal-economische aspect waar ik het dadelijk over heb en vooral een regeling die is toegespitst op het veralgemenen van embargo's om regimes die alleen voor zichzelf zorgen te liquideren. Daar mag voor mij een tijdsspanne tussen zijn. Het komt er voor mij niet op aan Kabila morgen te

verwijderen. Als we in de Europese Unie een verbond zouden kunnen sluiten waarbij attenter wordt gereageerd op de diamantfraude en het wapenembargo, zouden we "precondities" gerealiseerd hebben die zeer nuttig zijn in de verdere ontwikkeling van het Afrikaanse model. Dat is het idee van professor Coolsaet. Hij heeft dat aangedragen als model. Het gaat om het OVSE-model met een Afrikaanse achtergrond, in de rug natuurlijk gedekt door de Unie van Afrikaanse Landen die op dit vlak van groot belang kan zijn.

Ik wil het luikje over Afrika sluiten met het sociaal-economisch aspect, dat ongelooflijk belangrijk is. De Europese Unie moet, desnoods tegen heug en meug, absolute prioriteit verlenen aan het wegwerken van het handelscontentieux ten opzichte van Afrika. De Afrikaanse landen moeten met hun handelsgoederen vrije toegang krijgen op de Europese markt. Dat is een "preconditie". Als we dit niet kunnen, gepaard met de gigantische schuldbeweging, dan moeten we niet op verbetering hopen. De ondergrond blijft natuurlijk altijd sociaal-economisch.

Mijnheer de voorzitter, ik sluit af met twee kleinere thema's: Rusland en de Verenigde Staten. Dat zijn kleinere thema's bij manier van spreke, want het blijven nog altijd giganten in de wereldpolitiek.

Mijnheer de voorzitter, ik ben erg blij met het bezoek van onze eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken aan Rusland. Dat land is altijd één van de speerpunten van mijn politiek geweest. Ik mag dat na anderhalf jaar met enige bescheidenheid zeggen. We moeten die politiek absoluut voortzetten. Er zijn 1001 redenen om Rusland op een evenwichtige manier binnen Europa te houden en om het land hier een rol te laten spelen.

Rusland heeft duidelijke signalen uitgezonden, bijvoorbeeld over een potentiële deelname aan het Rapid Reaction Force binnen de Europese Unie. We moeten daar veel aandacht aan schenken. Dit is een schitterend signaal, dat we met twee handen moeten aangrijpen. Rusland heeft urbi et orbi verkondigd dat het zijn strategisch kernwapenarsenaal wil verminderen. Mijnheer Bush, waarop wacht u? Rusland speelt een ongelooflijke rol in de Centraal-Aziatische landen, waar een immens grote bedreiging van de islam bestaat, vooral door de penetratie van de Taliban in de vijf Centraal-Aziatische republieken, waaronder Oezbekistan en Turkmenistan. We hebben Rusland daar nodig. Rusland speelt een enorme rol in Wit-Rusland, een land dat veel te

veel wordt vergeten. Zo kan ik nog even doorgaan. Wij kunnen een enorme economische relatie met Rusland opbouwen.

Last but not least blijft Rusland ongelooflijk belangrijk voor de Balkan, waar - vrees ik - de evolutie niet zo positief is. Ik richt mij tot de minister van Landsverdediging, die hier gelukkig wel aanwezig is.

Mijnheer de minister, ik weet dat u de nodige zorg aan de problematiek besteedt, maar wat de laatste dagen in Kosovo gebeurt - ik weet dat de situatie in een stroomversnelling zit door de verkiezingen in Servië - moet toch nauwlettend in de gaten worden gehouden. Ik heb de indruk dat de extremiteiten in de Balkan als het ware een duivelspact hebben gesloten. Groepen van extreem Servische afkomst en groepen van extreem islamitische afkomst - Kosovaren - maken het moeilijk voor iedereen die het goed meent met de Balkan. Ik hoop dat onze troepen daar naar behoren hun werk kunnen doen en dat u in ieder geval de nodige zekerheid heeft genomen voor de veiligheid van onze troepen aldaar.

Ik wil de situatie in de Balkan ook koppelen aan hetgeen we van de nieuwe Amerikaanse politiek kunnen verwachten. Bush is er nu. Als klein land, dat een uitstekende verhouding heeft met de Verenigde Staten, moeten wij daarvoor het nodige respect opbrengen, maar het zal een andere politiek zijn. De eerste twee verklaringen die werden afgelegd, enerzijds door Colin Powell en anderzijds door mevrouw Rice, tonen dit al aan. Zowel Colin Powell als mevrouw Rice hebben voor de verkiezingen duidelijk gezegd dat zij de Amerikanen uit de Balkan absoluut willen terugtrekken. Als zij de helft van hun belofte inslikken, collega's, dan zal de helft van het Amerikaanse contingent uit Bosnië en Kosovo worden teruggetrokken. Dan hebben wij als Europeanen formidabele problemen.

Onze minister van Buitenlandse Zaken moet zijn uiterste best doen om in te praten op Colin Powell en op Rice omdat hij op het cruciale moment voorzitter zal zijn van de Europese Ministerraad en op dit vlak bijgevolg een bijzondere verantwoordelijkheid zal dragen. De verklaringen van Powell en Rice met betrekking tot Irak zijn zorgwekkend. Ik hoop dat de minister beseft dat dit Parlement het menselijk drama dat zich in Irak afspeelt, niet kan negeren.

Ten slotte vermeld ik het handelsgeschil tussen Europa en de Verenigde Staten.

Wij moeten het voorzitterschap van de Europese Unie aangrijpen om de aandacht te vestigen op deze drie belangrijke punten.

02.03 Jacques Simonet (PRL FDF MCC):
Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, lors du débat qui a suivi le discours du premier ministre sur l'état de l'union, en octobre 2000, nous avons été un certain nombre à nous réjouir dans cette assemblée du retour de la Belgique sur la scène internationale. Un retour marqué par une exigence d'éthique à travers la défense des droits de l'homme, à travers un certain nombre d'efforts en faveur de la paix en Afrique centrale, un retour marqué aussi par une exigence nouvelle en termes de crédibilité pour notre pays, dès lors que le ministre des Affaires étrangères a décidé de défendre des positions équilibrées et justes en matière d'éthique internationale. Et enfin, une volonté marquée de ce gouvernement de faire preuve de davantage de cohérence par rapport à l'engagement européen de la Belgique.

M. Lefevre y ayant fait allusion tout à l'heure, je ne m'attarderai pas sur le sommet de Nice. Les dispositions qui y ont été arrêtées, même si elles sont insuffisantes, vont nous permettre dans un premier temps de mieux travailler à quinze et d'ouvrir avec confiance et sérénité l'Union européenne à de nouveaux membres. Les institutions européennes et les actuels Etats membres pourront continuer à approfondir l'Union européenne. C'est en tout cas la position qu'ont défendue tant le premier ministre que le ministre des Affaires étrangères lors de ce sommet. Je pense que nous verrons bientôt une Union européenne à la solidarité renforcée entre Etats membres.

Néanmoins, notre pays ne manquera pas d'être confronté à un certain nombre de défis en termes institutionnels. Je pense que c'est aussi la position du premier ministre et du ministre des Affaires étrangères. Donc, l'"après-Nice" constitue un programme non seulement ambitieux, mais surtout technique. A l'occasion de la présidence belge de l'Union européenne, nous devons œuvrer à la clarification du partage des compétences entre les différents niveaux de pouvoir, entre les différentes institutions. Il va falloir songer à la réorganisation et surtout, dans un souci de lisibilité, à la simplification des traités. Il faudra aussi s'atteler à définir la place de la défense européenne au sein des textes communautaires. Enfin, il faudra réfléchir à la portée juridique explicite de la Charte des droits

fondamentaux.

Je crois aussi qu'il conviendra de s'interroger sur les finalités de l'Union et sur la conception que nous nous faisons à quinze aujourd'hui - à vingt-sept, vingt-huit ou trente demain - sur les formes et le contenu que prendra l'Union européenne dans les années qui viennent.

Le Conseil européen a mandaté, à Nice, la Suède et la Belgique, associées avec la Commission et le Parlement, les parlements nationaux et la société civile européenne, pour préparer ce débat. Je pense que ces réformes vont reposer sur des principes que le gouvernement - et en tout cas le groupe que je représente - considère comme indispensables pour la poursuite de la construction européenne. J'entends, d'une part, la légitimité démocratique qui concerne les institutions et les normes édictées par celles-ci et, d'autre part, la transparence qui doit s'appliquer à l'élaboration des politiques européennes, à la prise de décision et à la mise en œuvre des programmes.

Je crois aussi que depuis le discours du ministre allemand des Affaires étrangères, M. Fischer, en mai dernier, les principaux chefs d'Etat et de gouvernement ont déjà eu l'occasion de s'exprimer sur le sujet de ce devenir ou de ces modalités du fonctionnement futur de l'Union européenne. Et je me réjouis que tant le ministre belge des Affaires étrangères que le premier ministre ne soient pas demeurés muets dans ce débat et se soient au contraire placés dans la droite ligne des pères fondateurs de l'Union.

Je pense que la Belgique, en tant que membre fondateur de l'Union européenne, doit continuer à en défendre l'esprit et la méthode comme elle l'a fait à Nice. Je pense réellement que nous pouvons être fiers de la manière dont notre pays s'est comporté à cet égard sur la scène internationale. Je pense que la Belgique, dès lors qu'elle exercera un rôle majeur au niveau européen, dès le 1^{er} janvier prochain, va devoir s'atteler à la mise en œuvre de quatre grands chantiers.

Le premier chantier concerne la défense européenne. Depuis deux ans maintenant environ, la mise en œuvre de ce que j'appellerais l'esprit de « Saint-Malo » nous permet de bâtir pragmatiquement et progressivement une force militaire européenne crédible qui pourra, je m'adresse sur ce point au ministre de la Défense, intervenir demain de façon autonome si l'OTAN ne devait pas être directement engagée. On peut

donc espérer qu'en 2003, l'Union dispose enfin des différents instruments de politique étrangère qui lui permettront de posséder une capacité pleine et entière d'actions, d'interventions externes. Je pense également, mais il s'agit aussi de la dignité du discours du gouvernement belge, que cet outil militaire devra être mis au service d'une politique étrangère commune généreuse qui puisse assurer la promotion de la démocratie et de l'Etat de droit, le respect des droits de l'homme et le respect des valeurs qui fondent l'Union européenne. Il s'agit donc d'un outil militaire utile qui viendra compléter les outils civils de gestion de crise, des aides à la construction et au développement. Une des tâches de notre gouvernement et de la Belgique sera de mettre définitivement sur rails les instances qui ont été créées en mars 2000, en particulier l'Etat-major européen. Une exigence cependant sera pour ces instances de dialoguer avec les organes correspondants de l'OTAN, afin d'institutionnaliser une transparence entre les deux organisations. Cette transparence devra toutefois, et je pense qu'il est important de le souligner, préserver l'autonomie de signification et de décision de l'Union.

Le deuxième grand chantier est celui de L'Europe sociale. Le sommet de Lisbonne et l'agenda social qui a été arrêté à Nice sont riches d'un certain nombre de propositions que les Etats membres doivent, il me semble, s'attacher rapidement à traduire concrètement. Cette concrétisation doit se faire en matière d'emploi, de réforme économique, de cohésion sociale, d'établissement d'un socle socio-économique européen, de convergence fiscale - grâce à l'initiative du ministre des Finances, la progression dans ce domaine est positive -, d'espace européen de la recherche, de modernisation de la sécurité sociale ou encore de lutte contre l'exclusion et la pauvreté.

Le troisième chantier important que le gouvernement belge devra activer pendant la durée de sa présidence est l'élaboration d'un certain nombre de normes européennes en matière de coopération judiciaire et policière, en matière d'immigration et d'asile et en matière aussi de lutte contre la criminalité internationale. Dans ce dernier cas, il s'agit de souligner particulièrement, nous semble-t-il, la lutte contre la traite des êtres humains. Je crois que l'objectif de l'action de la Belgique doit être la création d'un espace de liberté, de sécurité et de justice permettant aux citoyens de l'Union de circuler librement en toute sécurité à l'intérieur d'un espace intégré. Je pense que la Belgique devra avoir à cœur, au cours de sa présidence,

d'effectuer un bilan de l'action qui a été lancée à Tampere, d'en évaluer les avancées et, le cas échéant, de pouvoir avoir le courage, tout en sachant que nos ministres y sont prêts, de souligner les retards ou les lacunes du programme.

Enfin, le quatrième chantier est évidemment celui de l'élargissement. Les négociations d'adhésion ont commencé en mars 1998 pour 6 pays et pour 6 autres, il y a 1 an, à Helsinki. La Turquie vient également, comme on le sait, de conclure avec l'Union un partenariat d'adhésion visant à encadrer juridiquement et financièrement le processus de rapprochement entre Bruxelles et Ankara. L'Union de son côté a pris l'engagement d'être prête à accueillir les nouveaux Etats membres à partir du 1^{er} janvier 2003, suite à la rectification des dispositions institutionnelles qui ont été approuvées à Nice.

Cela veut donc dire que les Etats candidats à l'adhésion ont au minimum deux années pour intégrer l'intégralité de l'acquis communautaire dans leur système juridique, et surtout pour démontrer leur capacité à appliquer cet acquis communautaire moyennant une période limitée de transition. Je crois aussi que la tâche de la Belgique va être d'ouvrir un certain nombre de nouveaux chapitres sensibles, que ce soit en matière de politique de transports, d'énergie, d'agriculture ou de politique des visas. La Belgique peut légitimement, dans le cadre de sa présidence, nourrir un certain nombre d'ambitions élevées, de manière à sublimer les nations qui composent l'Union européenne, à faire de l'Union de demain un tout cohérent, efficace et surtout humaniste, à proposer aux citoyens de l'Union une Europe dynamique de convictions, proche de nos populations, une Europe enfin arrivée à maturité.

Je pense, et cela a déjà été évoqué par M. Derycke, qu'on ne peut pas faire l'impasse sur l'implication de la Belgique en matière de politique africaine et en particulier dans la région des Grands Lacs. Nous devons continuer à encourager le ministre des Affaires étrangères à poursuivre sa mission de bons offices dans l'Afrique des Grands Lacs. La situation sur le terrain n'est pas facile et un certain nombre de réticences dans le chef des belligérants pourraient inciter d'aucuns à renoncer ou à adopter une position minimaliste, ce qui n'est pas la position que le gouvernement belge a choisi d'adopter. Nous devons continuer à espérer à brève échéance un désengagement, en République démocratique du Congo, des pays voisins dont les armées vivent littéralement sur le dos des

populations civiles locales et exploitent les richesses naturelles du pays. Nous devons placer nos espoirs dans la réussite du processus qui a été initié à Lusaka pour ramener une sérénité, même si elle est toute relative, au Burundi. Le gouvernement belge a pris pleine conscience de la dimension transfrontalière des conflits qui animent aujourd'hui la région des Grands Lacs. Si nous poursuivons et intensifions nos efforts, nous pourrions encore amplifier l'engagement humanitaire qui doit être le nôtre, afin de secourir exclusivement les populations civiles qui sont aujourd'hui les principales victimes d'un conflit qui les dépasse, de régimes qui accordent davantage d'importance à des intérêts à court terme plutôt qu'au bien-être de leurs concitoyens.

Enfin, un dernier point, qui est celui de la question du désarmement. La Belgique jouit en matière de politique de désarmement d'une solide réputation à l'échelle internationale, il s'agit même d'une constante de la politique belge. L'année qui s'ouvre va offrir à notre pays trois occasions de s'exprimer à ce sujet. Rappelons que les Nations-Unies ont programmé pour juin 2001 une conférence sur les armes légères. La Belgique à travers le code de bonne conduite de l'Union européenne et à travers son souci de transparence a me semble-t-il adopté une politique modérée et responsable sur la question. Il me semble qu'elle pourra avec crédibilité, assurance et force de son expérience, défendre des positions coordonnées avec celles de ses partenaires au sein de cette future conférence, que ce soit sur le marquage des armes, sur l'assistance aux forces de sécurité nationales afin qu'elles luttent contre la prolifération des armes de petits calibres, sur un certain nombre d'initiatives de désarmement et de démobilisation après les conflits, sur la répression enfin de la prolifération de ces armes, avec une volonté d'assurer à terme la destruction des stocks d'armes légères excédentaires.

Les négociations sur le protocole de vérification de la convention d'interdiction des armes biologiques, qui sont ou vont entrer en stade final et devraient permettre l'adoption d'un texte final au mois de novembre 2001, constituent un deuxième élément sur lequel le gouvernement doit rester vigilant.

Ce protocole est une opportunité parce qu'il permettra enfin d'assurer à cette convention une crédibilité et une effectivité qui lui font défaut depuis sa signature en 1972.

Le président américain élu a fait, durant sa

campagne, un certain nombre de propositions en matière de désarmement nucléaire auxquelles le président Poutine n'a pas paru insensible. Un nouvel équilibre stratégique pourrait être trouvé entre les deux parties et tournerait autour des 1.500 têtes nucléaires, ce qui permettrait de déboucher demain sur un « Start 3 » et, à cet égard, je voudrais connaître la position du gouvernement.

Même si des avancées se profilent en matière de désarmement nucléaire, nous devons - et c'est aussi la responsabilité d'un petit pays - surveiller attentivement la mise en application des accords internationaux et encourager tous les pays détenteurs d'armes nucléaires, reconnus ou non, à s'associer aux efforts diplomatiques que notre pays pourra mettre en œuvre afin d'atteindre des plafonds d'armes nucléaires toujours plus bas.

Je crois que le désarmement nucléaire doit être poursuivi jusqu'à l'éradication complète de ce type d'armes.

En conclusion, pour la partie Affaires étrangères-Défense nationale, le groupe PRL FDF MCC soutient l'action diplomatique ambitieuse du gouvernement qui permet à nouveau à notre pays de jouer un rôle majeur et actif sur la scène internationale, mais aussi un rôle crédible, apprécié des interlocuteurs de notre pays, et c'est par cette crédibilité que nous pourrions fonder un engagement ferme et de longue durée en faveur de la paix, de la coopération internationale et d'une conviction européenne qui ne s'est jamais démentie et qui a encore été confirmée au sommet de Nice.

02.04 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wil ik het hebben over het buitenlands beleid, in het bijzonder over de mensenrechten. Hoewel de toestand op dit vlak ernstig is, wanhopen wij niet. Wij zijn het eens met Willem de Zwijger dat het niet nodig is te hopen om te ondernemen, noch te slagen om te volharden.

Het probleem van de straffeloosheid is vandaag zeer actueel. De verhalen die wij in dit verband onlangs in Colombia hebben gehoord, zijn huiveringwekkend. We moeten tevens blijvend de aandacht vestigen op de toestand in Palestina, Tibet, Irak, Tsjetsjenië, Koerdistan en Saoedi-Arabië. Ik besef maar al te goed dat deze houding ons in een ongemakkelijke positie kan doen belanden ten opzichte van landen zoals Israël, China, Rusland, Turkije en de Verenigde Staten. Onze bekommernis inzake het eerbiedigen van de

mensenrechten verplicht ons er echter toe.

Ik dring erop aan dat de minister van Buitenlandse Zaken zijn positief-kritische houding ten opzichte van de Verenigde Staten handhaaft. Ook het Europees Parlement heeft dit standpunt verwoord in een nota die wij vanmorgen ontvingen. Het voorzitterschap van de Europese Unie biedt ons daartoe de gelegenheid.

De Verenigde Staten hebben ons inderdaad bevrijd van de nazi's en ze hebben ons behoed voor het communisme. Toch moeten we deze grootmacht op een positief-kritische manier blijven benaderen. Ik heb op dit vlak het volste vertrouwen in minister Michel. Hij heeft blijk gegeven van zijn ingesteldheid ter gelegenheid van zijn UNO-rede en in zijn eerste felicitaties aan Bush, ook al werd hem dit in de Kamercommissie door de heren Pinxten en Van den Eynde bijzonder kwalijk genomen. We moeten nu, meer dan ooit, onze positief-kritische houding handhaven. We mogen de plannen met betrekking tot het ruimteschild immers niet vergeten, noch de ingesteldheid van de Verenigde Staten ten opzichte van de doodstraf, de toestand in de Balkan en in Rusland, de Europese defensiemacht. Voorts moeten we er rekening mee houden dat de eigen economische belangen voor de Verenigde Staten in alle omstandigheden primeren.

Het verheugt ons dat de regering aandacht blijft schenken aan Afrika. Ik vermeld in dit verband de volgende dossiers: Yerodia, de contacten met de rebellen in Congo, Angola, Mozambique, Tanzania, de vredesconferentie van de diaspora van Burundi, AIDS in Afrika.

Ik vermeld hier kort de inheemse volkeren, een blijvend strijdpunt voor ons, en, al even typisch voor ons, het pacifisme, maar wegens tijdsgebrek kan ik op deze onderwerpen niet dieper ingaan.

Ik wens ook enkele Vlaamse accenten te leggen. In de buitenlandse politiek zou Vlaanderen wat meer aanwezig moeten zijn. Ik stel echter vast dat Vlaanderen op de wereldkaart niet voorkomt. Het woord Vlaanderen valt niet op in de internationale fora. In het buitenland blijft men denken dat België een Franstalig land is. Ter illustratie daarvan verwijs ik naar de Vlaamsonvriendelijke houding van de buitenlandse ambassades in Brussel. Dit is geen verwijt aan het adres van minister Michel, die een Franstalige Waal is. We stellen echter vast dat ook Vlaamse ministers die op het Europese en wereldforum een belangrijke rol hebben gespeeld, terzake afwezig zijn gebleven. Het is te delicaat

om namen te noemen.

Vlaanderen zou ook in Europa meer aan bod moeten komen. Kort na de top van Nice is het ogenblik aangebroken om hierop te hameren. Onze fractie vindt het niet zo belangrijk om te weten hoe de match België-Nederland is afgelopen. We vinden het wel belangrijk hoe men in de toekomst Vlaanderen aan zijn trekken zal laten komen in Europa. Wij hebben in de commissie vaak ons ideaalbeeld naar Amerikaans model naar voren geschoven. Dat ideaal bestaat uit de oprichting van een Europese Kamer naar rato van de bevolking en een Europese Senaat, naar rato van de volkeren, de regio's en de staten. De rechten van de kleinere landen worden op die manier automatisch ingebakken.

Vanuit het Vlaams-nationalisme vraag ik veel aandacht voor het comité van de regio's in Europa. De Duitse Länder vragen dit nu ook. Tegen 2004 komt er op hun vraag een debat over de rol van de regio's, de volkeren en de deelstaten. Ik wens dat België niet afwezig blijft in dit debat. Inderdaad, ik blijf dromen van een Vlaamse lidstaat op Europees vlak. Is dat een utopie? Ik meen van niet. Vlaanderen neemt de zeventiende plaats in op 27 landen, nog voor Denemarken en Finland. Vlaanderen zou over zeven stemmen in de Ministerraad beschikken, en recht hebben op dertien zetels in het Europees Parlement.

Als minimum minimorum wil ik wel stellen dat het Vlaams Parlement, voor de materies waarvoor het bevoegd is, mee moet spreken op Europees vlak. Ik vraag aandacht voor de positie van het Nederlands en voor de positie van de cultuur in het algemeen. Op Europees vlak dreigen zij immers verloren te gaan. Tegelijk vraag ik ook wat meer derde wereld in Europa.

Mijnheer de staatssecretaris, uiteraard kent u het memorandum dat door de ngo's aan de regering werd overhandigd. De titel klinkt welluidend "Europese Unie: wereldmacht of wereldpartner?" Dat is de stem van de ngo's, waarmee België samenwerkt. De basisprincipes in het voorwoord van die nota onderschrijf ik volledig. Ik vermeld er twee. Ten eerste, "het ontwikkelingsbeleid mag niet ondergeschikt worden aan geopolitieke en commerciële belangen." Ten tweede, "armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling en vrede moeten altijd de leidende principes zijn voor de Europese Unie in de wereld." Vanmorgen heeft het Parlement de tien aandachtspunten van het memorandum besproken. Geloof me, ze zijn voor iedereen die met de derde wereld begaan is, een

leidraad bij het politiek handelen.

Tot slot, wil ik het hebben over het recente dossier van de overheveling naar de gewesten van de ontwikkelingssamenwerking. Het Parlement heeft er lang over gediscussieerd. Het zal niet de laatste discussie hierover zijn. Ik zal nogmaals mijn argumentatie voor de regionalisering op een rijtje zetten. Samengevat is onze stelling kort en duidelijk. Regionalisering moet, het is beter voor de derde wereld zelf, en de coördinatie dient niet op Belgisch maar op Europees niveau te gebeuren. Het minste wat men echter kan zeggen is dat er terzake heel wat kritische geluiden te horen zijn. Ik bespaar u een serie citaten van de heren Geysels, Van der Maelen, Boutmans en Versnick, maar het minste wat ik kan zeggen is dat er toch wel wat roert en er geen eensgezindheid is.

Het is dan ook logisch dat de VU&ID-fractie in de commissie een punt op de agenda heeft geplaatst waarbij we een eenvoudige motie hebben ingediend waarin we vragen om bij de discussie over de modaliteiten van de overheveling van de ontwikkelingssamenwerking onmiddellijk ook de Gemeenschappen en de Gewesten te betrekken. Ook stelden we dat de regionalisering van ontwikkelingssamenwerking juridisch geregeld moet worden in de bijzondere wetten voor 2001. Dit heel eenvoudige standpunt, waarbij mensen die te goeder trouw zijn zich onmiddellijk kunnen aansluiten, werd zowel in de commissie als in de plenaire vergadering door Agalev en de VLD afgeblokt. We kennen allen het mooie refreintje van "we zullen later wel eens doen wat we vandaag zijn overeengekomen". Wij hebben pijnlijke ervaringen met de derde fase van de Grondwetsherziening, de groenen met de ecotaks. Wij willen niet dat dit probleem naar de Griekse kalender wordt verwezen.

Wij willen ook niet dat de Belgische taaltoestanden naar de derde wereld worden overgeheveld. Ik ben het met de heer Boutmans, mevrouw Laenens en mevrouw Drion eens dat ontwikkelingssamenwerking de gebruiker, in casu de derde wereld, ten goede moet komen en dat hij geen slachtoffer mag zijn van de Belgische ziekte en onze communautaire problemen. Juist om die reden menen we dat het moet worden overgeheveld: ontwikkelingssamenwerking leidt aan de Belgische ziekte. Dat was gisteren zo met de Abos-schandalen, dat is vandaag zo met de huidige hervorming. Vlaanderen heeft geen traditie in ontwikkelingssamenwerking en kan dus met een schone lei beginnen. Wij blijven dus bij de eisen die we in onze motie hebben naar voren

geschoven.

Asielzoekers staan vandaag in de belangstelling en angst en haat worden over hen uitgespreid. Om die reden wil ik afsluiten met de brief van 3 augustus 1999 van twee Guinese jongens: "Wanneer u dan ziet dat wij ons leven opofferen, dan is het omdat wij te veel lijden in Afrika en omdat wij u nodig hebben om te vechten tegen armoede en om een einde te stellen aan de oorlogen in Afrika. Nochtans, ook wij willen studeren en wij vragen u ons te helpen om net zoals u te kunnen studeren in Afrika. Tot slot smeken wij u om ons zeer, zeer sterk te verontschuldigen voor het aan te durven deze brief te schrijven aan u, de zeer grote personages die wij zeer moeten respecteren. Vergeet niet dat het bij u is dat wij moeten pleiten om iets te doen voor de zwakheid van onze krachten Afrika." Dit waren de woorden die twee Guinese jongens schreven op de dag dat ze in een landingsgestel van een Sabenatoestel zijn doodgevroren. Het is passend om hun woorden vandaag te herhalen want de onmenselijkheid die ik vandaag hoor, stoort mij als mens ten zeerste.

02.05 Jean-Pol Henry (PS): Monsieur le président, notre groupe a inscrit quelques orateurs pour chacun des chapitres et j'interviendrai au nom de mon groupe à la fois pour la politique extérieure, la coopération au développement et la défense nationale. Je serai peut-être un peu long mais je crois que la discussion sur le budget permet à chacun de s'exprimer au nom de son groupe et en son nom propre sur les domaines qui sont à l'ordre du jour.

En matière de politique extérieure - M. Michel a dû s'absenter mais je lui ai dit que je lui communiquerais mon intervention -, on peut objectivement reconnaître que la Belgique a marqué son empreinte dans les relations internationales par une politique nouvelle, dynamique, courageuse voire audacieuse.

Bien sûr, les Etats-Unis sont la seule puissance à pouvoir peser de manière déterminante et déterminée sur les affaires internationales - sans toutefois d'ailleurs arriver systématiquement au succès. Il faut donc rester raisonnable et prendre en compte à la fois sa dimension, son importance et son espace politique afin de juger des résultats de son action. En cette matière en tout cas, ces résultats sont, pour la Belgique, incontestables dans plusieurs domaines.

Dans l'affaire Pinochet, l'attitude claire et nette de la Belgique dans ce dossier a modifié et influencé

les comportements d'autres pays, d'abord en Europe mais surtout en Amérique Latine et principalement au Chili.

Aujourd'hui, il est admis et reconnu qu'aucun dictateur ne peut se sentir à l'aise, même dans son pays d'origine, et je crois que les démarches entreprises par la Belgique porteront un jour leur succès, notamment au Chili.

Dans l'affaire Haider, sans l'attitude ferme de certains pays, notamment du nôtre, l'arrivée de l'extrême droite en Autriche aurait pu être banalisée. Il n'en a heureusement rien été. Les Autrichiens commencent à comprendre l'attitude des pays européens et aussi du nôtre. Les résultats sont là. Haider a été amené à démissionner de la présidence de son parti. Certains ministres de ce gouvernement sont en train de changer d'attitude. Son parti est en net recul sur le plan électoral aux derniers résultats des élections régionales. A cet égard, il est difficile de comprendre la diplomatie au niveau du Vatican; elle est parfois incompréhensible, parfois positive, comme disait M. Moureaux lors d'un débat, parfois tout à fait obscure. Mais la visite de Haider au Vatican peut redonner une certaine image de respectabilité à une extrême droite qui n'en demandait pas tant.

Enfin, sur le sommet de Nice, il faut avoir l'objectivité de reconnaître qu'il était vraiment peu encourageant et qu'il a été marqué par le triomphe des Etats et notamment des plus grands sur une espèce d'idée européenne ou d'espérance européenne. On a été témoin de certains marchandages peu glorieux. Il a été marqué aussi, et nous en avons discuté hier à La Haye, par une certaine rupture au sein du Benelux. Je crois qu'en cette matière les Belges ont été courageux, obstinés pour plaider la cause européenne et la place des petits pays. Mais ils n'ont pas été téméraires car cela aurait pu conduire à un échec cuisant et ce à quelques mois de la présidence belge. Dès lors, il ne convenait pas d'aller jusqu'à ce risque.

La Belgique assurera donc la présidence de l'Union européenne lors du second semestre de l'année à venir. Il nous faudra donc à nouveau mener les débats relatifs au left-over d'Amsterdam, au principe de la coopération renforcée, mais également s'assurer qu'une véritable avancée quant à la révision de l'article 7 du Traité de l'Union européenne se réalise et que la Charte européenne des Droits de l'Homme acquière force contraignante, pour que les valeurs humanistes, pacifistes et l'ensemble démocratique

européen deviennent réalité.

Outre cette Europe en quête de réalisation d'un espace de liberté, de sécurité et de justice, comme socialistes, nous serons particulièrement vigilants à ce que le profil futur de l'identité européenne passe - et d'autres partis le souhaitent, bien sûr - par une politique sociale, s'engageant pour la qualité du travail, la lutte pour l'égalité des chances, contre l'exclusion, contre la pauvreté.

L'assurance d'une croissance économique dont tous les citoyens sont bénéficiaires est une perspective inhérente à cette problématique. L'Europe se devra d'œuvrer également, monsieur le Secrétaire d'Etat, dans le sens d'une amélioration de la qualité de la vie des générations actuelles et futures, et d'autre part, il est indispensable d'affirmer l'Union comme acteur international crédible pour garantir la paix, la sécurité et œuvrer pour plus de justice sociale et de solidarité.

Qu'il s'agisse de répondre au défi de la mondialisation, de préparer l'élargissement, de bâtir une politique étrangère susceptible de prévenir les conflits et de répondre aux crises ou de faire preuve de solidarité à l'égard du reste du monde, nous souhaitons que la présidence belge agisse dans le but de concrétiser ailleurs dans le monde les valeurs qui ont présidé à la construction de l'Union. Une attention particulière devra donc être portée à notre capacité à parler d'une seule et même voix, s'il est possible, lorsqu'il s'agira de se positionner par rapport aux dossiers importants qui définissent actuellement la scène internationale. Dans cette optique, il est fort à parier que des progrès en matière de politique européenne de sécurité et de défense devront être réalisés.

Nous espérons aussi, monsieur Lefevre, qu'à l'occasion de la présidence de l'Union européenne, la Belgique pourra prendre l'initiative d'organiser un débat sur la politique d'embargo économique menée à l'égard de certains pays. Nous pensons, en effet, que s'il est concevable de condamner politiquement certains régimes, il n'est pas imaginable de mener des politiques d'embargo qui condamnent des peuples qui sont tournés pourtant vers l'Europe et la Belgique.

En ce qui concerne l'Afrique centrale, et plus particulièrement la région des Grands Lacs, celle-ci reste à nos yeux au centre de nos préoccupations étrangères. Il ne s'agit pas, comme le prétendent certains, de mener une

politique néocolonialiste dans la région mais de favoriser toute initiative dont l'objectif prioritaire est le respect et la réalisation de la notion d'Etat de droit.

Nous continuerons également de veiller au déploiement de nos capacités diplomatiques dans une optique de gestion et de prévention des conflits. Au même titre que l'Europe, il est souhaitable que nous intervenions dans certains dossiers. Aussi est-il heureux de savoir notre gouvernement soucieux d'apporter, notamment son soutien au processus de paix au Moyen-Orient. Nous pouvons d'ailleurs parfois déplorer l'inertie et la frilosité européenne à l'égard de la problématique du Moyen-Orient. Ce qui prouve encore une fois que l'Europe fuit quelque peu ses responsabilités en la matière. Dès lors, nous devons entretenir des relations très étroites avec les dirigeants régionaux là où les situations conflictuelles ou délicates viennent à apparaître.

Je voudrais terminer ce chapitre par quelques réflexions dont j'ai déjà fait part à M. Michel sachant qu'il ne pourrait être présent parmi nous, cet après-midi.

Comme certains l'on dit, l'espace européen va du Portugal à l'Oural. Beaucoup de pays de l'Est que nous avons visités, notamment ceux qui sont encore très près de la Russie, ou qui sont sous l'influence, sinon sous la dominance politique et économique de ce pays. Nous ne devons pas décevoir ces pays qui demandent à s'intégrer dans l'Union européenne. Nous devons, bien entendu, associer la Russie dans cette démarche. Il ne convient pas, comme certains le souhaitent, d'exiger des transitions trop courtes en vue du passage d'un système étatique, que nous critiquons, vers un système libéral. On a parfois pu constater les conséquences d'un changement trop brusque dans certains pays. Il ne faut pas non plus avoir, sur le plan européen, ce que j'appelle des jugements ou des « doubles standards » d'appréciation envers des pays selon leur taille, leur poids politique, leur puissance ou leur richesse intérieure. On s'aperçoit, en effet, que l'Europe adopte parfois une attitude plus positive vis-à-vis des pays qui disposent de réserves de gaz ou de pétrole. Il ne convient pas non plus - je le répète - de boycotter des régimes dont la population toute entière a le regard vers l'Ouest. Tout comme il ne convient pas pour un petit pays comme le nôtre de suivre des grandes nations qui, tout en condamnant sévèrement des régimes de l'Est, y investissent largement sur le plan économique au détriment d'ailleurs de petites économies comme la nôtre. J'ai le sentiment que

certaines collègues présents ici seront tout comme moi attentifs en la matière.

L'Europe est un espace dans lequel chacun peut trouver sa place au moment voulu. Beaucoup de travail attend donc le ministre en matière de politique étrangère, mais il pourra compter sur notre appui pour autant qu'il continue à imprimer des accents humanistes et progressifs dans la politique qui a été la sienne jusqu'ici.

Monsieur le secrétaire d'Etat, je n'ai pas l'occasion, comme certains de mes collègues, de suivre les travaux de la coopération au développement. Cependant je vais vous faire part de la position de notre groupe en la matière.

Sachez que nous serons particulièrement attentifs à ce que l'augmentation des moyens disponibles pour celle-ci tende à nouveau vers 0,7% du PNB. Il doit en être ainsi si nous souhaitons, à moyen terme, aboutir à une politique de coopération efficace et efficiente.

L'applicabilité de l'aide budgétaire à la coopération bilatérale, dans un certain nombre de pays, suppose qu'il soit procédé à une évaluation des résultats enregistrés jusqu'à présent dans ce cadre d'aide au développement. En toute hypothèse, les pays où les dépenses militaires sont incontrôlables ne doivent pas entrer en ligne de compte pour un soutien direct au budget. L'aide budgétaire doit rester un instrument indépendant, qui respecte certes l'autonomie du pays partenaire qui y souscrit, avec une réelle dimension éthique et humaine. Sur ce point, monsieur le secrétaire d'Etat, nous sommes sur la même longueur d'ondes.

En parallèle, il nous paraît important de réaliser le programme d'annulation de la dette, laquelle paralyse toutes les entreprises menées par les pays en voie de développement en vue de satisfaire le droit au bien-être et d'assurer leur redressement économique, mais également leur dignité humaine.

D'autre part, le groupe socialiste souhaite que l'amélioration du lien entre le commerce et le développement soit une problématique inscrite au sein de l'agenda européen, tel qu'il pourrait être configuré sous la présidence belge. A cette perspective, se lient inmanquablement les questions relatives au commerce équitable. Beaucoup d'espoirs sont placés dans la constitution d'un fonds de garantie.

Par ailleurs, monsieur le secrétaire d'Etat, nous

soutenons les initiatives prônées par vous pour favoriser l'émergence d'une coopération décentralisée, active et citoyenne. Une option particulièrement intéressante est d'accentuer le rôle prioritaire de la société civile, que ce soit par une coopération culturelle accrue, un apport aux secteurs privés locaux ou aux ONG par le biais d'une augmentation des contributions volontaires en leur faveur.

Enfin, même s'il faudra sans doute en discuter ensemble, il est inutile de vous signifier que nous resterons également attentifs aux tournures éventuelles que pourrait prendre le débat relatif à la défédéralisation de la coopération au développement. Il conviendra d'aborder le sujet sans tabous, dans le calme et l'objectivité, afin que chacun y retrouve ses objectifs destinés à rendre cette politique efficace à tous niveaux.

Monsieur le président, pour terminer, j'aborderai le troisième chapitre que je connais le mieux puisque je préside la commission de la Défense nationale.

Mes chers collègues, je pense avoir déjà eu l'occasion de vous dire que ce secteur n'est pas nécessairement porteur sur le plan politique: on parle de la Défense nationale en cas d'événements, positifs ou négatifs, douloureux ou enthousiasmants ou uniquement durant les périodes de crise. Un pays ou une population habitués à cinquante ans de paix mais aussi à vingt ans de sacrifices pour son redressement financier veut, à juste titre, tirer les bénéfices à la fois de la paix et du redressement économique; il souhaite davantage investir dans des secteurs comme l'enseignement, l'environnement, la santé et la justice plutôt que dans des secteurs - pourtant importants pour un pays - comme la défense nationale.

Je pense qu'il est du devoir de n'importe quel pays d'assurer sa sécurité, tant intérieure qu'extérieure. Pour un pays comme le nôtre, il est tout à fait impossible d'assurer seul cette mission; il est donc indispensable de disposer d'une coopération internationale sur le plan européen - et nous y allons progressivement, mais pas suffisamment rapidement et efficacement à mon sens - et nous n'y sommes pas encore prêts. Il existe une identité européenne de défense; en la matière, la Belgique lance beaucoup d'idées et reste à la pointe du débat. Il faut cependant garder à l'esprit que, d'un côté, il y a l'identité européenne de défense mais, de l'autre, qu'il reste aussi la sécurité sur le plan international. Nous avons également des obligations vis-à-vis d'une organisation qui a fait ses preuves pendant plus

de cinquante ans, l'OTAN, qui présente des avantages mais aussi des contraintes, que certains parfois au sein de ce parlement ont tendance à oublier.

Je remarque aussi une évolution dans la mentalité américaine au sujet de leur engagement éventuel, en Europe ou sur le plan international. L'aspect sociologique évolue aux Etats-Unis: des minorités latino-américaine et asiatique sont de plus en plus importantes et influentes. Dès lors, croire que les Etats-Unis vont continuer à se préoccuper, comme ils l'ont fait par le passé et jusqu'à présent, des problèmes européens est un leurre. Ils vont se dégager progressivement de leur position en Europe. Il est donc important que les Européens aient en tête cette évolution pour développer dans certains types de missions une identité européenne de défense.

Je me réjouis de la continuation de la politique de défense menée auparavant: à savoir une politique transparente. Je voudrais remercier à la fois le ministre et son département car je constate très objectivement qu'ils sont à la disposition du parlement et de la commission que je préside. Nous avons tracé les lignes d'une politique d'avenir en matière de défense. Un plan, avec ses qualités et ses défauts, a été accepté par cette assemblée avec une vision à 12 ou à 15 ans sur les objectifs et les moyens que nous attribuerons à ce secteur. Ce plan passe également par un rajeunissement à la fois des effectifs mais aussi des moyens et du matériel.

Nous sommes tous conscients qu'il conviendra d'augmenter rapidement l'attractivité de la profession militaire. A cet égard, le ministre a formulé des propositions pragmatiques, voire décoiffantes. La perspective d'un engagement libre de non-Européens peut contribuer à l'intégration des étrangers dans la société. Quant au recrutement d'Européens non Belges, il anticipe ainsi sur la construction de la défense européenne.

Concernant cette problématique du recrutement, il serait préjudiciable de ne pas favoriser le rajeunissement des cadres et des éléments des forces armées. Monsieur le ministre, vous avez mis récemment sur la table des propositions concernant à la fois des primes d'engagement et des primes de départ. L'appel aux jeunes doit être massif, porteur de projets et de carrière et ne doit pas souffrir de considérations linguistiques que j'estime obsolètes. La clef de répartition 60/40 n'est pas tenable lorsque, au sein de l'armée, les contingences reflètent en réalité une répartition

55/45.

Je m'adresse à mes amis flamands: je sais qu'il y a parfois une culture différente dans la manière dont on envisage au Nord ou au Sud les problèmes de sécurité ou de défense. Je m'aperçois qu'il y a souvent des articles dans la presse flamande, des débats au "Zevende dag" sur les achats militaires, sur la problématique de l'armée que nous n'abordons pas, peut-être à tort, dans la partie francophone du pays. Il y a là culturellement un courant pacifiste depuis des générations en Flandre, mais on ne peut pas en même temps donner une image parfois négative de l'armée comme instrument de la défense et, en même temps, exiger qu'il y ait un équilibre parfait et un rapport 55/45. Il y a un débat à mener en cette matière au sein de votre communauté.

A propos de notre ancrage au sein d'une force européenne, nous nous réjouissons, monsieur le ministre, de constater que l'objectif premier est d'assurer une réelle cohérence au sein de celle-ci.

Lors de notre prochaine présidence de l'Union européenne, nous aurons l'occasion de faire valoir cette position qui privilégie avant tout la continuité dans l'entreprise et les débats, une plus grande efficacité en ce qui concerne, par exemple, la planification militaire, une collaboration européenne plus étroite, un accroissement de l'opérationnalité, notamment au niveau d'une force d'intervention rapide et un renforcement des institutions européennes chargées des matières de défense. A cet égard, monsieur le ministre, je vous demanderai d'être attentif puisque l'on a transféré les compétences de défense qui étaient assurées par l'UEO vers l'Union européenne. Je voudrais quand même que l'on puisse garder un certain contrôle parlementaire de la politique en matière de défense. Jusqu'à ce jour, il était assuré par l'UEO. Je ne crois pas que, par les traités, le parlement européen soit apte à pouvoir le faire mais en plus, il n'a pas la compétence et même l'historique pour pouvoir exercer ce contrôle parlementaire. L'Union européenne occidentale, qui comporte des parlementaires spécialisés en matière de défense sur le plan européen, peut interpellier à tour de rôle les ministres européens en matière de défense et d'affaires étrangères. Il y a donc là une spécificité qu'il faut conserver, d'autant plus que certains pays viennent de rejoindre l'UEO, sans avoir rejoint l'OTAN ou l'Union européenne. Or, ils estiment à juste titre faire partie de l'espace européen de sécurité et de défense. Je demanderai donc - et je ne suis pas le seul de cette assemblée - à ce que vous soyez attentif, dans les mois qui viennent, au rôle qu'il

conviendra de confier à cette assemblée parce que le contrôle parlementaire est un acte politique indispensable au niveau de toutes les matières, et bien entendu au niveau de la défense.

Messieurs les ministres, chers collègues, je conclurai en disant que l'un des défis les plus abruptes auxquels nous serons confrontés sera bien entendu d'enthousiasmer, de sensibiliser à nouveau les citoyens européens à un projet européen, et en particulier à une défense européenne. Aussi, monsieur le ministre, accueillons-nous avec satisfaction les diverses initiatives que vous avez menées en ce qui concerne l'approche de l'opinion publique. Je pense notamment ici à la rédaction prochaine d'un livre blanc ou encore à l'organisation, au cours du mois d'avril 2001, d'un colloque concernant l'opinion publique et le développement de la défense européenne.

En conclusion, je crois qu'il convient de penser d'abord - et j'espère que nous sommes tous sur la même longueur d'ondes en cette matière - aux hommes et aux femmes qui, à la fois dans ce pays et à l'extérieur de nos frontières - les derniers événements en sont la preuve -, assurent la sécurité et la paix. Ils exercent un métier risqué et dangereux qui mérite notre estime et notre soutien. Il faut espérer, monsieur le ministre, qu'à l'avenir, ce soutien puisse se traduire, en fonction de nos moyens, par une amélioration de la situation financière de ces hommes et de ces femmes. Je pense surtout à ceux qui sont les plus défavorisés au sein de la force terrestre et de l'armée en général.

Voilà, mes chers collègues, les réflexions que je voulais vous communiquer à propos de ces trois secteurs.

02.06 **Stef Goris** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, collega's, ik zal in het kader van dit begrotingsdebat ook enkele punten van Buitenlandse Zaken aanstippen. Ik zal het zeer kort houden, omdat ik vooral zal spreken over landsverdediging dat, zoals u weet, mijn interesse wegdraagt. Toch wil ik aangaande Buitenlandse Zaken een en ander met u overlopen.

Ten eerste benadruk ik dat de VLD het door de regering gevoerde beleid steunt, en zich ook in haar prioriteiten kan vinden. België is een klein land. Een eminent parlamentslid heeft hier ooit gezegd 'hoe kleiner het binnenland, des te groter het Buitenland.' Wij hebben inderdaad een belangrijke buitenlandse taak en ik meen dat deze

regering die ook ter harte neemt.

Een eerste prioriteit is uiteraard Europa en meer bepaald het Europees voorzitterschap dat wij volgend jaar zullen bekleden. Naar mijn gevoel heeft onze eerste minister zich tijdens de top van Nice bijzonder goed van zijn taak gekweten en de kleine landen voor groter onrecht behoed.

De tweede prioriteit is Centraal-Afrika. Wij hebben daar immers een historische verantwoordelijkheid en de regering neemt die dan ook op.

Als derde prioriteit kunnen wij de Verenigde Staten en de NAVO noemen. De NAVO blijft uiteraard de hoeksteen van het veiligheidsbeleid. Ik wil daar echter niet over uitweiden. Er is natuurlijk de verkiezing van president Bush, van wie wij binnenkort de eerste officiële beleidsverklaring zullen vernemen.

Wel wil ik even blijven stilstaan bij Rusland en Oost-Europa. Het zal wel toeval zijn, maar precies vandaag is onze premier samen met de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken en een aantal belangrijke Belgische industriëlen naar Rusland vertrokken. Ongeveer op dit ogenblik zal hij landen in het land van Tolstoi en Dostojevski. Ik denk dat dit een erg belangrijke missie is, ook al is zij dan niet echt in het nieuws gekomen. Ook de heren Derycke en Henry hebben op het belang van deze reis gewezen. We mogen niet vergeten dat Rusland historisch en geografisch een deel van Europa is. Daarom is deze missie ook zo belangrijk.

Zoals u weet kwamen Rusland en de NAVO vorige vrijdag tot de overeenkomst dat er een civiel informatiebureau van de NAVO in onze Belgische ambassade in Moskou zal worden geïnstalleerd. Twee diplomaten uit NAVO-lidstaten zullen daar aanwezig zijn om informatie aan de bevolking, de politici, de regering en de decision makers te verstrekken. Het lijkt me toch wel belangrijk dat zowel de NAVO als Rusland ons land het vertrouwen schenken om dit NAVO-informatiebureau in onze ambassade onder te brengen.

Dan zijn er ook de onlangs gemaakte afspraken binnen de EAPC - de Euro Atlantic Partnership Council of de Euro-Atlantische Partnerschapsraad. Niet minder dan zesenvestig landen zijn lid van deze raad die werd opgericht in mei 1997 en die een samenwerking is tussen de NAVO en de PFP, de Partnership For Peace. Ik kom daar later op terug, in het kader van de WEU. Ook de Heer Henry heeft zich daarnet afgevraagd

hoe het verder moet met de WEU. Er zijn een aantal pistes die nagaan wat er moet gebeuren met al de lidstaten van de WEU die wij de geassocieerde partners noemen en die binnenkort hun forum in de WEU zullen verliezen. Welnu, de EAPC heeft onlangs een nieuw actieplan voor de volgende twee jaren goedgekeurd. In dat actieplan worden punten zoals de raadpleging inzake veiligheid, wapenbeheersing, maatregelen tegen internationaal terrorisme, de bewaring van de vrede en economische aspecten van defensie grondig besproken en voorbereid. Het gaat hier om zesenvieftig landen.

Zoals u weet wordt de WEU langzaam afgeschaft en zal zij een langzame doch gewisse dood sterven, ondanks het behoud van artikel 5 in het verdrag van Brussel. Bovendien rijst ook het probleem van de aanwezigheid van onze geassocieerde partners, zoals daar zijn Roemenië, Bulgarije en vele andere. Deze landen zijn op dit ogenblik nergens thuis, ze zijn geen lid van de EU, noch van de NAVO. Het enige forum waar zij vandaag een gesprek kunnen voeren, van gedachten kunnen wisselen of andere landen kunnen raadplegen was de West-Europese Unie.

Wel, die kans zullen zij binnenkort krijgen. De vraag is of wij die landen moeten isoleren en wegduwen. Is het integendeel niet aangewezen om die landen dichterbij ons te brengen? Misschien bestaat er een mogelijkheid om binnen de EAPC of binnen het partnership for peace elkaar vaker te ontmoeten om dit forum te handhaven. Collega's, ik kan garanderen dat wanneer wij vergaderingen van de WEU hebben in Parijs of van de Raad van Europa in Straatsburg, de media van deze landen manifest aanwezig zijn omdat dit het enige forum is waar zij aan bod kunnen komen. Voor ons land geldt dit in mindere mate. Daar wij één van de founding fathers, de oprichters zijn, ontsnapt dit soms wat aan onze aandacht. Ik verzeker u echter dat de aandacht van deze landen er des te meer op gericht is. Ik haal nog even een anekdote met betrekking tot Rusland aan die mij belangrijk lijkt. In de Raad van Europa was er een heel specifieke Belgische houding toen het probleem Tsjetsjenië aan bod kwam. Door de verschrikkelijke beelden uit de media weten wij wat er in de voorbije jaren in Tsjetsjenië gebeurd is. Welnu, toch heeft de Belgische delegatie de moed gehad om te stellen dat het niet opportuun was om de Russische delegatie van de doema as such te verwijderen uit de Raad van Europa of haar stemrecht op te schorten. Het isoleren van die collega's biedt immers geen soelaas. Men moet integendeel blijven ijveren voor de dialoog en een betere

verstandhouding. We moeten steeds met elkaar blijven praten. Ik heb de heer Derycke ook horen verwijzen naar Wit-Rusland. Hij noemde het een land dat door ons land al te vaak vergeten werd. Ook de heer Henry heeft daarop gealludeerd. Ik meen dat Wit-Rusland als enige land vandaag door België geïsoleerd wordt. Het regime kan qua democratisch gehalte een heel stuk verbeteren. Het is zeker geen democratie zoals wij ze kennen of zoals wij ze zouden willen zien in een land dat deel uitmaakt van Europa. Niettemin moet men een onderscheid maken tussen wat een regering doet en het volk. Wij moeten het Wit-Russische volk as such beschouwen als een Europees volk, een Europese natie. De dubbele standaard die door de heer Henry werd aangehaald is ook hier perfect van toepassing. Op dit ogenblik worden Armenië en Azerbeidzjan toegelaten tot de vergadering van de Raad van Europa en geldt dit niet voor Wit-Rusland. Ik zal er trouwens binnen enkele weken te Straatsburg voor pleiten dat de dubbele standaard terzake wordt opgeheven, die onder andere gehanteerd wordt omdat Armenië en Azerbeidzjan in de Kaukasus de landen zijn die van groot belang zijn omwille van hun energievoorraden. Hierdoor zouden andere landen van minder belang kunnen lijken. Er zijn grote landen die ter plaatse ambassades hebben en die joint ventures aangaan met de lokale ondernemingen. Daarna willen zij de grote moralisten spelen op Europees vlak. Wij moeten ons daar niet aan laten vangen. Ik pleit er dan ook voor dat wij ter zake initiatieven nemen. Ik richt mij tot de afwezige minister van Buitenlandse Zaken - die zich in Rusland bevindt - om te suggereren dat wij eventueel een ambassade of een consulaat-generaal zouden kunnen oprichten in Minsk. Het vertrek van de eerste minister naar Rusland is in elk geval een belangrijk signaal. Wij zijn zeer benieuwd met welke resultaten hij zal terugkeren. Dat zullen we binnen enkele dagen vernemen.

Wat de ontwikkelingssamenwerking betreft, zal ik het zeer kort houden. De heer Valkeniers vroeg mij om te melden dat de hoorzittingen die vorige week plaatsvonden zeer goed verlopen zijn. Af en toe zouden ze wat onluisterend zijn voor de werking maar niettemin is het zeer nuttig om hier lessen uit te trekken om de diensten van Ontwikkelingssamenwerking te verbeteren. Mijnheer de staatssecretaris, de VLD-fractie steunt u in uw pogingen om de werking te verbeteren. Wij hopen dat de analyse en de hoorzittingen worden voortgezet en dat in de loop van het volgende jaar de nodige functionele herschikkingen zullen plaatsvinden als gevolg van deze besprekingen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kom tot het luik Defensie. Mijnheer de minister, dit is een zeer ruim debat. Ik wil de zaken die reeds in de commissie voor de Landsverdediging en hier op de tribune aan bod kwamen dan ook niet herhalen. Ik beperk mij tot twee zaken: de personeelsproblematiek, een actueel thema en de buitenlandse missies.

Ik kom tot de personeelsproblematiek via een aanloop in de uitgavenbegroting in zijn geheel. Er zijn een aantal zeer positieve punten in de begroting. Er is met name de bijzondere personeelsenveloppe van 1,4 miljard frank per jaar gedurende 4 jaar, operationeel vanaf 2001, die absoluut noodzakelijk was en die door de regering werd toegevoegd. De internationale engagementen worden verdergezet. Er worden middelen vrijgemaakt om de rekrutering en de interne mobiliteit te bevorderen. Dat is goed nieuws. Ik vermeld ook de heer Lahaye. De Dienst voor Ontmijning en Springstoffen krijgt deels dank zij hem een financiële injectie om de noodzakelijke tweede decoupeerzaag aan te kopen voor de ontmanteling van de springstoffen in Poelkapelle, de regio waar de heer Lahaye werd verkozen. Ook dat is een zeer goede zaak.

Een aantal actuele en dringende problemen mag men echter niet over het hoofd zien. Ten eerste, het probleem van de bezoldiging, van het sociaal statuut van onze militairen, verdient veel aandacht. Wij pleiten er reeds lang voor om, binnen het budget, het sociaal statuut, de bezoldiging op te trekken in de richting van het openbaar ambt. Men moet daarin niet zover gaan als bij de eengemaakte politie, maar men zou alleszins een aantal serieuze opwaarderingen moeten doen om de aantrekkelijkheid van het militaire beroep in stand te houden. Dat is geen eenvoudige oefening, maar men moet ze toch in alle ernst maken. Dat is een eerste punt, waarop ik straks terugkom.

Ten tweede, de gezondheidsproblemen van militairen na buitenlandse missies mogen niet worden vergeten. Dit probleem werd via een wetsvoorstel aangekaart en werd door mij en alle collega's in dit halfroond ondertekend. Daaraan werd ook het probleem van de Hawk-radarstralen gekoppeld. Mijnheer de minister, dat probleem is u welbekend en moet nog worden bekeken. De taalverhouding voor de rekrutering van 60% Nederlandstaligen tegenover 40% Franstaligen, moet voor de VLD in alle beroepscategorieën behouden blijven. Deze verhouding wordt vandaag niet meer gerespecteerd. Daarnaar moet opnieuw

worden gestreefd. Men moet voldoende jonge beroepsvrijwilligers trachten te rekruteren en ze regionaal trachten te verspreiden over de beschikbare gevechts- en ondersteunende eenheden. Mijnheer de minister, men moet ook de oefening durven maken naar de spreiding van de kazernes van het detachement in eigen land. Men moet met name een andere oplossing zoeken zodat men aan Nederlandstalige kant een betere rekrutering kan beogen.

Mijnheer de minister, wij hebben de voorbije weken een aantal denkpistes van u kunnen vernemen. Ik bewonder uw creativiteit. Deze verschillende pistes moeten uiteraard naast elkaar worden gelegd. Eerlijkheidshalve moet ik bekennen dat geen van deze denkpistes ons als de juiste oplossing of het ei van Columbus konden bekoren. Wij pleiten voor een werkgroep rond human resources met een aantal mensen van uw departement, van de divisie personeel, van uw kabinet, van de vakbonden, maar ook van de privé-sector. Er zijn een aantal officiële regionale ondernemingen, zowel als privé-ondernemingen in Vlaanderen actief op het vlak van human resources. Zij hebben veel ervaring terzake. Het zou nuttig zijn om aan kruisbestuiving te kunnen doen. De krijgsmacht beschikt immers in de divisie personeel over zeer bekwame mensen die met deze problematiek bezig zijn. Laat deze mensen rond de tafel zitten om samen een aantal oplossingen uit te werken.

Uw laatste piste over de 500.000 frank premie voor rekruten en 1 miljoen frank premie voor vertrekkers lijkt mij ook een beetje té lineair. Voor dat halve miljoen zullen de rekruten misschien wel naar de kazerne stappen maar wat indien ze na enkele weken terug vertrekken? U zegt dat wij dat geld dan zullen terugvorderen maar u weet hoe dat gaat met mannen van achttien of negentien jaar die dat geld reeds hebben besteed. Ik ben benieuwd hoeveel we daarvan kunnen terugvorderen.

Wat de premie van een miljoen voor de vertrekkers betreft, meen ik reeds van de militairen zelf gehoord te hebben dat een miljoen veel te weinig is, wat ik mij goed kan inbeelden. Wanneer iemand een vastbetaalde job heeft, kan men voor een miljoen onmogelijk op de leeftijd van vijfenveertig jaar zijn vaste benoeming laten vallen. Dit lijkt mij evident.

Wanneer men anderzijds via een nuttige samenwerking met de privé-sector kan komen tot een behoorlijke outplacement, waarbij militairen naar Frans model gedurende een jaar met behoud

van hun statuut toch geplaatst worden op de privé-arbeidsmarkt, dan kunnen zij na een jaar ongetwijfeld zelf inzien dat dit systeem werkt en dat zij effectief op de vrije arbeidsmarkt nog kansen maken. Indien men dan voorstelt die jongens een extra premie te geven van bijvoorbeeld 200.000 tot 300.000 frank om definitief te ondertekenen dat zij niet langer aanspraak maken op die vaste benoeming in de krijgsmacht, dan is dit volgens mij een piste die veel meer kans op slagen biedt. Het is slechts een piste, maar ik meen dat het Franse model ons hierbij moet kunnen inspireren.

Mijnheer de minister, ik herhaal alleszins mijn voorstel om deze mensen gedurende enkele weken te laten samenzitten. Laat hen een paar maal per week samen vergaderen en tot oplossingen komen. Ik meen dat de middelen die er nu zijn niet lineair moeten besteed worden want dan gaat men een aantal problemen over het hoofd zien, zelfs overfocussen. Men moet de beschikbare middelen moduleren in het kader van de problemen die in de verschillende segmenten van de krijgsmacht rijzen.

Het tweede punt dat ik even met u even wens te overlopen, wat ook meteen mijn laatste punt is, zijn de buitenlandse missies, meer bepaald de belangrijkste missie die wij vandaag hebben, namelijk Belukos 5, uitgevoerd door het derde parabataljon uit Tielen en de twee/vier lancers uit Leopoldsborg. Dat zijn op dit ogenblik onze soldaten in Kosovo en ik wens hier meteen bij het voorgaande aan te sluiten waar ik het had over het personeelsprobleem.

Men mag, collega's, niet onderschatten onder welke moeilijke omstandigheden onze mensen ter plaatse moeten werken. Samen met een aantal andere collega's uit deze assemblee had ik het geluk om op uitnodiging van de minister waarvoor ik hem dank, een tiental dagen geleden onze mensen ter plaatse te gaan bezoeken. Het is zeer nuttig om te zien en zelf ter plaatse vast te stellen onder welke veiligheids- en materiële omstandigheden onze mensen daar moeten werken. Wanneer men dat ziet, begrijpt men maar al te goed dat onze mensen een aanmoediging verdienen, dat zij recht hebben op een gevarenpremie en dat zij eigenlijk meer zouden moeten verdienen dan vandaag het geval is.

Dan blijf ik nog even stilstaan bij de recente gebeurtenissen, in het bijzonder de incidenten van eergisteren. Daar is toch gebleken dat onze militairen deze problemen juist hebben aangepakt.

Een paar jaar geleden maakte ik deel uit van de Rwanda-commissie in de Senaat. De manier waarop daar de zaken werden aangepakt was dramatisch. Wanneer wij dat vergelijken met de manier waarop onze militairen nu ter plaatse in bijna gelijkaardige omstandigheden de problemen hebben aangepakt, dan is dit een voorbeeld. Ik ben zeer blij en waarschijnlijk samen met u allemaal, dat voor onze mensen alles zeer goed is verlopen en dat, in zoverre alle feiten tot nu toe bekend zijn, zij op onze felicitaties terzake mogen rekenen. Wij hopen uiteraard dat in de toekomst dergelijke incidenten zich niet meer zullen voordoen maar de toestand in Kosovo blijft gespannen en is ver van opgelost.

Het viel ons op, collega's, dat onze mensen daar ook trouwens een bijzonder goede discipline in acht namen. Zij waren goed getraind en voorbereid en getuigden werkelijk van een professionele aanpak. Ik wil toch nog even onderstrepen dat dit de mening was van alle delegatieleden, van alle politieke groepen die daar bij dat bezoek vertegenwoordigd waren en ik wens daar nog aan toe te voegen dat onze mensen het daar inderdaad voortreffelijk deden.

Ik wil eraan toevoegen dat onze mensen voor dit incident felicitaties hebben gekregen van SACEUR, de Supreme Allied Commander Europe, de hoogste officier van de Navo voor Europa.

Collega's, ik hoop dat wij niet enkel de moed en de ambitie hebben om een duit in het zakje te doen als het gaat om humanitaire operaties of vredesmissies. Wij moeten er echter ook voor zorgen dat onze mensen voldoende middelen hebben en voldoende bewapend zijn zodat zij in veilige omstandigheden kunnen optreden. Daarnaast moeten zij ook voldoende worden betaald.

02.07 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, collega's, voor politieke verandering is de naleving van de mensenrechten en het internationaal recht essentieel. Daarvoor hebben vóór mij tienduizenden mensen hard geijverd en sommigen hebben er zelfs hun leven voor gegeven. Bovendien kan een mondiale economie zonder ethische normen voor geen enkel probleem een uitweg bieden.

Mijn betoog zal niet zozeer het budget als wel de mensenrechten beklemtonen. Uiteraard moeten de middelen voor dit beleid adequaat en

aangepast zijn aan de verhoogde behoeften in onze globaliserende wereld. Ik vind het jammer dat collega Borginon niet meer aanwezig is, want ik wou hem graag in een drietal punten verduidelijken wat de wet van het politieke gewicht is. Ik zal de drie punten, die een terechte verhoging van het budget voor buitenlands beleid verklaren, tijdens mijn uiteenzetting aanhalen.

Mensenrechten en vrede. Ik ben niet de eerste die het opwerpt, maar tijdens ons voorzitterschap wordt de conferentie over de lichte wapens georganiseerd. Willen wij daar een trekkersrol spelen dan moeten we snel en krachtig bij het VN-kinderrechtenverdrag een aanvullend protocol, zoals in mei laatstleden werd aangenomen door de algemene vergadering van de VN, met betrekking tot kindsoldaten aannemen en ratificeren. Nu worden niet minder dan 30.000 kinderen als soldaten ingezet in oorlogen van volwassenen.

Mensenrechten en vrede. We moeten de wapenwetgeving verfijnen en niet alleen export- en doorvoer- maar ook importvergunningen moeten kunnen worden getoetst aan mensenrechtenschendingen. Binnen afzienbare tijd zullen we verschillende wijzigingen van die wapenwet, onder andere de broodnodige extra-territorialiteit, behandelen en zullen we terzake een voorstel indienen.

We kunnen het niet hebben over mensenrechten zonder aan te halen dat het hoog tijd wordt dat we meer werk maken van de afschaffing van de doodstraf. Toevallig vandaag lezen we in de pers dat er niet minder dan 3 miljoen handtekeningen zijn verzameld om de secretaris-generaal van de VN een uitdrukkelijke eis voor te leggen voor een internationaal moratorium op de doodstraf.

Mensenrechten en vrede. Een van de redenen voor de stijging van het budget is een verhoging van het budget voor vredesmissies met bijna 436 miljoen Belgische frank. Het is jammer genoeg bittere noodzaak. Wat Afrika betreft, ben ik niet de eerste en ook niet de laatste die het accent legt op de regio van de Grote Meren. Zoals door verschillende collega's reeds werd aangehaald, moet dit in het geheel van Afrika worden geplaatst. Onze verantwoordelijkheid in die streek is extra groot.

Uiteraard moet de regio het heft in eigen handen nemen. Het heft van de vrede evenwel. Wij stellen vast dat het akkoord van Lusaka moeilijk implementeerbaar blijkt. Tot nu toe heeft het tot bijna geen enkel resultaat geleid. Het moet wel de

basis blijven voor een proces van duurzame vrede en van noodzakelijke democratisering, met respect voor de soevereiniteit en de integriteit van de landen. Er zal echter een nieuwe interpretatie moeten komen die moet leiden tot een nieuw evenwicht tussen de interne en de externe agenda van dit akkoord. Intern moet de nationale dialoog anders gefaseerd worden. Extern moeten concepten en programma's ontwikkeld worden over de manier waarop de gewapende groepen - niet alleen de Interahamwe, maar vooral zij - moeten worden ontwapend.

Wij verwachten ook dat België Kofi Annan zal ondersteunen bij zijn eis dat Rwanda, Burundi en Oeganda zich terugtrekken uit Kongo. De verantwoordelijkheid van de internationale gemeenschap is vooral die van het doen naleven van het internationaal recht en van de humane rechten. Ondertussen tellen wij in de regio, zoals collega Lefevre, daarnet heeft aangehaald reeds 1,7 miljoen slachtoffers. Voor de internationale gemeenschap is het zeker belangrijk dat het mandaat van de MONUC wordt herzien en vooral dat er een verhoogde internationale samenwerking komt voor de controle op de wapen- en diamanthandel. Wij hopen binnen afzienbare tijd in dit Parlement een uitgebreid verslag te krijgen van de werkzaamheden van de task force ter zake. Binnen de Verenigde Naties wordt er zeer hard gewerkt aan een consensus rond een internationaal akkoord over de certificatie van diamanten om zo internationaal een wettelijke basis te creëren die de modaliteiten en sanctiemogelijkheden moet vastleggen zoals wij zelf reeds hebben ingebracht in Pretoria en op de Intergouvernementele Conferentie in Londen. Ook hier ligt voor België een belangrijke taak om tijdens het Europese voorzitterschap tot een meer coherent Europees beleid te komen.

Wat Rwanda betreft, moeten we de grootst mogelijke waakzaamheid aan de dag leggen opdat de hulp daadwerkelijk voor de wederopbouw van het land gebruikt wordt en niet kan bijdragen tot financiering van de oorlog. Het rechtssysteem van de Gachacha dat wij terecht ondersteunen, moeten wij ook tegen de achtergrond van de toepassing van de mensenrechten durven houden. Positief is het recente nieuws dat de FPR-militairen hebben toegezegd aan mevrouw Del Ponto om ook mee te werken aan de werkzaamheden in het kader van het internationaal Rwanda-tribunaal.

Wij willen vrede in Burundi, en de uitvoering van de akkoorden van Arusha, met de absolute voorrang voor de ontmanteling van de

hergroeperingkampen. Ik ben het volledig eens met collega Derycke dat we ook hier het Belgische voorzitterschap moeten aangrijpen om de violen van het Afrikabeleid beter op elkaar af te stemmen zodat we het orkest wereldwijd manifester aanwezig kunnen laten zijn.

In Palestina en het Midden-Oosten zien wij een disproportionele machtsontplooiing van het Israëlische leger in de bezette gebieden. Tijdens de laatste maanden eiste die al meer dan 300 doden, waarvan het merendeel jongeren.

De rechten van het kind: zijn dit loze woorden? De verklaring van Berlijn van de Europese Unie van maart 1999: ook loze woorden? Ik herinner me dat de Europese Unie zich in maart 1999, toen het geweld nog niet zo geëscaleerd was, bereid heeft verklaard mee te werken om de vredesonderhandelingen spoedig af te ronden. Opnieuw bevestigde men toen het onvoorwaardelijke recht van de Palestijnen op zelfbeschikking, met de mogelijkheid van de vorming van een staat. Men zag de spoedige uitoefening van dit recht tegemoet. Nu zijn we echter verder dan ooit van deze verklaring.

In de komende dagen zullen wij een resolutie voorleggen om de discussie ten gronde te voeren over de evaluatie van het handelsakkoord tussen de Europese Unie en Israël. De discussie zal gaan over de schending van de mensenrechten en het overtreden van de Conventie van Genève.

We kunnen de hele wereld niet aan deze revue laten voorbijgaan. Toch wil ik hier nog enkele dingen herhalen die reeds door collega's zijn gesteld.

Met betrekking tot Colombia, waarvoor we in mei 2000 ook een resolutie goedkeurden, vragen we de regering om via de diplomatieke kanalen de evolutie op het vlak van mensenrechten sterker op te volgen. Het Belgisch voorzitterschap kan ook voor Colombia een uitgelezen gelegenheid zijn om de sterke Europese inbreng beter te controleren en vooral te bepalen hoe de controle plaatselijk zal worden uitgevoerd. Ook met onze resolutie over Birma staan we niet alleen. Niet minder dan de Internationale Arbeidsorganisatie besliste zware sancties uit te vaardigen in Birma indien op korte termijn geen einde gemaakt wordt aan de systematische dwangarbeid in dat land. Die termijn is intussen verstreken. Oost-Timor ligt misschien ver van ons bed. Met het verslag van de Commissie van de Verenigde Naties in de hand vragen we dat België ook voor dit land verscherpte aandacht toont. Met Tsjetsjenië en

zijn vergeten oorlog komen we dicht bij huis, in Europa. Ook in dit land moeten de Europese mensenrechten de basis vormen voor een Europese identiteit.

De Top van Nice stelde zwaar teleur, daarin beaam ik de woorden van verscheidene collega's. Het Franse voorzitterschap was ontgoochelend, en stak schril af tegen de federalistische positie van onze eerste minister, en van onze minister van Buitenlandse Zaken. Na het Franse voorzitterschap heeft ons land als voorzitter dan ook een grote verantwoordelijkheid.

De verklaring van Laken zal de noodzakelijke verdieping en de verankering moeten vastleggen zodat de historische uitbreiding een basis en tegelijk een garantie kan zijn voor een duurzaam, meer vreedevol en rechtvaardig Europa.

Zo kom ik bij mijn tweede punt van de verhoging waarvoor daarstraks de wet van het politiek gewicht werd aangehaald. We spreken van een lichtgewicht. Er werd slechts 900 miljoen frank uitgetrokken voor het Europese voorzitterschap van ons land, hoewel het dubbele was gevraagd. Zelfs 1,8 miljard frank stelt misschien nog niet zoveel voor. Een vergelijking met een land als Zweden is zeker relevant: Zweden trok het dubbele uit voor het Europese voorzitterschap.

Tijdens het voorzitterschap van ons land moeten we zeker ruimte creëren voor een maatschappelijk debat. Als de Unie straks 500 miljoen burgers zal tellen, is het absoluut noodzakelijk om dat debat te starten. Willen we dat het mondige burgers zijn? Willen we dat ze zich daadwerkelijk vertegenwoordigd weten? Dan zou een Europees referendum hier misschien wel op zijn plaats zijn. Zo vermijden we dat de burgers zich straks opnieuw voor een voldongen feit gesteld weten. De invoering van de euro is daar een goed voorbeeld van.

We moeten werk maken van het Charter van Europa en dan vooral, naast de institutionalisering, van de noodzakelijke constitutionalisering. We moeten werk maken van een beleid van gelijke kansen, een efficiënt armoedebestrijd, duurzame ontwikkeling, de ecofiscaliteit en een pro-actief migratiebeleid. Om sociale, economische en demografische redenen moeten we de opheffing van de migratiestop ter discussie durven stellen. Het thema "contingentering" kan de aanhef tot dit debat vormen. Ook hier ligt onze verantwoordelijkheid.

Wij dragen trouwens ook de verantwoordelijkheid

om uit te voeren wat in Tampere werd afgesproken. Nice was misschien voor vele zaken een mislukking, maar gelukkig is er daar toch een Europese strategie voor duurzame ontwikkeling ontwikkeld: Kyoto, de ecofiscaliteit, en taks genre Tobintaks. Zo zal Europa bij de Rio+10-top toch mee kunnen wegen op de agenda. Laten we hopen dat die strategie dan niet alleen op papier wordt ontwikkeld.

Een ander belangrijk punt is de uitbouw van het Europees veiligheidsbeleid. Dat werd reeds door verschillende sprekers aangehaald. Ik wil het niet echt hebben over de nieuwe militaire en civiele instrumenten die worden ontwikkeld voor conflictmanagement en conflicthantering. Hoewel onze fractie de noodzaak daarvan erkent, willen wij wel benadrukken dat er veel te weinig aandacht gaat naar de kern van de zaak, naar de oorsprong van de conflicten. Conflictpreventie is dan ook geen loos begrip. Hier verwachten wij van België een eigen initiatief, zodat het tijdens zijn voorzitterschap coördinerend kan optreden voor de verschillende nationale initiatieven terzake. Wij hebben een enorm potentieel hierrond in de EU. Als wij weten dat het productieve werk van iemand als Max Van Der Stoel binnen de OVSE in Centraal-Europa minder heeft gekost dan de prijs van twee kruisraketten, moeten wij toch goed nadenken vooraleer onze aandacht te veel toe te spitsen op militair crisisbeheer.

Het derde punt van de verhoging van het budget is de nieuwe basisallocatie van 300 miljoen frank voor een preventieve diplomatie. Ook is er een nieuw programma om een efficiëntere en meer gecoördineerde hulp mogelijk te maken.

Ik stip nog een punt aan waarover ik de minister in het verleden reeds ondervroeg. De trojka heeft toch zin en nut, namelijk dat wat een voorzitterschap voorbereidt, een volgende verder kan opnemen. Ik wil de aandacht van de minister vestigen op het feit dat Zweden te kennen heeft gegeven tijdens zijn voorzitterschap te willen ijveren voor meer transparantie in het kader van de uitbouw van het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid. Transparantie is een noodzaak om te kunnen spreken van een democratisch Europa en dit voor alle dossiers, dus ook voor het veiligheids- en defensiebeleid.

Wat Europa betreft, doet de noodzakelijke uitbreiding waarnaar reeds werd verwezen ons toch weer vragen stellen bij de kandidatuur van Turkije. Zoals reeds gesteld, vraag ik de minister uitdrukkelijk om tussen te komen bij de Turkse collega's inzake de eisen die dezer dagen door

heel wat actievoerders en niet in het minst door honderden hongerstakers naar voren worden gebracht: de afschaffing van de uitzonderingsrechtbanken, een onafhankelijke controlecommissie voor het gevangeniswezen en de afschaffing van de isolatiecellen.

Tenslotte zou men bijna kunnen spreken van de left overs van het jaar 2000, alhoewel de thema's te belangrijk zijn om dat woord te gebruiken. Ik hoop dat wij in 2001 het noodzakelijke debat ten gronde zullen voeren over het kader en de criteria voor een correct buitenlands beleid in relatie tot respect voor de mensenrechten, de relatie tussen regering en Parlement terzake en over het instrument van de economische sancties waarnaar werd verwezen door de heer Lefevre. Die zullen vooral slimmer moeten worden. Daarvoor hebben wij een uitmuntend rapport van professor Bossuyt. Ook hebben wij een uitmuntend rapport van Brahini, dat toch hopelijk in 2001 ons ertoe zal brengen om ook hier te debatteren over de hervorming van de VN.

Tenslotte wil ik afronden met buitenlandse handel. Dit zal kort zijn, want ik wil mij beperken tot een thema, met name de Wereldhandelsorganisatie.

Ik wil nogmaals herhalen dat de nieuwe onderhandelingen afhankelijk moeten worden gemaakt van een democratisch en transparant functioneren van die organisatie, niet alleen van de Wereldhandelsorganisatie maar ook van het Europees handelsbeleid. De regels voor wereldhandelsorganisatie moeten overeenstemmen met de mensenrechten, economische, sociale en culturele rechten. Afgesloten internationale verdragen – ik denk aan het verdrag inzake biodiversiteit – moeten de basis vormen voor die WTO-afspraken. Ook hierover zal tijdens het Belgisch voorzitterschap zeer waarschijnlijk een ministeriële bijeenkomst worden belegd. Ook hier dragen wij dus een grote verantwoordelijkheid.

Ik sluit mij aan - wat collega Willems heeft aangehaald - bij het memorandum dat ons deze voormiddag werd overhandigd door een platform van ngo's in België. Zowel voor de regering als het Parlement kan het een belangrijke leidraad zijn voor een coherent beleid tijdens het Belgisch voorzitterschap. Ik ben er zeker van dat we een van de komende weken hierop zullen terugkomen. Ik weet niet meer of ik in het begin gezegd heb dat ik spreek in naam van de Agalev-Ecolo-fractie en dat Claudine Drion hetzelfde zal doen voor het aspect samenwerking.

Le **président**: Chers collègues, tâchez de vous en tenir à votre temps de parole! Pour moi, cela ne pose aucun problème, nous resterons ensemble demain soir jusque tard dans la nuit et ensuite, jeudi soir. Cela ne me dérange pas, que du contraire!

Madame Drion, dois-je vous rappeler que votre groupe vous a accordé un temps de parole de six minutes? Je vous en donne sept.

02.08 **Claudine Drion** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, notre groupe se réjouit que le gouvernement veuille, selon la déclaration gouvernementale, une augmentation progressive et substantielle des moyens disponibles pour la coopération internationale. En 1998, notre aide au développement se chiffrait à 0,35% du PNB. Cette année, nous ferons mieux.

En effet, les chiffres dont nous disposons actuellement indiquent que nous nous acheminons dans cette direction. C'est une bonne chose! Et c'est une bonne chose aussi, comme M. Lefevre et d'autres collègues avant moi l'ont relevé - nous vous en félicitons - que nous passions de 24,4 milliards en l'an 2000 à 26 milliards en 2001 pour le budget spécifique de la coopération. Mais, tous départements confondus, si l'on veut atteindre la norme de 0,7%, cela suppose d'y consacrer un budget de 70 milliards en 2001.

Donc, nous nous acheminons dans la bonne direction. Cependant, il importe, dans les budgets suivants, de continuer à augmenter les affectations qui peuvent relever de l'aide au développement.

Nous nous réjouissons que cette augmentation permette de réaliser les politiques suivantes:

- l'augmentation de la contribution de la Belgique à l'ONU-SIDA et tous les efforts menés dans le cadre de la lutte contre le SIDA;
- l'aide aux PVD pour respecter les conventions internationales sur l'environnement, comme la couche d'ozone, la lutte contre la désertification.

Dans ce cas précis, monsieur le secrétaire d'Etat, on se demande si on ne devrait pas accorder une aide aux Etats-Unis pour qu'ils respectent les traités. J'ignore si on peut politiquement y penser, mais leur absence et leur refus de travailler au sein de la conférence de La Haye montrent qu'ils auraient besoin d'une aide.

Nous nous réjouissons également que ces augmentations bénéficient aux ONG, dans le cadre de la coopération indirecte, car elles ont un

rôle essentiel dans le partenariat avec les acteurs du Sud et dans le travail d'éducation au développement.

Nous avons également relevé que cette augmentation bénéficierait à l'approche des genres, à l'égalité entre hommes et femmes, et nous mettons en évidence l'importance du commerce équitable et la constitution d'un fonds de garantie à cet égard.

Nous avons également relevé le financement d'initiatives du petit secteur privé local et, de manière beaucoup plus importante, la semaine dernière, le soutien que la Belgique accorde à la mise en œuvre de l'accord de paix au Burundi. Le travail qui sera effectué dans le soutien à la prévention des conflits est également important.

Enfin, dans la réduction de la dette des pays en voie de développement, M. Reynders a remis, en commission des Finances, une liste des initiatives que la Belgique prenait. Nous nous réjouissons de cette augmentation que le gouvernement affecte à la réduction de la dette. C'est la preuve d'une réelle volonté, mais l'augmentation actuelle du budget et celle qui suivra dans les années à venir impose davantage d'audace de notre part.

Toutefois, la mise en œuvre de ces politiques ne sera possible que si l'on stabilise la réforme de la coopération qui a été décidée en 1999 pour en augmenter la qualité et respecter les partenaires du Sud.

Les services de la DGCI et la CTB commencent à être tout à fait opérationnels. Il faut absolument stabiliser ce nouveau fonctionnement et il faudra augmenter les moyens en personnel pour rendre les politiques réellement opérationnelles.

MM. Borginon et Willems ont critiqué le fait que le budget 2001 n'intégrait pas de moyens pour régionaliser la coopération. Mais l'accord ne prévoit aucune régionalisation actuellement. Il faut prendre le temps de se concerter avec tous les acteurs impliqués, qui s'étendent des ONG aux agences internationales en passant par l'administration et les pays partenaires.

Il faut donc en cerner la faisabilité. Si l'on ne faisait pas cette concertation avec tous les partenaires concernés, ce serait la démonstration que la régionalisation poursuit un objectif davantage ciblé sur le commerce extérieur que sur la solidarité et la réduction de la pauvreté dans les pays du Sud. Ce n'est donc qu'après cette concertation et cette étude de faisabilité que l'on pourra déterminer ce qui devrait être prévu au budget.

Je demanderai ici aux acteurs de la coopération de continuer à fournir des efforts pour mieux mettre en œuvre deux approches transversales: le développement durable et l'égalité entre femmes et hommes.

Enfin, dernier chapitre de mon intervention, en 2001, nous assumerons une grande responsabilité européenne. Les ONG ont réalisé un mémorandum, qu'elles nous ont remis, ainsi qu'au gouvernement, intitulé "Union européenne, puissance mondiale ou partenaire solidaire". Les dix revendications qu'elles présentent nécessitent vraiment un débat public avec la société civile pour préparer la présidence belge. J'en relèverai ici trois.

La Belgique devra veiller à mettre en œuvre les accords de Cotonou. D'une manière plus générale, ainsi que le prévoient ces accords, il faut prendre une initiative pour que la politique européenne de coopération, qui elle-même est en instance d'être réformée, soit évaluée quant à ses impacts réels dans la lutte contre la pauvreté, car tel est bien son objectif principal. Et il faut constater que les autres politiques européennes - l'agriculture, le commerce - vont souvent à l'encontre de cette lutte contre la pauvreté. Il faut donc construire de plus en plus une politique cohérente.

Une autre initiative que la Belgique devra prendre, comme l'indiquent les résolutions de la Chambre et du Sénat concernant les marchés financiers, c'est la mise en œuvre de mesures tendant à réduire les mouvements de capitaux déstabilisateurs. La Belgique devrait obtenir de l'Union qu'elle avance dans la recherche de modalités d'application d'un impôt sur les flux de capitaux, dont le produit serait affecté au développement des pays les plus pauvres.

Troisième et dernier accent: dans cette philosophie de solidarité internationale, il faudra encore que dans le cadre de l'organisation mondiale du commerce, la Belgique fasse en sorte que la Commission européenne conserve le mandat ambitieux qui a été fixé en 1999 et qui implique une approche responsable en matières sociale, environnementale et culturelle. Je voudrais donc relayer ici la nécessité d'évaluer l'impact des accords de l'Uruguay Round sur le développement avant de se lancer dans une nouvelle négociation globale.

02.09 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK):
Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn

betoog handelt over defensie. Ik heb de indruk dat wij van de hak op de tak springen en ik vind het vervelend dat beide zaken constant door elkaar worden gehaald, want het gaat toch om erg verschillende materies.

Vroeger was er steeds weinig animo rond de begroting van Defensie en dat was begrijpelijk, aangezien het budget geblokkeerd was. Dat is thans eindelijk doorbroken en als een druppel op een hete plaats krijgen wij nu een "ontvriezing".

Toen bij het aantreden van deze bonte coalitie bleek dat men al dan niet bewust was vergeten een akkoord te sluiten omtrent defensie, was het voor mij duidelijk dat er wat meer aan de hand was. Als officiële reden werd opgegeven: "De veranderende geostrategische context noodzaakt een nieuwe weloverwogen visie op lange termijn". Uiteraard had men wat meer tijd en reflectie nodig om zich te kunnen aanpassen aan een geloofwaardige Europese defensie en tussendoor zou de NAVO worden versterkt.

Rokende woorden die goed klinken, maar waarbij de nieuwe coalitie alleen bedoelt dat zij het beter zal doen dan de vorige die onbekwaam was en dat zij alles opnieuw gaat uitvinden. En dat is logisch. Immers, ieder minister heeft zijn plan. Op dat vlak bestendigde minister Flahaut de traditie; hij heeft ook een plan, met name het strategisch plan voor de modernisering van het Belgisch leger van 2000 tot 2015. Hij heeft aldus een visie op zeer lange termijn.

Dit plan kwam al enkele keren aan bod in de commissie en telkens wordt het bejubeld door de meerderheid. Tot op heden mocht ik echter weinig merken van enige realisaties. In feite is het een schriftelijke nota volgens dewelke men 5.000 militairen zal laten afvloeien tegen het jaar 2015. Dat is de essentie van het plan, terwijl elke deskundige terzake ons vertelt dat als wij geloven in een Europese defensie, dit automatisch meer middelen impliceert. Daarover wordt echter weinig gesproken; dat aspect van de zaak blijkt men te vergeten en daarover is trouwens weinig terug te vinden in het plan en evenmin in de begroting is een weerslag hiervan te zien.

Wellicht is men het er over alle partijen over eens dat een landje als België verplicht is om mee te draaien in een groter geheel. Dat is de reden waarom wij niet moeten proberen het warm water opnieuw uit te vinden. Als klein land moeten wij blij zijn te mogen meedraaien in een groter geheel en wij moeten in feite slechts uitvoeren wat ons wordt opgelegd. Dat klinkt misschien wat onderdanig,

maar in de praktijk komt het hierop neer.

Binnen de NAVO konden wij het ons nog veroorloven ons op te stellen als het zwakke broertje en in feite een beetje te profiteren. Het is trouwens zo dat wij uit de NAVO meer uithalen dan dat wij erin investeren, maar die vlieger zal niet opgaan op Europees vlak. Daar zal ons worden verteld welk ons deel van de taken is en dat zullen wij moeten uitvoeren. Vandaar overigens dat het prijskaartje zal stijgen. De Europese defensie is nu misschien nog een droombeeld, maar binnen 5 tot 10 jaar zal dat realiteit worden.

Toen bij de vorige regeringsonderhandelingen duidelijk werd dat de post Defensie ditmaal aan de PS zou toekomen, waren de Vlaamse socialistenvereen gealarmeerd. Men kon misschien wel denken dat rond Defensie weinig belangstelling bestond en dat niemand ervoor geïnteresseerd was, maar niets was minder waar: de PS was geïnteresseerd. Ik weet nu ook waarom.

Ik weet nu ook waarom. Het voorbije jaar hebben we voor 11 miljard frank aan aankopen besteed. Volgend jaar zal dat snel oplopen naar 58 miljard frank. De PS heeft een reputatie opgebouwd in het uitgeven van geld. Ik denk dat ze op hun plaats zitten. Ik kom hier zeker geen kritiek geven op het feit dat wij belangrijke aankopen doen, integendeel. Ik heb in de commissie al verscheidene keren over de aankopen geïnterpelleerd en ben er mij zeer goed van bewust dat een leger niet zonder materiaal kan. Ik heb er echter steeds meer bedenkingen over of er in de meerderheid wel een correct spelletje wordt gespeeld. Ik zal enkele voorbeelden geven.

In het begin was er een discussie over de JSF, de Joint Strike Fighter versus de FLA, het militaire vrachtvliegtuig. Waarom het ene wel en het andere niet? Het waren allebei geplande aankopen, voorzien in het strategisch plan. De FLA kon op veel sympathie rekenen omdat de idee gecreëerd werd dat het meer menslievend zou zijn. Het blijft echter steeds een militaire aankoop. De Vlaamse luchtvaartindustrie bleek bij het gevechtsvliegtuig meer te winnen te hebben, terwijl de voordelen van het vrachtvliegtuig eerder in Wallonië te zoeken waren. De knowhow voor de bouw van vliegtuigen zit meer in Wallonië, terwijl de hightech meer in Vlaanderen zit. Vlaanderen had meer te winnen bij de JSF. Toevallig is dat project geschrapt en is de FLA weerhouden. Uiteraard verdedigt een PS-er op de post van Defensie Vlaanderen niet. Ik stoor me er toch aan dat wij hier bakzeil gehaald hebben en dat we

onze Vlaamse industrie benadelen. Ik heb in de vakpers gelezen dat miljarden voor Vlaanderen verloren gaan. Dat is belangrijk.

Ik verdedig hier niet de aankoop van jachtvliegtuigen. Ik ben geen militarist, in tegenstelling tot wat sommigen zullen denken. Ik stel vast dat we beslist hebben ze te kopen. We kopen ze aan de volle pot. Het is toch maar federaal geld, dat is niet zo belangrijk. En passant zetten we onze eigen industrie een hak. Dat stoort me. Ofwel doen we het, ofwel doen we het niet. Als we het doen, laten we er dan toch zo veel mogelijk economische return uit halen. Dit wordt via deze beslissing onmogelijk gemaakt. Daarentegen wordt het vrachtvliegtuig wel in de watten gelegd. Dat vrachtvliegtuig schijnt volgens sommige leden van de regering enkel te dienen voor het droppen van speelgoed, melkpoeder of medicijnen. Neen, een vrachtvliegtuig dient nog altijd voor het vervoeren van troepen en militair materiaal. Het vrachtvliegtuig is zeker niet vredelievender, het kan er alleen voor gebruikt worden.

Een tweede voorbeeld over de aankooppolitiek is het dossier KMD, de kustmijnenvegers. Gezien mijn maritieme interesse had ik dit dossier reeds tijdens de vorige legislatuur bestudeerd en was ik vrij snel tot de conclusie gekomen dat het een dossier was dat zeer goed in elkaar stak en dat beantwoordde aan een reële behoefte. Dat is logisch. De Belgische marine heeft een reputatie opgebouwd in het vegen van mijnen. Het was vrij logisch dat we die specialisatie zouden voortzetten. We hadden dit type van mijnenveger zeker nodig om tegemoet te komen aan onze NAVO-verplichting. Dat klinkt allemaal logisch, maar deze coalitie steekt iets anders in elkaar. De Waalse vleugel van deze meerderheid is ook de dominante. Daar had men al snel door dat men 6 miljard frank kon besparen op de rug van de marine en van Vlaanderen.

Het was een compensatiedossier en Wallonië had reeds zijn deel van de koek gehad. Wie maalt om Vlaanderen? Dewaels ondervindt het nog elke dag. De VLD is bereid om elke toegeving te doen om de heer Verhofstadt aan de macht te houden. Dat is in dit dossier wel zeer duidelijk, want het dossier KMD is iets meer dan louter een militair dossier.

Het dossier had ook een belangrijke impact op de tewerkstelling aan de kust, die spijtig genoeg voor de kust, in Vlaanderen ligt. Ook voor het concept was er internationale belangstelling. We hadden eens iets innoverend. Dit zou een voorbeeld zijn geweest hoe een militaire bestelling de

mogelijkheid zou hebben gecreëerd voor een belangrijke civiele toepassing. Mijnen vegen kan mensenlevens redden. Ik had gehoopt dat de linkervleugel in deze regering deze specifieke taak van de marine iets meer had willen verdedigen.

Het prijskaartje van heel het dossier, 1,5 miljard frank, is toch ook een vrij belangrijk argument in de ganse discussie. Dat geld is in het water gegooid. We zijn het kwijt. Men spreekt dikwijls over 1,2 miljard frank, maar in dit dossier moet men niet alleen berekenen wat is gebudgetteerd. In totaal hebben we het over 1,5 miljard frank.

Deze zaak toont ook aan hoe de regering zich met sommige dossiers bezighoudt. Ik heb ooit de allereerste versie van het strategisch plan gezien, waar de mijnenvegers nog wel in stonden. Vierentwintig uur later waren die ineens verwijderd. Een strategie van dag op dag is volgens mij geen visie op lange termijn, maar op zeer korte termijn. Het was gewoon een vorm van marchandise. Dat is iets heel anders dan men ons wenst wijs te maken als men spreekt over een strategisch plan op lange termijn. Het toont aan dat men in deze bonte coalitie met de natte vinger werkt.

Het triad-project is een ander voorbeeld. Met één schot knalt men 1,2 miljard frank de lucht in. Dat is misschien niet de schuld van deze minister, maar het geeft mij toch weinig vertrouwen in alle strategieën die worden ontwikkeld.

Ik denk ook aan het strategisch spooktransportschip, dat de minister zo na aan het hart ligt. Waarschijnlijk wou men de uitgespaarde gelden van onze mijnenvegers uitgeven, uiteraard niet in Vlaanderen, maar in la douce France. Waarom men die aankoop ineens wou plaatsen weet ik niet. Waarom het is afgeblazen weet ik ook niet helemaal, maar ik denk dat ik het eens aan de heer Picqué moet vragen. Die zal er iets meer over weten. Ik heb van dat dossier geleerd dat men ofwel iets nodig heeft, ofwel iets niet nodig heeft. Ik heb er reeds in de commissie op gewezen dat ik denk dat wij het nodig hebben. Daar ben ik van overtuigd. Wij hebben behoefte aan strategische transportcapaciteit. Ik zou geen commentaar geven als we het zouden willen kopen, maar er zijn een aantal vrij eigenaardige wendingen in het dossier gebeurd. Dat is een argument om weinig vertrouwen te hebben in de visie op lange termijn. Men verwacht strategisch met impulsief.

Als laatste voorbeeld van de aankooppolitiek zou ik uiteraard de schrapping van de zes Pandur-

ziekenwagens willen vermelden.

02.10 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, le dossier est parti au gouvernement le vendredi.

02.11 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat de minister op zijn stappen terugkomt. Dat is zeer goed. In de euforie van het moment was er even sprake dat we de oorlog gingen verklaren aan Oostenrijk. Gelukkig heeft de minister van Defensie de minister van Buitenlandse Zaken eens aan zijn mouw getrokken. Collega's, ik denk dat wij het niet kunnen halen tegen Oostenrijk. Gelet op de motivatie van ons leger is dat een beetje boven ons petje. We kunnen dat best laten zoals het is.

Ik ben blij dat deze zaak wordt rechtgezet, maar het toont ook aan dat er met belangrijke dossiers eigenlijk zeer impulsief wordt omgesprongen. Ik ben blij dat de Pandurs worden gekocht. Ik neem aan dat onze militairen ook terug in Oostenrijk mogen gaan skiën.

Een tweede belangrijk aspect - volgens mij het belangrijkste - van de begroting heeft betrekking op het militair personeel. Iedereen is het erover eens dat de militairen te weinig verdienen. Dat kan niet worden verholpen indien men geen budgetverhoging toestaat. De logica is eenvoudig: als men geen geld heeft, kan men het personeel niet redelijk vergoeden. De minister heeft hiervoor in zijn strategisch plan evenwel een oplossing uitgedokterd. Hij wil het aantal militairen verminderen en de vrijgekomen middelen verdelen. Statistisch gezien is het leger dan ook beter bewapend, want hoe minder militairen er zijn, hoe meer geld er per persoon aan bewapening kan worden besteed. De regering kan dan terecht beweren dat ze heeft gezorgd voor beter betaalde en beter bewapende militairen door 5.000 manschappen te laten afvloeien. Het ei van Columbus! Hoe is het mogelijk dat de vorige regering dit niet heeft bedacht?

Dat ons leger dan nog maar uitsluitend kan worden ingezet voor militaire parades voor het koninklijk paleis, is bijzaak. Het zorgt immers voor mooie televisiebeelden op 21 juli.

Aangezien iedereen ervan overtuigd is dat de militairen onderbetaald zijn, begrijp ik niet wat de regering belet concrete maatregelen te nemen om deze toestand te veranderen. Ik heb een amendement ingediend dat ertoe strekt het budget voor Landsverdediging met 3 miljard frank te verhogen. Dit jaar zou dit zelfs binnen de perken

van het budget kunnen gebeuren omdat we voor 3 miljard frank minder hebben uitgegeven aan materiaal. We hadden onze militairen zelfs dit jaar dus behoorlijker kunnen betalen. Het wordt tijd dat er nu eindelijk iets wordt ondernomen.

De problematiek is door de minister reeds herhaaldelijk op ludieke wijze aangekaart. In de eerste plaats suggereerde hij de oprichting van een vreemdelingenlegioen. Wellicht speelde de Braziliaanse zon hem enigszins parten. Het verbaast me overigens dat niemand de minister heeft aangeklaagd wegens racisme. Het aanwerven van vreemdelingen om slecht betaalde jobs uit te oefenen, getuigt immers van een racistische instelling. Voorts stelde hij voor de taalpariteit aan te passen. Het was de minister opgevallen dat men gemakkelijker Walen kan rekruteren dan Vlamingen. Dit kan logisch worden verklaard: de werkloosheid in Vlaanderen bedraagt 6% en in Wallonië 18%. Van de actieve bevolking in Wallonië heeft 40% een betrekking in de openbare sector en in Vlaanderen slechts 25%. Ik vind het eigenaardig dat een socialistische minister ervoor wil zorgen dat meer Walen slechtbetaalde jobs kunnen uitoefenen in plaats van te streven naar een betere vergoeding van het werk. Zijn redenering houdt geen steek. Er mag niet worden getornd aan de taalpariteit. Ook de VLD is deze mening toegedaan.

De heer Goris heeft duidelijk gesteld dat de taalpariteit op alle niveaus moet gelden, van beroepsvrijwilliger tot generaal. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

Mijnheer de minister, u hebt vorige week een derde denkspoor gelanceerd. We hebben nog niet de gelegenheid gekregen om daarover van gedachten te wisselen in de commissie. U hebt dat idee gelanceerd in het buitenland. Dat lijkt trouwens een gewoonte van u te worden. U looft een premie uit van een half miljoen om rekruten te vinden. Mijnheer de minister, u volhardt dus in de boosheid en u weigert te luisteren naar de argumenten die u worden aangereikt. Dat was ook al zo in de vorige discussies.

Het probleem is immers nog altijd hetzelfde. U moet ervoor zorgen dat beroepsvrijwilligers, het probleem doet zich overal maar vooral bij hen voor, een normaal loon krijgen. Dat loon moet vergelijkbaar zijn met het loon voor soortgelijke functies. Op het einde van de loopbaan spreken we hier dan al vlug over een verhoging met een derde. Dat is een enorm bedrag. Een half miljoen klinkt veel, maar het is waarschijnlijk nog belastbaar en het wordt gespreid over vijf

dienstjaren. Uiteindelijk bestaat het bedrag nog uit 100.000 frank bruto per jaar. Dat zal het verschil dus niet maken. Wat wel het verschil zal maken, is dat u hiermee een discriminatie inbouwt. De huidige beroepsvrijwilligers zullen zich terecht gediscrimineerd voelen, want zij hebben de pech gehad om te vroeg hun contract te hebben ondertekend. De nieuwe vrijwilligers krijgen er ineens 500.000 frank bovenop. Dit is uiteraard verkeerd. Op dat punt hebben de vakbonden u trouwens unaniem uitfloten. Het enige waarvoor u moet zorgen is dat de militairen een serieuze verloning krijgen.

Wat de uitstappremie betreft, klinkt één miljoen ook weer als een enorm bedrag. De heer Goris heeft terecht opgemerkt dat deze premie niet voldoende zal zijn. In enkele gevallen zal dit misschien volstaan, maar in de meeste gevallen is dit bedrag te weinig. Ik wens van de minister hierover het totale prijskaartje te vernemen. Mijnheer de minister, u lanceert hier iets fundamenteels. Ik heb ergens gelezen dat dit prijskaartje 7 tot 8 miljard frank zal bedragen. Ik weet niet of dit klopt. Ik heb het zelf nog niet berekend, maar ik ben dus blijkbaar wel te bescheiden geweest om in mijn amendement maar 3 miljard frank te vragen. Hoe zult u 7 tot 8 miljard vinden op een begroting van 101 miljard? Ik hoop dat er hierover afspraken gemaakt zijn.

Omdat militairen in de nieuwe strategieën steeds meer optreden als politieagenten, kunnen we militairen met politiemensen vergelijken. Als we die militairen op dezelfde wijze willen verlonen als de politiemensen, dan hebben we op jaarbasis 7 tot 8 miljard frank nodig. Dat zijn getallen die tellen. Blijkbaar moet er in de begroting ruimte gevonden zijn, want de minister heeft dat idee toch niet zo maar gelanceerd. Dat hoop ik althans. Mijnheer de minister, ik hoop dat u hierover duidelijkheid zult verschaffen.

Als deze regering de alom gekende problemen niet aanpakt, dan zullen we toch moeten denken aan een defederalisering van onze krijgsmacht. De transfers van Vlaanderen naar Wallonië zijn recent door de studies van de KBC in het nieuws gekomen. Er vloeit nog altijd meer dan 200 miljard frank van Vlaanderen naar Wallonië. Wat betekent 200 miljard? Met dit bedrag kunnen 20 fregatten aangekocht worden of kunnen de lonen van de militairen verdubbeld worden. Momenteel betalen we 53 miljard frank voor de lonen. Als op federaal vlak geen wil aanwezig is, dan moet er toch gedacht worden aan defederalisering.

Als er op federaal vlak niets gebeurt, zal op

Vlaams vlak iets moeten worden ondernomen. Het lijkt me dan ook logisch dat we voor een Vlaams leger zullen pleiten.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Sevenhans. Le dernier orateur de ce groupe-ci est M. Vanhoutte. Ou bien les chefs de groupe ne savent pas bien lire, ou bien ils vous ont mal informé. Alle sprekers tot nu toe hebben hun spreektijd ruim overschreden. Mijnheer Sevenhans, u ook. U bent een dik derde over uw tijd gegaan. Ik laat begaan, hoor, want ik vind het debat interessant. Mijnheer Vanhoutte, probeer u een beetje in te tomen, als dat kan. Ik zie hier voor u 8 minuten staan en een lijst van 10 op 8. Ik zal u geloven als het voorbij is.

02.12 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik droomde al van een betoog op z'n Cubaans van zeven of acht uur, maar dat lijkt mij niet weggelegd te zijn vandaag.

Laat me beginnen met een kleine opmerking over de begroting. Ik heb het commentaar van het Rekenhof met aandacht gelezen. Ik vind het voorstel om voor defensie niet langer een begroting op basis van een economische structuur, maar een op basis van een functionele structuur te hanteren zeer zinvol. Het zal de debatten in de commissie heel wat aangenamer maken wanneer wij weten welke middelen voor welke prioriteiten zullen worden aangewend. Nu beschikken we alleen over een aantal enveloppen voor investeringen, personeel, werking... Dit maakt het werk niet gemakkelijk. Er is een klein lichtje in de duisternis: voor humanitaire operaties bestaat duidelijk een aparte toewijzing.

Ik wil in mijn betoog op drie punten ingaan: het personeel, de investeringen en de internationale aspecten van defensie. Als mij dan nog tijd rest, wil ik even stilstaan bij de operaties in de Balkan.

Een eerste punt is het personeel. Ik ben toch een beetje verbaasd dat sommige partijen de roep voor een beter loon voor het personeel nog altijd koppelen aan een verhoging van het budget van defensie. Ik stel vast dat heel wat bedrijven die het moeilijk hebben, wanneer de concurrentie te duchten is, zoals Ford op dit ogenblik, eerst beginnen te herstructureren en orde op zaken te stellen, vooraleer meer geld in het bedrijf te pompen. Ook binnen het leger zelf oppert een aantal mensen dat moet nagedacht worden over wat nu eigenlijk de kerntaken van het leger zijn. Misschien moet het leger nog verder worden afgeslankt en moeten we binnen vijftien jaar streven naar een troepenmacht van 30.000 man in plaats van 39.500, zoals nu in het strategisch plan

worden voorgesteld. Ik denk in ieder geval dat dat misschien een idee is die we in de toekomst in de commissie moeten bespreken.

Militairen hebben inderdaad recht op een goede verloning. In dit verband wordt al snel een vergelijking gemaakt met het openbaar ambt en andere vergelijkbare jobs. Ik denk hierbij aan de verplegers in het leger en de luchtverkeersleiders, die opwerpen dat hun collega's in de burgersector veel meer verdienen. Hieraan moeten we dringend een mouw passen. De enige begrenzing die we hierbij wensen te hanteren is de bestaande begroting.

Een tweede punt zijn de investeringen. Het afgelopen jaar hebben we een duidelijke trendbreuk ontwaard. Er werd niet langer uitgegaan van de economische compensaties voor legeraankopen, maar er werd in de eerste plaats gekeken naar een goede verhouding tussen prijs en kwaliteit. Ik hoop dat we de komende jaren op dit elan kunnen voortgaan. Wat betreft de modernisering van de legeraankopen stellen we vast dat er een duidelijk spanningsveld is. Toch moeten we ervoor waken dat we de operationaliteit van onze troepen bij de herstructurering niet in het gedrang brengen. We zullen duidelijke prioriteiten moeten stellen, die misschien nog scherper worden afgelijnd dan in het PIDP, het plan voor de investeringen die voor de komende vijf jaar zijn vastgelegd. Houwitsers en Leopards verdienen mijns inziens minder prioriteit inzake modernisering dan het materiaal waarmee de militaire luchtverkeersleiders momenteel moeten werken en dat het regelmatig laat afweten.

Dat materiaal laat het regelmatig afweten, wat de afgelopen jaren en maanden tot een aantal bijna-botsingen in ons luchtruim leidde.

Wat de geplande aankopen voor 2001 betreft, mijnheer de minister, betreuren wij het dat het Plan voor Investering in Defensie en Veiligheid 2000-2005, ondanks uw engagementen, niet in de commissie ter sprake is gekomen. Ik weet dat u de documenten bij had en dat u bereid was om de uiteenzetting te geven. Helaas stel ik vast dat de gebrekkige ordening van de werkzaamheden binnen de commissie ertoe heeft geleid dat wij tot op heden in deze in de kou blijven staan.

Ook stel ik vast dat een dringende vraag die ik aan de voorzitter van de commissie had gericht, nog steeds onbeantwoord is. Ik betreur dat, mijnheer de minister, want ik denk dat PIDV heel wat zinvolle elementen bevat die ook in het kader

van de discussie over de begroting van volgend jaar ter sprake hadden kunnen komen. Het is jammer dat deze commissie tot op heden niet uitstijgt boven het niveau van wat de heer Schalck de kleine gemeenteraad noemde. We moeten daar hoognodig verandering in brengen.

Ten derde, wat de internationale dimensies van onze defensie betreft, wil ik erop wijzen dat de sneltreinvaart waarmee deze Europese defensie tot stand lijkt te komen, niet meer te stuiten is. Zoals met legers wel vaker gebeurt, weet men wel waar men begint, maar niet waar men eindigt. Ik stel in dit verband vast dat steeds meer NGO's aan de alarmbel trekken en zeggen dat dit niet helemaal het soort defensie is dat zij wensen. Aan de idealisten onder ons - ik hoop althans dat die nog bestaan in dit halfroond - wil ik zeggen dat een Europese strijdmacht geen instrument is voor internationale rechtsorde. Het is een instrument dat in de eerste plaats dient om duidelijke economische belangen af te bakenen en te verdedigen.

Net zoals vorig jaar, waarschuw ik u vandaag opnieuw voor een aantal zaken. Ten eerste bestaat het risico dat de nieuwe defensiestructuren aanleiding geven tot een nieuwe wapenwedloop. Zo lijkt het toch, gezien de inspanningen die de defensie-industrie zich getroost om op Europees vlak de handen in elkaar te slaan en gezien de overeenkomsten die werden afgesloten.

Ten tweede is er het risico dat de defensie-uitgaven de komende jaren aanzienlijk zullen stijgen, ondanks het verhaal dat gezamenlijke inspanningen moeten leiden tot aanzienlijke besparingen. Dat was namelijk een van de belangrijke redenen om over te gaan tot een Europese defensie. Een doorgedreven stabilisatie, een verhoging van de efficiëntie, het verantwoord inzetten van mensen en middelen en duidelijke afspraken waren belangrijke objectieven die tot bijkomende besparingen zouden kunnen leiden.

Een derde risico is dat een Europese defensie als lokmiddel wordt gebruikt om een aantal landen, met name de burens van Rusland, in de NAVO te lokken. Mocht dat het geval zijn, dan zal dat tot aanzienlijke spanningen leiden. Wat dit betreft moeten wij streven naar een evenwichtige samenwerking zoals ook de heer Derycke daarnet heeft opgemerkt. Ook Rusland moet zeer nauw bij die samenwerking worden betrokken. Bovendien moet men respect tonen voor de onafhankelijkheid en de ongebondenheid van een aantal van deze landen. Ontwikkelingen die in

deze zin worden opgezet kunnen het uit de hand lopen van een militair evenwicht voorkomen.

Jammer genoeg is de nieuwe Europese defensie, sinds de zogenaamde coup van Solana deze zomer, in wezen in hetzelfde bedje ziek als de NAVO. Er is namelijk nog altijd een gebrek aan transparantie, aan democratische ingesteldheid, aan parlementaire controle. Dat zijn de voornaamste problemen die ik in dit verband opnieuw wens te schetsen. U weet dat het een oud zeer is, mijnheer de minister, dat de Europese NAVO-raad, of liever gezegd de parlementaire assemblee van de NAVO, niet het gedroomde instrument is om aan dit democratische deficit tegemoet te komen.

Wat transparantie betreft, blijven wij vragende partij. Mijnheer de minister, wij vragen meer transparantie met betrekking tot kernwapens, ook in België. Wij stellen vast dat de NAVO daar in het kader van de onderhandelingen met paragraaf 32 iets aan wil doen. Wij wensen dat dit ook in België gestalte krijgt en dat er meer duidelijkheid komt. Op termijn kunnen wij dan komen tot een terugtrekking van de kernwapens uit dit deel van Europa en zo een kernwapenvrije zone creëren.

Mijnheer de minister, tot slot wil ik heel kort iets zeggen over Servië en Kosovo. Ik ben zeer blij dat ik daar dit weekend aanwezig zal kunnen zijn als OVSE-waarnemer bij de verkiezingen. Het is belangrijk dat de situatie in Kosovo niet leidt tot paniekreacties. Onze reactie mag geen terugtrekking van de troepen zijn, we moeten onze mensen daar houden. Ik hoop alleen dat de situatie onder controle kan worden gehouden. De verkiezingen zijn volgens mij een belangrijk kantelmoment. Het zal erop of eronder zijn. Ik vermoed dat extremisten van beide zijden hier gebruik van zullen maken om de spanning verder te laten escaleren. Ik hoop dat ook van harte voor de militairen die daar zitten en voor hun families dat de spanningen juist in deze periode niet verder uit de hand zullen lopen.

Mijnheer de voorzitter, ik wil het hier bij laten. Ik had mij geëngageerd om de spreektijd te respecteren en ik laat de minister dan ook graag aan het woord.

02.13 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, mesdames, messieurs, je m'efforcerai de donner des éléments de réponse de la part de mon collègue des Affaires Étrangères. M. Boutmans en donnera d'autres.

J'aborderai successivement les aspects de la

Russie, des Etats-Unis, du Moyen-Orient, ceux de l'après-Nice mais relatifs à la défense, les questions de désarmement, celles relatives au Kosovo et les éléments traitant de mon propre budget de la défense.

Je remercie tous les intervenants de leurs questions.

En ce qui concerne la Russie, je souhaite, tout d'abord, préciser que la visite officielle bilatérale - qui est en cours - du Premier Ministre et du ministre des Affaires Etrangères est la première visite d'un Premier Ministre belge depuis le début des années 90. C'est la deuxième visite, en deux ans, du ministre des Affaires Etrangères dans le cadre des relations - qui sont excellentes - entre les Russes et les Belges, notamment dans le cadre de l'accord d'entente et de coopération qui a été signé en 1993 par le président russe Boris Eltsine et le premier belge de l'époque, M. Jean-Luc Dehaene. Il y avait également à cette époque des représentants des régions et des communautés. Cet accord est entré en vigueur en janvier 98. Le fait qu'aujourd'hui le Premier Ministre soit accompagné du ministre des Affaires Etrangères, de la Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères et du commissaire du gouvernement pour la recherche scientifique souligne encore davantage l'importance que la Belgique attache à cette visite. Cela illustre également le fait que le développement des relations avec la Russie implique de notre côté de nombreuses synergies.

En tant que ministre de la Défense, je peux vous dire qu'il y a aussi des contacts entre la Russie et la Belgique et que, sans doute, dès le début de l'année prochaine, nous conclurons des accords de coopération avec cet Etat.

Cette visite sera l'occasion de signer un programme d'action pluriannuel pour 2001-2002 entre la Belgique et la Russie visant à mettre en œuvre l'accord d'entente et de coopération bilatérale. Du côté belge, il a été approuvé par les autorités fédérales, par les représentants des régions et des communautés. L'objectif de celui-ci est de dynamiser la coopération bilatérale et ce dans tous les secteurs.

Ce sera également l'occasion de signer deux projets de traité. Le premier concerne la coopération relative à l'exploration et l'utilisation de l'espace à des fins pacifiques. Le second traite de la coopération dans la lutte contre le crime organisé.

Le ministre des Affaires Etrangères tient

également à souligner qu'une mission économique importante sous la présidence de son Altesse Royale le Prince Philippe aura lieu en juin et juillet.

Des manifestations culturelles se dérouleront dans les deux pays pour commémorer le 60^{ème} anniversaire de l'entrée de la Russie dans la seconde guerre mondiale.

2001 sera aussi l'occasion de célébrer le 150^{ème} anniversaire de l'agrégation du Vicomte Dejonghe comme consul général à Saint-Petersbourg.

Le point culminant de cette année pourrait être une visite officielle bilatérale d'un jour qu'effectuerait le président Poutine en marge du sommet Union européenne - Russie que la Belgique organisera sous présidence belge en octobre.

Il y a ensuite les questions concernant la politique américaine. Le nouveau président, enfin connu, va devoir agir différemment que le candidat. C'est toujours comme cela: on quitte la voie des slogans et des débats électoraux pour entrer dans le vif du sujet. Il faudra sans doute plusieurs mois encore pour que la nouvelle administration soit rodée. Il y a toutefois des signes positifs que l'on constate et les premières nominations sont rassurantes. Colin Powell est connu pour être quelqu'un de raisonnable et de prudent, c'est un homme de dialogue. Il a une grande expérience, qu'on ne peut contester, sur le plan international. Il connaît bien l'OTAN. Il a promis d'être à l'écoute des alliés et même pour la problématique de la défense anti-missiles, ses propos restent prudents. Je dois dire que c'est rassurant car aussi bien le ministre des Affaires étrangères que moi-même avons insisté à l'OTAN pour que l'on tienne aussi compte des intérêts des petits pays dans ces organisations. Il est trop tôt pour parler d'isolationnisme ou « d'unilatéralisme ».

A propos de la défense européenne, le danger, selon nous, n'est pas que la nouvelle administration soit contre mais qu'elle serait un peu trop pour. Elle risque d'être un peu trop envahissante, nous enlevant ainsi notre autonomie et notre indépendance dans l'action. Le ministre des Affaires étrangères se rendra aux Etats-Unis pour une prise de contact directe dans les prochains mois, pour la préparation de la présidence, et il va de soi, qu'en tant que ministre de la Défense, dans le cadre de la préparation de la présidence également, je rencontrerai le Secrétaire d'Etat à la Défense lorsqu'il aura pris définitivement ses fonctions.

Troisième élément, on a abordé les questions du Moyen-Orient et du processus de paix. La crise se poursuit, la violence continue, les victimes, principalement palestiniennes, se multiplient. On peut tout au plus parler d'une stabilisation de cette violence mais pas nécessairement d'une réelle diminution.

Nous percevons pourtant des signes plus encourageants, des contacts s'intensifient entre les parties, des entretiens ont lieu et sont rendus publics. La stratégie électorale de Barak repose sur un pari, celui de l'accord de paix d'ici quelques semaines. Pour Arafat aussi, l'avenir passe par cet accord malgré la stratégie de pressions et de tensions générées par la nouvelle Intifada. Cette stratégie n'est pas sans risque; elle vise un peu le "tout pour le tout". S'il devait y avoir un nouvel échec, les conséquences seraient très graves pour la paix, la stabilité régionale, mais aussi pour l'équilibre interne d'Israël et pour l'autorité palestinienne.

A Nice, dans un esprit de justice et d'équilibre, le conseil européen a souligné avec fermeté l'effet nocif de la colonisation juive dans les territoires.

La Belgique a toujours eu dans ce drame une attitude responsable et équilibrée. Le ministre des affaires étrangères s'est expliqué à plusieurs reprises là-dessus. Il ne s'agit pas d'indifférence, mais nous avons condamné ce qui devait l'être et aujourd'hui nous devons plus que jamais appuyer les perspectives de dialogues et de solutions négociées. Paradoxalement la paix pourrait sortir de la combinaison des faiblesses et des vulnérabilités réciproques des parties. Au sommet de Nice, les ministres ont confirmé la volonté de l'Europe de s'impliquer plus directement dans le processus. La présence du haut représentant lors de la première visite de la commission d'établissement des faits, les 11 et 12 décembre, constitue sans doute une première démonstration de cette volonté de s'impliquer davantage. L'Europe soutient le conseil de sécurité, la constitution d'une mission d'observateurs et malheureusement le vote qui est intervenu aujourd'hui n'a pas abondé dans ce sens, 8 voix contre 7.

La visite du ministre Védrine au titre de la présidence s'est faite dans un contexte très mouvant spécialement sous l'angle de la politique intérieure israélienne, mais la présidence a pu constater un changement de ton. L'attention des partis est désormais axée sur des contacts directs à haut niveau dans la région, et la reprise des

contacts de proximité à Washington. Donc les quelques semaines qui vont suivre seront cruciales pour la relance du processus.

M. Boutmans abordera plus particulièrement le sommet de Nice. Il présente 6 axes prioritaires qui sont identifiés par rapport à la présidence européenne. En ce qui me concerne, j'aimerais m'attacher plus particulièrement à l'axe de la politique européenne de sécurité et de défense et les perspectives que nous allons pouvoir envisager à la suite de ce sommet.

Je vous rappelle qu'au conseil d'Helsinki fin 1999, les 15 ont décidé de mettre sur pied une force de réaction rapide qui puisse mobiliser 60.000 hommes en peu de temps, en principe dans les 60 jours, afin d'être déployés sur le terrain pour une opération de gestion de crise d'une durée d'au moins un an. Parallèlement, les structures et les instruments nécessaires à la conduite d'une telle opération devaient être mis en place. Depuis Helsinki, un long chemin a été parcouru. Il est clair que les présidences finlandaise, portugaise et française ont donné un coup d'accélérateur dans la mise en place de ces structures. La défense européenne était une dimension qui manquait à l'Europe. La préoccupation a commencé plus tard. Elle a trouvé un terreau fertile dans ce qui s'est passé au Kosovo, puisque celui-ci a révélé nos faiblesses en cette matière. Mais aujourd'hui nous pouvons dire que ce projet de défense européenne avance et se concrétise plus rapidement.

C'est ainsi que les procédures et les structures définies à Helsinki ont été initiées et mises en place. Les engagements des Etats membres ont été notés, non seulement ceux des Quinze mais aussi ceux des candidats à l'entrée dans l'Union européenne. Une dynamique a donc été amorcée sur laquelle les présidences suédoise et belge pourront se baser pour suivre et finaliser le processus engagé.

A cet effet, je voudrais faire remarquer que les Suédois, n'étant pas membre de l'OTAN et ayant des sensibilités internes sensiblement différentes des nôtres de par leur neutralité, comptent nous associer de façon très étroite à leur présidence.

Les conseils de la défense suédoise seront organisés à Bruxelles - préfigurant sans doute ce qui se passera dans le futur - et nous pourrions travailler sur une période d'un an. Il est également dans nos intentions d'associer les Espagnols, qui nous suivent dans la présidence, pour garantir une mise en place et une continuité dans la

poursuite de ce projet.

Notre mission, durant la présidence européenne, sera d'achever ce qui a été décidé et de préserver les contacts entre l'Union européenne et l'OTAN.

Certaines réticences existent dans le chef d'un des alliés de l'OTAN, à savoir la Turquie, et nous devons permettre une certaine complémentarité entre les outils de la défense européenne et de l'OTAN pour éviter les duplications. Les réticences de cet allié n'empêchent pas l'avancement du processus. L'OTAN peut poursuivre ses travaux préparatoires en vue d'aligner ses positions sur celles de l'Union européenne et vice versa.

Il faudra, au cours des trois prochaines présidences, répondre aux questions essentielles qui sont, notamment, l'accès automatique de l'Union européenne à la planification de l'OTAN. Il est inutile de refaire ce qui a été fait; nous n'avons pas de moyens supplémentaires. Les moyens à la disposition de l'Union européenne sont les mêmes que ceux que nous donnons à l'OTAN.

Il conviendra également d'organiser les arrangements de consultation et les statuts des alliées non-membres de l'Union européenne. C'est la raison pour laquelle, au cours de la présidence, nous veillerons à ce que ceux qui ne sont pas membres soient le plus étroitement possible associés à l'Union européenne, de même que ceux qui ne sont pas membres de l'OTAN ou candidats pour le devenir.

La présidence suédoise mettra surtout l'accent sur le deuxième pilier de la structure de la gestion de crise, celui de la gestion des crises civiles, notamment le développement des capacités de police et des capacités judiciaires ainsi que la restauration de l'Etat de droit. Toutefois, la Suède devra poursuivre le travail entamé, notamment l'accord de sécurité OTAN-Union européenne, le mécanisme de révision de l'objectif de capacité, le développement des structures de la politique européenne de sécurité et de défense, les recrutements de personnels, les procédures de travail et les différents organes de cette politique.

Il faudra également, dans le courant de notre présidence, après une préparation pendant la présidence suédoise, prévoir les exercices nécessaires afin de tester les nouvelles structures et procédures mises en place. Une fois les exercices réalisés, nous pourrions alors qualifier ces structures de permanentes.

Notre présidence devra finaliser les procédures

OTAN-Union européenne. Nous veillerons également à mettre en œuvre une politique qui portera de l'intérêt à l'état de l'opinion publique parce que, malgré les discussions et les bonnes décisions, si aucun effort sérieux d'information et de transparence n'est entrepris à l'égard de l'opinion publique, ces décisions feront toujours figure de lettres mortes.

A cet effet, j'ai pris l'initiative d'organiser une enquête au niveau européen. Les conclusions de cet « eurobaromètre » seront analysées lors d'un colloque, début avril, en préparation de notre présidence européenne.

L'objectif de la présidence belge en matière de défense sera d'entamer l'élaboration d'un livre blanc. On peut examiner ce qui existe déjà en cette matière dans les différents pays. Ce livre blanc devrait permettre de rechercher les cohérences et convergences.

Nous comptons également nous interroger très sérieusement sur le rôle des assemblées parlementaires. En effet, l'assemblée parlementaire de l'UEO continue à subsister. Le parlement européen a un rôle aujourd'hui en la matière, mais c'est parce que les ministres de la Défense ont décidé de faire, avant et après la présidence de leur pays, un exposé devant la Commission et en séance plénière. Autrement, il n'y a pas encore de réel contrôle démocratique et parlementaire en matière de politique européenne de défense. Et nous pensons que c'est là une des étapes vers laquelle il faudra tendre. Nous pourrions, lors de la présidence de la Belgique, initier ce débat. Si je suis bien informé, il me semble d'ailleurs que les présidents des assemblées parlementaires de notre pays ont également l'intention de se pencher sur ce problème et de faire des propositions concrètes. Mais vous savez que l'armée est toujours bien informée.

Le **président**: Monsieur le ministre, j'ai noté que l'armée était toujours bien informée!

02.14 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, monsieur le président, c'est là la conclusion des leçons tirées dans le passé!

J'en viens maintenant à la problématique de l'armement et notamment de la politique d'exportation et de contrôle des armements.

Cette matière relève plus particulièrement des compétences de mon collègue. Ce dernier rappelle que le 17 décembre de l'an dernier, il a

fait part des axes de la politique qu'il entendait poursuivre dans ce domaine en ce compris les exportations d'armes. A cette occasion, il faisait remarquer, que la question était sensible sur le plan intérieur. Il continuera donc d'appliquer la loi et d'examiner chaque cas d'exportation d'armes qui lui est soumis en fonction de tous les paramètres pertinents en ce compris le code de conduite européen.

Il a également l'intention de contribuer à l'émergence de positions communes européennes, notamment sur le marquage et la traçabilité des armes. Une proposition a été faite aux collègues de l'Union européenne afin de renforcer le caractère cohérent du code de conduite en vue de listes communes hors embargos, mises à jour régulièrement. Le but est de voir adopter des mesures représentant un progrès pour une approche commune des transferts d'armes.

Il faudra également veiller à l'information aussi complète que possible du parlement. Dans cette optique, il s'assurera que le rapport soit transmis dans le courant du premier semestre.

En ce qui concerne le contrôle des exportations dans les enceintes multilatérales, mes services poursuivent une politique de participation active aux initiatives internationales en matière de contrôle des transferts d'armes illicites. Cela n'est certes pas une tâche facile car en cas d'embargo international, les Etats membres restent souverains et préfèrent éviter toute action qui les expose à des représailles commerciales de la part des pays visés. Mais la volonté est de persévérer dans cette voie durant la présidence belge, période durant laquelle certaines initiatives seront reprises.

Ces questions seront également traitées lors de la conférence de l'ONU sur le trafic illicite des armes légères. On en a parlé tout à l'heure. Les perspectives ouvertes à New York peuvent nous rendre optimistes. En effet, le document de travail de l'Union servira de « texte martyr ». L'union a donc été capable de définir, en cette matière, des positions communes, ce qui est de bon augure pour la présidence belge.

En ce qui concerne l'action de la Belgique, elle continue de soutenir les initiatives relatives aux mines antipersonnel; M. Derycke a eu un rôle déterminant en cette matière. Le gouvernement a approuvé le financement d'un fonds créé dans le cadre de l'OTAN; il aidera notamment l'Albanie à éliminer les stocks de mines antipersonnel

accumulés par le régime communiste.

Je voudrais également signaler qu'au niveau de la défense, une proposition a été déposée de créer une agence européenne pour la destruction des munitions non explosées, en ce compris la destruction des mines. La Défense poursuit une politique volontariste d'aide et de formation au déminage dans une série de pays; cette formation des futurs démineurs peut avoir lieu dans ces pays ou dans notre propre pays.

Ajoutons, comme rappelé tout à l'heure, que la Défense pousse, grâce à l'action menée par M. Lahaye, au développement de moyens supplémentaires pour notre entreprise de démantèlement à Poelkapelle.

La Belgique est également partie prenante au traité pour l'interdiction des armes chimiques. Nous continuerons à encourager l'adhésion du plus grand nombre possible de nations à ce traité et à soutenir les efforts entrepris par les Etats successeurs de l'URSS pour détruire leurs stocks.

Je voudrais également signaler que la marine participe en mer Baltique à des opérations de récolte de telles armes englouties à la suite de la Deuxième Guerre mondiale.

Les efforts déployés en matière de non-prolifération des armes de destruction massive seront également poursuivis lors de la Conférence de révision du Traité de non-prolifération. La Belgique a joué un rôle positif et lancé des ponts entre pays du « New Agenda Coalition » et les détenteurs légitimes de l'arme nucléaire; elle poursuivra ses efforts au sein de la commission des Nations-Unies pour le désarmement et incitera ses partenaires à la réalisation au plus tôt d'un traité limitant la production des matières fissiles militaires.

Enfin, la Belgique continuera de soutenir une approche dynamique des mesures de confiance et de sécurité entreprises à l'OTAN, en étroite concertation avec les alliés, pour assurer à notre continent un avenir plus sûr, sur la voie du désarmement réciproque.

J'ai également précisé au niveau de la défense que nous soutiendrions la proposition de loi de Mme Dardenne concernant le refus d'utilisation d'armes à l'uranium appauvri. Je voudrais également signaler, même s'il ne s'agit pas tout à fait d'armes, la lutte dans laquelle nous nous engageons, par le biais de la marine, contre les trafiquants de drogue; nous participerons à des

exercices conjoints, notamment avec les Etats-Unis lors des manœuvres de nos frégates.

Quelqu'un a parlé tout à l'heure du plan Colombie: nous le soutenons en tant que tel, mais il est évident que, pour nous, ce plan n'est pas un plan militaire.

J'en arrive à présent au problème du Kosovo. En ce qui concerne cette région, il est vrai qu'aujourd'hui, nous nous trouvons dans une situation où il faut faire preuve d'une grande vigilance. En effet, l'approche des élections du week-end prochain entraîne une augmentation des tensions et de la nervosité, entraînant une intensification des tentatives de déstabilisation. Nous devons donc renforcer notre vigilance. Je peux vous garantir qu'aucun effort n'est ménagé pour assurer la sécurité de nos hommes en termes d'équipement et de protection; M. Goris a bien voulu rappeler tout à l'heure que nous avons reçu les félicitations du SACEUR pour la façon dont nous avons réagi aux incidents de ce week-end dans la ville de Leposavic.

Je peux vous dire que les leçons du Rwanda ont été tirées. On le voit très nettement dans la façon dont nos gens ont réagi, minute par minute, au cours des opérations. Je répercuterai vers ces hommes les encouragements et les félicitations entendues cet après-midi puisque je serai moi aussi à leurs côtés ce week-end, pendant le réveillon de Noël.

Ce qui s'est passé le week-end dernier doit absolument nous permettre d'éviter de banaliser notre présence au Kosovo. A plusieurs reprises, j'ai rappelé ici et en commission qu'il y avait toujours plus de 1.000 hommes dans une zone où le danger est réel. Ces gens font un métier dangereux et il faut s'en souvenir. Nous devons maintenir toute notre attention et travailler pour garantir leur sécurité maximum. Le risque zéro n'existe pas et, demain, il se peut qu'une balle ne soit pas perdue pour un ressortissant serbe mais qu'elle soit perdue pour un de nos soldats. Cela peut aussi arriver et il faut avoir cette pensée à l'esprit.

J'en viens maintenant à la partie défense. M. Henry a rappelé qu'il s'agissait d'un département peu porteur. C'est vrai qu'on en parle souvent lorsque les choses vont mal. Pourtant, c'est un département passionnant. Je voudrais aussi remercier les membres de la commission Défense. M. Vanhoutte a dit tout à l'heure qu'on avait dû reporter une réunion mais je précise qu'un nombre important de réunions de la

commission Défense ont eu lieu et que nous essayons de travailler avec la plus grande transparence possible. Je serais curieux de connaître le nombre de questions auxquelles il a été répondu et le nombre d'heures pendant lesquelles la commission Défense a siégé. On peut féliciter et le président et l'ensemble des membres de cette commission pour leur dynamisme.

Moi aussi, j'écoute beaucoup les militaires. Moi aussi, je suis très souvent, voire en permanence sur le terrain. C'est d'ailleurs grâce à cette écoute active et cette présence constante que l'on a pu élaborer, au début de cette année, un plan approuvé d'abord par une majorité parlementaire, ensuite par l'ensemble du gouvernement. Ce plan donne une perspective pour la défense à échéance de 15 ans.

Je ne souhaite pas développer ce plan comme je l'ai fait en commission mais je voudrais dire qu'il tient compte de l'évolution des transformations du contexte géopolitique. Il tient compte de l'évolution des risques, de leur délocalisation et également de la construction d'ensembles plus larges comme l'Europe. Il donne des perspectives à long terme et doit nous permettre de travailler de façon cohérente en réalisant là aussi des économies mais en gagnant en efficacité.

Ce plan, on l'a dit à l'extérieur au niveau de l'OTAN et de l'Europe, est une première. C'est un plan assorti d'une perspective budgétaire et il a été approuvé, je le répète, par un gouvernement. En clair, il est sérieux, crédible et nous place dans le contexte international. En résumé, ce plan dit ce que nous allons faire et je vous garantis que ce qui s'y trouve sera appliqué.

Ensuite, il est complété par un plan d'investissements de défense et de sécurité que nous examinerons plus en détail lors d'une réunion de la commission. Il permet aux services de travailler à la préparation des dossiers dans cette cohérence européenne.

Si nous avons opté pour l'avion de transport européen, c'est précisément pour avoir cette cohérence européenne. Pour la première fois, nous achetons un avion de transport. Nous en avons déjà acheté sept, le huitième, nous l'achetons avec le Grand-Duché de Luxembourg. C'est un exemple de bonne collaboration.

Il en est de même pour le navire de transport. Il en faut un; nous l'achèterons aussi avec le Luxembourg. Je ne sais pas qui le construira mais

nous veillerons à respecter le meilleur rapport qualité/prix. Bien entendu, monsieur Vanhoutte, le plan du 12 mai dernier ne fait plus référence aux compensations économiques. Nous héritons encore de quelques dossiers du passé mais ils arrivent en bout de course ou constituent le complément de dossiers déjà existants. Quoi qu'il en soit, les nouveaux dossiers qui ont été introduits ne font plus référence aux compensations économiques.

Je ne reviendrai pas sur le débat JSF ou pas JSF: des choix ont été faits par l'ensemble du gouvernement. Dragueur de mines ou pas: l'ensemble du gouvernement a fait des choix, dans une cohérence que nous voulons globale et que nous assumons.

Nous avons aussi la volonté de rééquilibrer, d'arriver à une certaine forme de convergence européenne - moins d'hommes, mieux équipés - afin de nous rapprocher de la situation qui existe dans d'autres pays. Nous voulons équilibrer, au sein du budget, les postes "investissements", "fonctionnement" et "personnel". Pour l'instant, 59% sont prévus pour les frais de personnel, 23% pour les frais de fonctionnement, le solde étant réservé aux investissements. Tout le monde sait que les bons rapports sont 50/25/25. Des efforts doivent donc être faits. Pour les réaliser, nous ne négligeons aucune piste. Je ne suis pas opposé aux initiatives privées ou à un partenariat avec le privé. J'estime simplement qu'il ne faut négliger aucune piste. C'est ce que nous faisons car cette modernisation de la Défense s'effectue avec les militaires eux-mêmes. Ils participent à cette restructuration; ils sont convaincus de son bien-fondé. Ils veulent s'y engager. Donnons donc la priorité aux solutions qui seront trouvées au sein même de la Défense. Je suis convaincu qu'elles rencontreront l'adhésion du personnel.

Se pose également le problème des salaires. Pendant quatre ans, on utilisera chaque année l'enveloppe de 1,4 milliard pour le rajeunissement. On utilisera l'enveloppe de 600 millions par an pendant quinze ans pour l'opérationnalité. Cela ne règlera pas le problème de ceux qui, aujourd'hui, gagnent trop peu leur vie au sein de l'armée. Il est injuste qu'actuellement, les militaires n'aient pas la même rémunération que les fonctionnaires publics de même niveau. Au travers de la concertation sociale, il faudra donc engager une discussion avec les organisations syndicales et d'autres ministres du gouvernement afin de trouver les moyens d'arriver à assurer cette justice sociale entre le personnel militaire et le personnel des ministères. Mettons-nous autour de la table. A cet

effet, j'ai déposé un avant-projet d'accord sectoriel. C'est la première fois que cela arrive dans l'histoire du département de la Défense. Un texte existe; il est aujourd'hui entre les mains des organisations syndicales. Les négociations doivent commencer au milieu du mois de janvier. J'espère que l'on arrivera à un accord pour garantir une paix sociale dont ce département a besoin, comme d'ailleurs l'ensemble de la fonction publique.

Monsieur le président, je pense ainsi avoir parcouru l'ensemble des questions qui ont été posées. Reste le problème des armes nucléaires. A ce sujet, je voudrais simplement rappeler que le premier ministre, à une certaine époque, a soumis une proposition aux chefs de groupe des assemblées. Celle-ci reste sans doute toujours valable. Par conséquent, la balle ne se trouve pas dans le camp du ministre de la Défense, mais plutôt dans celui de cette assemblée.

Le président: Monsieur le ministre, nous aurons en temps voulu une discussion au niveau du parlement en ce qui concerne les certificats de sécurité dont vous avez parlé. L'assemblée doit savoir que pour l'instant se pose la question de l'application très prochaine d'une loi en fonction de laquelle, par exemple, les membres des comités d'accompagnement des polices et des renseignements ne pourraient pas recevoir les informations en tant que parlementaires que nous avons désignés.

Dit is een onduidbare situatie. Het is nog erger wanneer men met derden, zoals bijvoorbeeld de NAVO of anderen, zal te maken hebben. Er moet een oplossing terzake tot stand worden gebracht. Indien de door het Parlement aangeduide leden niet de hun bij wet opgedragen controlebevoegdheid kunnen uitoefenen bij gebrek aan een aantal certificaten, wordt dit vergelijkbaar met een lege doos. Dat is onduidbaar.

02.15 Staatssecretaris **Eddy Boutmans:** Mijnheer de voorzitter, ik zal trachten kort te zijn, al zal mijn temperament dit enigszins teniet doen. Ik kom eerst terug op enkel punten die bij de bespreking van het algemeen buitenlands beleid aan bod kwamen. Wij kunnen in deze assemblee een vrijwel kamerbrede meerderheid vaststellen inzake de grote lijnen van het buitenlands beleid: op Europees vlak, inzake de mensenrechten, inzake ons engagement in Centraal-Afrika en op het wereldtoneel. Dat neemt niet weg dat men zich bij sommige punten vragen stelt of kritiek heeft. Dat is een goede vaststelling. Welke regering ook aan de macht is, inzake het buitenlands beleid

moeten we toch trachten aan hetzelfde touw te trekken.

Er werden een aantal bedenkingen bij de resultaten inzake de hervorming van de Europese Unie op de Europese top gemaakt. Samengevat komt het erop neer dat België ongetwijfeld ambitieuzer was en graag een ruimere hervorming van de Unie tot stand had willen zien komen. De besluitvorming binnen de Europese Unie ligt echter niet eenvoudig. Niet alle staten in de Europese Unie zitten terzake op dezelfde lijn. Het doel van de Raad van Nice was de ambitieuze hervorming van de Europese instellingen, vooral met het oog op de uitbreiding van de Europese Unie in de komende jaren en vanuit de noodzaak een bestuurbare Europese Unie tot stand te brengen. De uitbreidingen moeten worden gezien als het herstel van het Europese continent in zijn culturele, politieke, economische en historische eenheid. De eindbalans, het verdrag van Nice lijkt juist toereikend te zijn om de nieuwe leden in de Europese Unie te kunnen opnemen. Het niveau van de ambities heeft ons toch wel wat ontgoocheld.

Ik kom tot de belangrijkste resultaten. Tot de Europese Unie 27 lidstaten telt, zal een onderdaan van elk land in de commissie zitting hebben. Daarna zal een egalitair rotatiestelsel worden opgesteld en de bevoegdheden van de voorzitter van de commissie zullen worden uitgebreid. Inzake de stemmenweging was België niet, zoals vaak werd gezegd, tegen een herweging van de stemmen. Wij hebben wel op een gelijke behandeling van alle lidstaten aangedrongen, dus geen herweging die voor bepaalde kandidaat-landen of voor bepaalde grote staten gunstiger zou zijn dan voor andere. Daarom hebben de Beneluxlanden hetzelfde aantal stemmen als een grote lidstaat verkregen.

Meer dan dertig artikels in het nieuwe geplande Verdrag gaan over van besluitvorming bij eenparigheid naar besluitvorming bij gekwalificeerde meerderheid. Dat heeft onder meer betrekking op de benoeming van de voorzitter van de Commissie en de toestemming om het mechanisme van nauwe samenwerking in gang te zetten.

Er is een beperkte vooruitgang geboekt in gevoelige domeinen zoals het asielrecht en de immigratie of zoals in artikel 133 in verband met het handelsbeleid van de Europese Unie met daarbij de nadruk op de bescherming van de culturele diversiteit, wat naar mijn mening toch een belangrijke garantie is.

Op het vlak van sociale zaken en fiscaliteit moeten wij vaststellen dat België een van de weinige landen was die daar werkelijk vooruit wilde gaan en dat dus onze stem daar niet heeft volstaan om een grote vooruitgang te realiseren. Men kan zelfs zeggen dat er nauwelijks vooruitgang is. Er moet nochtans worden onderstreept dat het gebruik van de Europese instrumenten ter bescherming van het milieu, waaronder impliciet de eco-fiscaliteit die door onze regering zeer sterk werd beklemtoond, zal worden ingeschreven in de slotakten van de conferentie. Dit is niet echt wat wij graag hadden gewenst, maar het is toch iets.

U weet ook dat België de mogelijkheden van nauwere samenwerking sterk heeft verdedigd omdat het dan toch aan een groep van landen toeliet om binnen het raam van de Unie sterker naar eenmaking en coherent beleid te streven. Wij hadden op vereenvoudiging van de procedures aangedrongen en wij denken toch het een en ander bereikt te hebben. Het vetorecht in de Raad van ministers is afgeschaft, er wordt enkel een evocatierecht in de Europese Raad behouden. Dit was een eis van het Verenigd Koninkrijk maar ook daar in die Raad zal bij gekwalificeerde meerderheid nauwere samenwerking kunnen worden toegestaan.

België heeft ook de nadruk gelegd op het open karakter van het instrument. Het is niet de bedoeling dat een aantal landen voor eens en voor altijd een soort subgroep vormen, wel dat zij een voortrekkersrol vervullen en dat alle andere lidstaten naarmate zij daarvoor klaar zijn en ertoe bereid zijn, tot die groep kunnen toetreden. In het Verdrag van Nice werd geen mogelijkheid opgenomen tot nauwere samenwerking op het vlak van defensie, wat uitereraad betreurd wordt.

Na de Oostenrijkse kwestie en met het oog op de uitbreiding leek het noodzakelijk een alarmmechanisme op te nemen indien het gevaar zou bestaan dat de mensenrechten in een van de lidstaten werden geschonden. België heeft daartoe het initiatief genomen en heeft daar sterk op aangedrongen. Uiteindelijk hebben wij tijdens de onderhandelingen in Nice bereikt dat de drempel van de besluitvorming in de Raad tot viervijfde van de lidstaten daalt, indien er een duidelijk risico is voor de schending van een aantal fundamentele rechtsbeginselen.

Wij denken dat het debat over het doel van de Europese constructie, zeker nu wij naar een uitbreiding gaan, moet worden gevoerd. Dit zal snel moeten gebeuren en moet een prioriteit, zo

niet dé prioriteit voor het Belgische voorzitterschap worden. Wij staan immers voor een wezenlijke en strategische keuze tussen een intergouvernementele- en een federale aanpak waarbij niet zozeer de woorden van belang zijn maar natuurlijk de vraag of men werkelijk vooruit zal kunnen gaan in Europa, zowel in de verdieping als in de uitbreiding. Het debat moet worden toegespitst op een aantal elementen. Het evenwicht tussen de verschillende instellingen die het sui generis karakter van de Europese Unie belichamen, het juridisch statuut van het handvest van basisrechten, de vereenvoudiging van de verdragen en wat de Duitsers als debat hebben geëntameerd met de "Kompetenzabgrenzung". Een van de doelstellingen van ons voorzitterschap - de verklaring van Laken laten wij maar zeggen - is dus het vastleggen van een kader, het bepalen van een agenda en van een tijdsschema voor dat debat.

De Europese Raad heeft een impuls gegeven aan het uitbreidingsproces en voor elke kandidaat-lidstaat bepaalt dat het op zijn eigen merites zal moeten worden beoordeeld met een mogelijkheid tot inhalen en herkansing. We kunnen dan ook zeggen dat de toetredingsonderhandelingen voor het Belgische voorzitterschap ongetwijfeld een belangrijke opdracht zullen zijn. Ons land zal terzake een historische kans krijgen om daarin een belangrijke rol te spelen.

Daarbij zal ons voorzitterschap zich inzetten, overeenkomstig het strategische verslag van de Commissie, voor onderwerpen als concurrentie, vervoer, energie, fiscaliteit, het tot stand brengen van douane-unies, landbouw, visvangst, justitie, binnenlandse zaken en financiële controle. Dit zal uiteraard gebeuren in nauwe samenspraak met het Zweedse voorzitterschap dat ons voorafgaat en met het Spaanse voorzitterschap dat ons opvolgt.

Wij menen dat de toetredingsonderhandelingen zo snel mogelijk moeten worden gevoerd. Iedere lidstaat zal daarbij op een billijke wijze worden behandeld. Op de Ministerraad van vorige vrijdag heeft de Belgische regering zich gebogen over een thematisch programma voor ons voorzitterschap. Naast de kwestie van de toekomst van de Unie op institutioneel vlak en naast de toetredingsonderhandelingen werden zes prioritaire pijlers vastgesteld die ten grondslag zullen liggen aan onze actie.

Ten eerste, de verdieping van het debat over de toekomst van Europa.

Ten tweede, het vervolg van de Europese Raad van Tampere met als doel de oprichting van een Europese ruimte voor vrijheid, veiligheid en gerechtigheid.

Ten derde, de sociale agenda met in het bijzonder de verbetering van de arbeidskwaliteit, de bevordering van de gelijke kansen en de strijd tegen uitsluiting en armoede.

Ten vierde, het economische beleid.

Ten vijfde, de bevordering van duurzame ontwikkeling of de duurzaamheid van de ontwikkeling en de levenskwaliteit in de Unie.

Tenslotte, het buitenlands beleid dat in de toekomst een Europees beleid zou moeten worden.

Mijnheer de voorzitter, ik zou nu graag willen ingaan op enkele bedenkingen en opmerkingen die werden gemaakt ten aanzien van het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking.

A cet égard, nous avons pu remarquer qu'il y a au sein de cette assemblée, peut-être pas une unanimité sur tous les points, mais une préoccupation en grande majorité partagée. J'ai noté avec satisfaction que l'augmentation structurelle et pluriannuelle annoncée du budget de la coopération au développement a très bien été perçue.

Il n'a pas été facile d'atteindre un consensus sur une augmentation de 2 milliards pour l'année 2001, de 5 milliards pour 2002 et de 9 milliards pour 2003. En augmentant ainsi notre budget de près de 50% pendant cette législature, nous opérons un geste, que je ne qualifierai pas d'historique, mais en tout cas d'extrêmement important.

Et ajoutons-y l'engagement pris par notre pays, dont le ministre Reynders est le garant, de nous inscrire dans les efforts internationaux pour l'annulation ou au moins la diminution de la dette des pays les plus pauvres. Et si, sans préjuger de l'avenir de ce département, nous pouvions obtenir des régions et des communautés, qui s'intéressent beaucoup à la coopération au développement, que celles-ci augmentent dans la même proportion leur effort en cohérence ce serait une chose excellente, qui nous permettrait d'affirmer haut et fort que nous avons rompu avec la tendance négative des années passées. Et nous irions d'un pas ferme vers cette norme internationale, convenue il y a près de trente ans,

d'attribuer 0,7% de notre richesse nationale à la coopération au développement.

Je ne peux pas vous dire aujourd'hui quel pourcentage exact nous atteindrons, mais je puis vous assurer que les décisions que nous avons annoncées et prises, ainsi que leur exécution, représenteront un grand pas en avant. Il faut dire aussi que nous sommes prudents dans nos calculs de ce que nous faisons. En effet, si nous appliquions le même système de calcul que certains autres pays - ce qui est permis par l'OCDE -, nous aurions abouti à un chiffre plus élevé que celui publié pour l'année dernière.

J'ai d'ailleurs la conviction qu'il faut revoir notre système de calcul, sans toutefois m'avancer sur la correction exacte à appliquer.

Mesdames et messieurs, j'essaye ici de répondre non pas à des critiques mais à des préoccupations, que vous avez formulées sous forme de questions.

Laat ik in de eerste plaats toch ingaan op de vermelding die hier werd gemaakt van de hoorzittingen die wij, op uw verzoek en met mijn volle medewerking, in de Kamercommissie voor de Buitenlandse Zaken houden inzake de praktijk van ons ontwikkelingsbeleid en de stand van zaken in de hervorming die u allen - in ieder geval deze Kamer, al was dat misschien in een andere samenstelling - hier heeft gewild. De vorige regering had de grote lijnen vastgelegd, daarbij voor een deel voortgaande op het rapport van de opvolgingscommissie inzake Abos en voor een deel daarvan afwijkend.

Ik heb het van bij het begin gezegd en ik zeg het hier nog eens: het is van mij en van mijn politieke stroming bekend dat wij niet met alle aspecten van die hervorming akkoord gingen. Ik heb dat herhaald en zal die vrijheid blijven nemen: over sommige aspecten heb ik mijn twijfels. Bovendien hebben wij ook altijd gezegd dat wij die wel ten uitvoer zouden leggen, uitgaande van het principe van goed bestuur dat erin bestaat om niet ieder jaar of om de twee jaar de instrumenten van om het even welk beleid, maar zeker van ontwikkelingssamenwerking weer ter discussie te stellen, weer te hervormen, wetende dat die hervorming - ik citeer hier uitdrukkelijk wat in die hoorzittingen werd gezegd door de topambtenaren van onze ontwikkelingssamenwerking, manifeste voorstanders van met name de integratie van ontwikkelingssamenwerking in Buitenlandse Zaken - per definitie ten minste drie tot vijf jaar en misschien langer vraagt om in de plooiën te vallen

en om die instrumenten te laten doen waar zij voor dienen, namelijk om een goede dienst te bewijzen aan onze partners in ontwikkelingslanden. Men denke daar zeer goed over na, als men ver wil gaan in nieuwe hervormingen terwijl de huidige nog lopen. Men denke daar zeer goed over na, vooral als men bekommerd is om het wezen van de zaak.

Nous avons remarqué qu'une des techniques que vous voulez appliquer à l'avenir, est l'aide budgétaire à certains pays. Nous voulons le faire bien entendu, mais avec des pays où les conditions sont réunies pour le faire, ce qui implique entre autres un minimum de gestion convenable, et bien sûr l'établissement d'un contrôle et d'une évaluation. Mais puis-je vous rappeler que cette année, nous avons réussi avec le Niger une opération en deux phases pour un total d'environ 500 millions de francs belges qui a permis à ce pays, en période de transition d'un régime militaire et de corruption, vers un régime démocratique, de payer les salaires de ses employés, de ses agents publics pour que la démocratie puisse fonctionner. Comment voulez-vous qu'une démocratie fonctionne si les fonctionnaires ne sont pas payés? Cette opération a permis de ramener les enfants à l'école, de nourrir les familles et de faire fonctionner l'Etat. J'en suis extrêmement fier, et je crois que la coopération belge peut en être fière. Ne prenons pas à l'avenir de mesures qui nous empêchent de procéder de la sorte, je vous en prie.

J'en viens à la politique en Afrique centrale, que nous appelons la politique de deux phases, c'est à dire une phase de partenariat vers la paix suivie d'une phase de partenariat dans la paix.

Ik denk dat dit een zeer goed geconcipieerde politiek is die soepel is, die juist dient om zich aan te passen aan de realiteit op het terrein. De door de meesten van u ook uitdrukkelijk toegejuichte beslissing die wij enkele dagen geleden hebben aangekondigd in Parijs op de internationale donorenconferentie over Burundi bevestigt dat. Wij hebben altijd gezegd - en het staat zelfs in de toelichting bij de begroting - dat indien in dat land een vredesakkoord tot stand komt, en er is een redelijk perspectief dat het ook tot echte pacificatie kan leiden, dan moet de internationale gemeenschap haar verantwoordelijkheid opnemen en dan moet ons land ook bereid zijn om daarin een voortrekkersrol te spelen. Het is die rol die wij, mede op verzoek van de onvolprezen Zuid-Afrikaanse gewezen president Mandela, hebben gespeeld en het is die rol die ook is gepercipieerd door alle Burundese partijen en die een rol vol

risico is: daarom konden en mochten wij hem niet alleen spelen. Het heeft geen zin om in die regio cavalier seul te spelen. Wij moeten streven, zoals door verschillenden onder u terecht benadrukt, naar een coherent beleid met de Europese partners en met alle donoren, zij het natuurlijk dat perfecte coherentie ook eerder een ideaal is dan iets dat makkelijk en onmiddellijk bereikbaar is. Het is een ideaal, waar wij minstens naar moeten streven.

De donorenconferentie voor Burundi is precies dat geweest. Het is een risico, het is een enorm risico en we weten dat het niet zeker is dat we successen boeken. We weten dat misschien hier over een paar jaar zal worden gezegd: u hebt daar geld verspild. Ik hoop ten eerste dat het niet verspild zal zijn. Ten tweede, mocht het ooit zo zijn dat dat geld is besteed en uiteindelijk niet heeft geholpen, dan hoop ik dat iedereen zich zal herinneren dat het te goeder trouw is besteed, uit bekommernis voor de Burundese bevolking, niet om de regering van vandaag te steunen, niet om de regering van morgen te steunen, niet om l'image de marque van la Belgique te bevorderen, maar om de bevolking te helpen in haar streven naar vrede. Als dat ooit zou mislukken, en alle krachten en alle machten die dat kunnen behoeden ons daarvoor, dan zullen wij in ieder geval ons best hebben gedaan.

Er is gevraagd voldoende aandacht te schenken aan de kwaliteit van onze ontwikkelingssamenwerking. Ik verzeker u, en ik denk dat het stilaan ook zo wordt begrepen, dat dit onze hoofdbekommernis is. We bevinden ons in een overgangsfase - ik zeg het nog eens -, in een situatie waar wij niet om gevraagd hebben om er ons in te bevinden, maar waarin we ons niettemin bevinden en die niet anders kan dan moeilijkheden veroorzaken in de uitvoering, vandaag en nog vele jaren. Ondanks deze situatie slagen wij erin een kwaliteit te handhaven die op zijn zachtst gezegd met die van andere donoren, waaronder veel grotere, gemakkelijker kan wedijveren en die er steeds op vooruitgaat.

Ik durf te beweren dat wij, wereldwijd bekeken, - en natuurlijk maken wij nu en dan vergissingen, natuurlijk slepen wij nog dingen uit het verleden mee - werkelijk aan de top staan van een aantal gebieden van de internationale samenwerking. Dit is onder meer te danken aan het feit dat wij het belang van de partnerlanden en van het partnerschap met die partnerlanden en met hun bevolking en met hun civiele samenleving als belangrijkste merkteken, als belangrijkste principe, voorop te stellen.

Welnu, die kwaliteit blijven bevorderen, dat is wat we dagelijks doen met een administratie die nochtans al veel heeft moeten afzien en die zich met veel andere zaken moet bezighouden zoals haar verhuis van het ene gebouw naar het andere en van het andere gebouw naar het ene organiseren - omdat men dat zo heeft gewild - en zich voorbereiden op telkens nieuwe hervormingen.

Die administratie en de uitvoeringsorganen die door de nieuwe wetgeving zijn gecreëerd en die allemaal dit jaar geleidelijk opgezet worden, nemen geleidelijk met zeer veel energie en zeer veel arbeidsintensiviteit alle programma's over en dat is iets meer dan ergens een handtekeningetje in het Staatsblad zetten. Dat betekent iedere keer een juridische akte opmaken. Als u dan honderden programma's hebt lopen dan betekent dat iedere keer honderden juridische akten die goed moeten worden voorbereid en goed met andere partners moeten worden doorgesproken. Ondank dat zijn we erin geslaagd - en ik heb het deze morgen kort vermeld en ik wil het hier toch nog eens uitdrukkelijk stellen hoewel ik nog geen officiële cijfers heb, wat zou u willen - kan ik u verzekeren dat wij dit jaar opnieuw, in nog moeilijker omstandigheden dan vorig jaar, erin geslaagd zullen zijn van meer dan 95, waarschijnlijk 97 of 98 procent van onze begroting vast te leggen en meer dan 90 procent ervan ook reëel uit te geven en te ordonnanceren.

Mag ik zeggen dat al onze actoren, waarvan sommigen hier zeggen dat ze een ontluisterend - dat was het woord dat zij gebruikten - beeld hadden geschapen, na afspraak met mij openhartig hebben gesproken over de reële problemen die we hebben? Misschien is men die openhartigheid en openheid niet gewoon. Welnu, dit is volgens mij een prestatie waarvan ik zelf verbaasd sta dat zij - want het is in de eerste plaats de verdienste van onze administratie, van onze uitvoeringsorganen van onze mensen op het terrein, en misschien mag ik zeggen dat er ook politieke impulsen zijn gegeven - dit hebben gerealiseerd. Ik vind dit een buitengewone prestatie en ik hoop dat wij het in de komende jaren even goed kunnen doen.

Ik kom ten slotte tot de regionalisering. Voor mijn part zullen alle genomen beslissingen terzake worden uitgevoerd, maar ik verwijs nogmaals naar de verklaring die ik samen met minister Michel heb afgelegd in de commissie voor de Buitenlandse Zaken en die het volgende inhoudt.

Ten eerste, de bevestiging van het principe, de belofte dat de uitvoerbaarheid inzake goed bestuur zal worden bestudeerd. Een staatshervorming wordt doorgevoerd met de bedoeling een beter beleid te kunnen voeren. Een degelijk beleid inzake ontwikkelingssamenwerking houdt in dat betere diensten kunnen worden verleend op duizenden kilometers van bij ons en dat beantwoordt geenszins aan zuiver interne belangen en wensen, hoe interessant onze staatshervorming ook moge zijn.

Ten tweede, overleg met alle actoren op het terrein, dus met al degenen die zich beroepshalve of vrijwillig, uit engagement, bezighouden met ontwikkelingssamenwerking. Zowel in Vlaanderen, Wallonië, Brussel en de regio van de Duitse gemeenschap zetten heel wat personen zich in voor ontwikkelingssamenwerking. Welnu, deze achterban is ongerust over sommige hervormingen.

Ten derde, het Parlement zal op institutioneel vlak terzake een belangrijke rol moeten spelen. Een goed beleid inzake ontwikkelingssamenwerking is een beleid dat niet is gericht op onze burgers, maar dat door onze burgers wordt gewaardeerd omdat het goede diensten verleent in het buitenland. Als hiermee het imago van ons land kan worden verbeterd of als hiermee Vlaanderen op de wereldkaart verschijnt, dan is dat best meegenomen. Ik ben er trouwens van overtuigd dat een goede ontwikkelingssamenwerking en een kwaliteitsvolle aanwezigheid in de derdewereldlanden het imago van ons land opkrikken.

Ik hoorde vertegenwoordigers van de OESO die hier waren voor een peer-review, onze ontwikkelingssamenwerking in heel wat opzichten prijzen en ons waarschuwen voor eventuele wijzigingen. Welnu, ik ben ervan overtuigd dat dit goed is voor het imago van ons land, maar dat is niet het doel van ontwikkelingssamenwerking; het doel is de kloof tussen arm en rijk in de wereld te dichten.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank u voor de relatief goede beoordeling van ons beleid. Uiteraard zal ik mijn best doen om uw kritische bedenkingen en uw vragen in positieve zin te beantwoorden.

De **voorzitter**: De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

*De vergadering wordt gesloten om 18.45 uur.
Volgende vergadering dinsdag 19 december 2000
om 19.15 uur.*

*La séance est levée à 18.45 heures. Prochaine
séance mardi 19 décembre 2000 à 19.15 heures.*

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****DINSDAG 19 DECEMBER 2000****MARDI 19 DÉCEMBRE 2000****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****COMMISSIES****COMMISSIONS**

Samenstelling

Composition

Volgende wijziging werd door de PRL FDF MCC-fractie voorgesteld:

Commissie voor de Naturalisaties*Vaste leden*

De heer Michel Wauthier vervangen door de heer Jean-Paul Moerman.

La modification suivante a été proposée par le groupe PRL FDF MCC:

Commission des Naturalisations*Membres effectifs*

Remplacer M. Michel Wauthier par M. Jean-Paul Moerman.

Beslissingen

Décisions

Overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State heeft de parlementaire overlegcommissie in haar vergadering van 15 december 2000 de volgende beslissingen genomen:

- overeenkomstig artikel 12, § 2, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en met toepassing van artikel 80 van de Grondwet, heeft de commissie de termijnen bepaald waarbinnen de Senaat zich moet uitspreken over het wetsontwerp tot versterking van de bescherming tegen valsemunterij met het oog op het in omloop brengen van de euro (nr. 1001/1 – 2000/2001), waarvoor de regering de spoedbehandeling heeft gevraagd: de commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 30 dagen vast te stellen;

Conformément à l'article 14, alinéa 1^{er}, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la commission parlementaire de concertation a pris les décisions suivantes en sa réunion du 15 décembre 2000:

- conformément à l'article 12, § 2, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat et en application de l'article 80 de la Constitution, la commission a déterminé les délais dans lesquels le Sénat aura à se prononcer sur le projet de loi relatif au renforcement de la protection contre le faux monnayage en vue de la mise en circulation de l'euro (n° 1001/1 – 2000/2001), pour lequel le gouvernement a demandé l'urgence: la commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 30 jours;

- de commissie heeft beslist dat het bevoegdheidsconflict betreffende het ontwerp van tijdelijke wet tot invoering van een artikel 257**bis** in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (nrs. 991/1 tot 6 – 2000/2001) niet is aanhangig gemaakt op de wijze voorgeschreven door artikel 5, eerste lid, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie en dat zij zich bijgevolg niet dient uit te spreken over de regeling ervan;

- overeenkomstig de artikelen 2, 2°, en 12, § 1, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de commissie de termijnen verlengd waarbinnen de Senaat zich moet uitspreken over de volgende wetsontwerpen:

a) voor het wetsontwerp tot invoering van een getuigschrift van bekwaamheid en geschiktheid om te adopteren (nrs. 2011/1 tot 5 – 1998/1999): de commissie heeft beslist de onderzoekstermijn met 30 dagen te verlengen;

b) voor het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend (nrs. 1854/1 tot 9 – 1998/1999): de commissie heeft beslist de onderzoekstermijn met 90 dagen te verlengen.

Ter kennisgeving

- la commission a décidé qu'elle n'a pas été saisie conformément à l'article 5, 1^{er} alinéa, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation du conflit de compétence concernant le projet de loi temporaire insérant un article 257**bis** dans la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux (n^{os} 991/1 à 6 – 2000/2001) et qu'en conséquence elle ne doit pas se prononcer sur le règlement de celui-ci;

- conformément aux articles 2, 2°, et 12, § 1^{er}, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la commission a prolongé les délais dans lesquels le Sénat aura à se prononcer sur les projets de loi suivants:

a) pour le projet de loi instaurant un certificat de capacité et d'aptitude à adopter (n^{os} 2011/1 à 5 – 1998/1999): la commission a décidé de prolonger le délai d'examen de 30 jours;

b) pour le projet de loi modifiant la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique (n^{os} 1854/1 à 9 – 1998/1999): la commission a décidé de prolonger le délai d'examen de 90 jours.

Pour information

INTERPELLATIEVERZOEKEN

Ingekomen

1. de heer Jean-Pierre Grafé tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties over "de vertragingen bij de uitbreiding van het gerechtsgebouw van Luik".

(nr. 605 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

2. mevrouw Trees Pieters tot de eerste minister over "de aanstelling van een nieuwe regeringscommissaris ten behoeve van de administratieve vereenvoudiging van de sociale zekerheid".

(nr. 606 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

3. de heer Vincent Decroly tot de minister van Binnenlandse Zaken over "het overlijden van Xhevdet Ferri kort na zijn mislukte ontsnappingspoging uit het gesloten Centrum 127**bis** in Steenokkerzeel".

DEMANDES D'INTERPELLATION

Demandes

1. M. Jean-Pierre Grafé au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques sur "le retard dans l'extension du Palais de justice de Liège".

(n° 605 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

2. Mme Trees Pieters au premier ministre sur "la nomination d'un nouveau commissaire du gouvernement chargé de la simplification administrative de la sécurité sociale".

(n° 606 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

3. M. Vincent Decroly au ministre de l'Intérieur sur "le décès de Xhevdet Ferri, peu après sa tentative d'évasion manquée du Centre fermé 127**bis** de Steenokkerzeel".

(nr. 607 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

4. de heer Dirk Pieters tot de minister van Financiën over "de schadelijke belastingregimes".

(nr. 608 – verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)

5. de heer Ferdy Willems tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het Plan Colombia".

(nr. 609 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

(n° 607 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

4. M. Dirk Pieters au ministre des Finances sur "les régimes d'imposition dommageables".

(n° 608 – renvoi à la commission des Finances et du Budget)

5. M. Ferdy Willems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le Plan Colombia".

(n° 609 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

1. Wetsvoorstel (de heer Jan Peeters en mevrouw Magda De Meyer) tot afschaffing van de onderhoudsplicht van kinderen bij opname van bejaarden in een rusthuis (nr. 1014/1).

2. Wetsvoorstel (de heer Hugo Coveliers en mevrouw Fientje Moerman) tot wijziging van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte en de wet van 17 april 1835 op de onteigening ten algemenen nutte (nr. 1015/1).

3. Wetsvoorstel (mevrouw Magda De Meyer en de heer Jan Peeters) tot wijziging van de wetgeving inzake loopbaanonderbreking, teneinde het recht op adoptieverlof in te voeren (nr. 1016/1).

4. Wetsvoorstel (de heer Jos Ansoms) tot wijziging van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst (nr. 1017/1).

5. Wetsvoorstel (de heer Dirk Van der Maelen) tot interpretatie van artikel 18, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 1019/1).

6. Voorstel van resolutie (de heer Olivier Chastel c.s.) betreffende de verkeersveiligheid in de schoolomgeving (nr. 1020/1).

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

1. Proposition de loi (M. Jan Peeters et Mme Magda De Meyer) supprimant l'obligation alimentaire des enfants en cas d'admission de personnes âgées dans une maison de repos (n° 1014/1).

2. Proposition de loi (M. Hugo Coveliers et Mme Fientje Moerman) modifiant la loi du 26 juillet 1962 relative à la procédure d'extrême urgence en matière d'expropriation pour cause d'utilité publique et la loi du 17 avril 1835 sur l'expropriation pour cause d'utilité publique (n° 1015/1).

3. Proposition de loi (Mme Magda De Meyer et M. Jan Peeters) modifiant la législation en matière d'interruption de carrière, en vue d'instaurer le congé d'adoption (n° 1016/1).

4. Proposition de loi (M. Jos Ansoms) modifiant la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre (n° 1017/1).

5. Proposition de loi (M. Dirk Van der Maelen) interprétative de l'article 18, alinéa 2, du Code judiciaire (n° 1019/1).

6. Proposition de résolution (M. Olivier Chastel et consorts) relative à la sécurité routière aux abords des écoles (n° 1020/1).

MEDEDELINGEN

COMMISSIES

Verslagen

Volgende verslagen werden ingediend:

namens de commissie voor de Justitie,
- door mevrouw Karine Lalieux, over het wetsvoorstel van de heer Hugo Coveliers tot wijziging van artikel 20 van de wet van 7 mei 1999 tot wijziging, wat tuchtrecht voor de leden van de Rechterlijke Orde betreft, van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 990/3);

namens de commissie voor de Financiën en de Begroting,

COMMUNICATIONS

COMMISSIONS

Rapports

Les rapports suivants ont été déposés:

au nom de la commission de la Justice,
- par Mme Karine Lalieux, sur la proposition de loi de M. Hugo Coveliers modifiant l'article 20 de la loi du 7 mai 1999 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le régime disciplinaire applicable aux membres de l'ordre judiciaire (n° 990/3);

au nom de la commission des Finances et du Budget,

- door de heer Aimé Desimpel, over:
 . de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (nrs. 904/3 tot 5);
 . het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (nr. 905/33);
 namens de commissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht,
 - door de heer Arnold Van Aperen, over het wetsvoorstel van de heer Jean-Pierre Grafé, mevrouw Anne Barzin, de heren Alfons Borginon, Thierry Giet, mevrouw Michèle Gilkinet, de heren Guy Hove, Georges Lenssen, Servais Verherstraeten en Henk Verlinde tot wijziging van de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van vennootschappen en van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen (nr. 978/3);
 namens de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming van de Instellingen,
 - door de heer Thierry Giet, over het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (overgezonden door de Senaat) (nr. 998/3).

- par M. Aimé Desimpel, sur:
 . le budget des voies et moyens pour l'année budgétaire 2001 (n^{os} 904/3 à 5);
 . le projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (n° 905/33);
 au nom de la commission chargée des problèmes en droit commercial et économique,
 - par M. Arnold Van Aperen, sur la proposition de loi de M. Jean-Pierre Grafé, Mme Anne Barzin, MM. Alfons Borginon, Thierry Giet, Mme Michèle Gilkinet, MM. Guy Hove, Georges Lenssen, Servais Verherstraeten et Henk Verlinde modifiant la loi du 7 mai 1999 contenant le Code des sociétés et la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises (n° 978/3);
 au nom de la commission de Révision de la Constitution et de la Réforme des institutions,
 - par M. Thierry Giet, sur le projet de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (transmis par le Sénat) (n° 998/3).

SENAAT

Overgezonden wetsontwerp

Bij brief van 14 december 2000 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet-geamendeerde wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de regeling inzake automatische vergoeding van de schade, geleden door zwakke weggebruikers en passagiers van motorrijtuigen (nr. 210/7).
Ter kennisgeving

Evocatie

Bij brieven van 13 december 2000 deelt de Senaat mee dat met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, tot evocatie is overgegaan van de volgende wetsontwerpen:
 - ontwerp van programmawet (nr. 950/18);
 - wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (nr. 957/5).
Ter kennisgeving

REGERING

Verslag

SENAT

Projet de loi transmis

Par message du 14 décembre 2000, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de l'indemnisation automatique des usagers de la route les plus vulnérables et des passagers de véhicules; le Sénat ne l'ayant pas amendé (n° 210/7).
Pour information

Evocation

Par messages du 13 décembre 2000, le Sénat informe de la mise en oeuvre, en application de l'article 78 de la Constitution, de l'évocation des projets de loi suivants:
 - projet de loi-programme (n° 950/18);
 - projet de loi portant diverses dispositions relatives à la position juridique du personnel des services de police (n° 957/5).
Pour information

GOVERNEMENT

Rapport

Bij brief van 19 december 2000 zendt de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, overeenkomstig artikel 30 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen, het verslag 1998-1999 van de Controledienst voor de Verzekeringen over.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Algemene uitgavenbegroting 2000

In uitvoering van artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over:

- bij brief van 13 december 2000, drie lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Justitie;
- bij brief van 13 december 2000, drie lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende de Algemene Politiesteundienst & Rijkswacht;
- bij brieven van 13 en 15 december 2000, vijf lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Ambtenarenzaken;
- bij brief van 14 december 2000, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Economische Zaken;
- bij brieven van 14 december 2000, twee lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Verkeer en Infrastructuur;
- bij brieven van 15 december 2000, vier lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Binnenlandse Zaken;
- bij brief van 15 december 2000, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Middenstand en Landbouw.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Beslissing van de Ministerraad

Par lettre du 19 décembre 2000, le ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes transmet, conformément à l'article 30 de la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances, le rapport 1998-1999 de l'Office de Contrôle des Assurances.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

Budget général des dépenses 2000

En exécution de l'article 15, 2^{ème} alinéa, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet:

- par lettre du 13 décembre 2000, trois bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de la Justice;
- par lettre du 13 décembre 2000, trois bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le Service général d'appui policier & la Gendarmerie;
- par lettres des 13 et 15 décembre 2000, cinq bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de la Fonction publique;
- par lettre du 14 décembre 2000, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Affaires économiques;
- par lettres du 14 décembre 2000, deux bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Communications et de l'Infrastructure;
- par lettres du 15 décembre 2000, quatre bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de l'Intérieur;
- par lettre du 15 décembre 2000, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Classes moyennes et de l'Agriculture.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Décision du Conseil des ministres

Bij brief van 14 december 2000 melden de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Financiën de beslissing van de Ministerraad van 16 juni 2000 om de kwijtschelding toe te staan van het uitstaand bedrag van 16 miljoen BEF van de Staatslening die België op 6 december 1988 aan Mozambique heeft toegekend; die kwijtschelding gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het enig artikel van de wet van 13 februari 1990 tot aanvulling van de wet van 3 juni 1964 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 42 van 31 augustus 1939 houdende reorganisatie van de Nationale Delcredereerdienst en tot machtiging van de minister van Financiën en de minister die de buitenlandse handelsbetrekkingen in zijn bevoegdheid heeft, leningen aan Staten of buitenlandse organismen toe te kennen.

De uitvoeringsmaatregelen zullen onverwijld worden genomen, teneinde de beslissing tot kwijtschelding concreet vorm te geven.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

ARBITRAGEHOF

Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- het arrest nr. 131/2000 uitgesproken op 13 december 2000 over de prejudiciële vraag betreffende artikel 31, § 1, 2°, van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen (hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden), zoals gewijzigd bij de wetten van 23 juli 1991 en 18 februari 1997, gesteld door de Commissie voor hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden bij beslissing van 16 augustus 1999 inzake S. Jonikaite;

(rolnummer: 1758)

- het arrest nr. 132/2000 uitgesproken op 13 december 2000 over de prejudiciële vraag betreffende artikel 82 van de faillissementswet van 8 augustus 1997, gesteld door de rechtbank van koophandel te Hoei bij vonnis van 15 september 1999 inzake de Belgische Staat tegen A. Dijon en Y. Marneffe;

(rolnummer: 1788)

Par lettre du 14 décembre 2000, le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et le ministre des Finances communiquent la décision du Conseil des ministres du 16 juin 2000 d'autoriser l'annulation de l'encours de 16 millions BEF du prêt d'Etat accordé le 6 décembre 1988 par la Belgique au Mozambique, conformément aux dispositions de l'article unique de la loi du 13 février 1990 complétant la loi du 3 juin 1964 modifiant l'arrêté royal n° 42 du 31 août 1939 réorganisant l'Office national du Ducroire et autorisant le ministre des Finances et le ministre qui a les relations commerciales extérieures dans ses attributions à consentir des prêts à des Etats ou à des organismes étrangers.

Les mesures d'exécution seront prises, dans les meilleurs délais, en vue de mettre en œuvre la décision d'annulation.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et à la commission des Finances et du Budget

COUR D'ARBITRAGE

Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- l'arrêt n° 131/2000 rendu le 13 décembre 2000 concernant la question préjudicielle relative à l'article 321, § 1^{er}, 2° de la loi du 1^{er} août 1985 portant des mesures fiscales et autres (aide aux victimes d'actes intentionnels de violence), tel qu'il a été modifié par les lois des 23 juillet 1991 et 18 février 1997, posée par la Commission pour l'aide aux victimes d'actes intentionnels de violence, par décision du 16 août 1999 en cause de S. Jonikaite;

(n° du rôle: 1758)

- l'arrêt n° 132/2000 rendu le 13 décembre 2000 concernant la question préjudicielle relative à l'article 82 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites, posée par le tribunal de commerce de Huy par jugement du 15 septembre 1999 en cause de l'Etat belge contre A. Dijon et Y. Marneffe;

(n° du rôle: 1788)

- het arrest nr. 133/2000 uitgesproken op 13 december 2000 over het beroep tot vernietiging van de artikelen 41 en 42 van de wet van 4 mei 1999 houdende diverse fiscale bepalingen, waarbij het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven wordt gewijzigd, ingesteld door de VZW Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf en de NV Maes.
(rolnummer : 1838)
Ter kennisgeving

- l'arrêt n° 133/2000 rendu le 13 décembre 2000 concernant le recours en annulation des articles 41 et 42 de la loi du 4 mai 1999 portant des dispositions fiscales diverses, qui modifient l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux, introduit par l'ASBL Confédération nationale de la construction et la SA Maes.

(n° du rôle : 1838)
Pour information

REKENHOF

Toelaatbaarheid tot de werkloosheids- en
wachtuitkeringen

Bij brief van 13 december 2000 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof het onderzoek van het Rekenhof over betreffende de toelaatbaarheid tot de werkloosheidsuitkeringen en wachtuitkeringen door de werkloosheidsbureaus van de RVA.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting en naar de commissie voor de Sociale Zaken

RESOLUTIES

Europees Parlement

Bij brief van 12 december 2000 zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de teksten over van drie resoluties aangenomen door deze vergadering:

1. Resolutie over de vooruitgang die bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid is geboekt;
2. Resolutie over de vaststelling van een gemeenschappelijk Europees veiligheids- en defensiebeleid na Keulen en Helsinki;

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor de Landsverdediging en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

3. Resolutie over de normalisering van huishoudelijk werk in de informele economie.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor de Sociale Zaken en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

VARIA

Statistieken van het Vlaams Onderwijs

COUR DES COMPTES

Admission au bénéfice des allocations de chômage et
d'attente

Par lettre du 13 décembre 2000, le premier président de la Cour des comptes transmet l'examen de la Cour des comptes relatif à l'admission au bénéfice des allocations de chômage et d'attente par les bureaux du chômage de l'ONEm.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget et à la commission des Affaires sociales

RESOLUTIONS

Parlement européen

Par lettre du 12 décembre 2000, le secrétaire général du Parlement européen transmet le texte de trois résolutions adoptées par cette assemblée:

1. Résolution sur les progrès réalisés dans la mise en œuvre de la politique étrangère et de sécurité commune;
2. Résolution sur l'établissement d'une politique européenne commune en matière de sécurité et de défense après Cologne et Helsinki;

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission de la Défense nationale et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

3. Résolution sur la normalisation du travail domestique dans l'économie informelle.

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission des Affaires sociales et au Comité d'avis chargé de Questions européennes

DIVERS

Statistiques de l'Enseignement flamand

Het afdelingshoofd van de afdeling Begroting en Gegevensbeheer Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zendt de volgende publicaties over:

- bij brief van 5 december 2000, het Statistisch Jaarboek van het Vlaams Onderwijs, schooljaar 1999-2000;
- bij brief van 7 december 2000, de resultaten van de beperkte statistische telling van 31 oktober 2000 in het hogescholenonderwijs en het universitair onderwijs.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen

Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen heeft de bestedingsanalyse 1991-2000 alsmede het beleidsplan 2001-2005 van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen overgezonden.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Bericht van de Algerijnse "Conseil de la Nation"

De voorzitter van de Algerijnse "Conseil de la Nation" heeft een bericht van die assemblee overgezonden inzake de dramatische toestand in het Nabije Oosten.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Le chef de la section Budget et Gestion des données relatives à l'enseignement du ministère de la Communauté flamande transmet les publications suivantes:

- par lettre du 5 décembre 2000, l'Annuaire des Statistiques de l'Enseignement flamand, année scolaire 1999-2000;
- par lettre du 7 décembre 2000, les résultats du recensement statistique limité du 31 octobre 2000 dans l'enseignement supérieur et universitaire.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

"Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen"

Le "Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen" a transmis la "bestedingsanalyse 1991-2000" et le "beleidsplan 2001-2005" du "Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen".

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

Message du Conseil de la Nation d'Algérie

Le président du Conseil de la Nation d'Algérie a transmis un message du Conseil de la Nation d'Algérie concernant la situation dramatique au Proche-Orient.

Renvoi à la commission des Relations extérieures



BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

19-12-2000

14:15 uur

mardi

19-12-2000

14:15 heures

INHOUD

Berichten van verhindering	1
TOELATING EN EEDAFLEGGING VAN EEN NIEUW LID TER VERVANGING VAN EEN ONTSLAGNEMEND LID	1
BEGROTINGEN (VOORTZETTING)	2
Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1 tot 5)	2
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 32)	2
- Algemene toelichting (906/1)	2
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	2
<i>Sprekers: Jacques Lefevre, Erik Derycke, Jacques Simonet, Ferdy Willems, Jean-Pol Henry, Stef Goris, Leen Laenens, Claudine Drion, Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging , Peter Vanhoutte, Eddy Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking</i>	

SOMMAIRE

Excusés	1
ADMISSION ET PRESTATION DE SERMENT D'UN NOUVEAU MEMBRE EN REMPLACEMENT D'UN MEMBRE DÉMISSIONNAIRE	1
BUDGETS (CONTINUATION)	2
Budget des Voies et Moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1 à 5)	2
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 32)	2
- Exposé général (906/1)	2
<i>Reprise de la discussion générale</i>	2
<i>Orateurs: Jacques Lefevre, Erik Derycke, Jacques Simonet, Ferdy Willems, Jean-Pol Henry, Stef Goris, Leen Laenens, Claudine Drion, Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense , Peter Vanhoutte, Eddy Boutmans, secrétaire d'Etat à la Coopération au développement</i>	

PLENUMVERGADERING

van

DINSdag 19 DECEMBER 2000

14:15 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 19 DÉCEMBRE 2000

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.36 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering: André Flahaut.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Berichten van verhindering

Gezondheidsredenen : Jean-Paul Moerman
Buitenslands : Elio Di Rupo

Federale regering:
Guy Verhofstadt, eerste minister: met zending buitenslands
Jaak Gabriëls, minister van Landbouw en Middenstand: Landbouwwraad

Toelating en eedaflegging van een nieuw lid ter vervanging van een ontslagnemend lid

De **voorzitter**: De heer Michel Wauthier, vertegenwoordiger voor de kieskring Namen-Dinant-Philippeville, is ontslagnemend met ingang van 15 december 2000.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen is de heer François Bellot.

Zijn verkiezing tot opvolger werd in de vergadering van 1 juli 1999 goedgekeurd. Daar het aanvullend onderzoek door artikel 235 van het Kieswetboek voorgeschreven, uitsluitend slaat op het behoud van de verkiesbaarheidsvereisten, gaat het in de huidige omstandigheden om een loutere formaliteit.

La séance est ouverte à 14.36 heures par M. Herman De Croo, président.

Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance: André Flahaut.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Excusés

Raisons de santé: Jean-Paul Moerman
A l'étranger: Elio Di Rupo

Gouvernement fédéral:
Guy Verhofstadt, premier ministre: en mission à l'étranger
Jaak Gabriëls, ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes: Sommet agricole

Admission et prestation de serment d'un nouveau membre en remplacement d'un membre démissionnaire

Le **président**: Monsieur Michel Wauthier, représentant de la circonscription électorale de Namur-Dinant-Philippeville, est démissionnaire en date du 15 décembre 2000.

Le suppléant appelé à le remplacer est M. François Bellot.

L'élection de ce dernier, comme membre suppléant de la Chambre, a été validée au cours de la séance du 1er juillet 1999. Comme la vérification complémentaire, prévue par l'article 235 du Code électoral, ne porte que sur la conservation des conditions d'éligibilité, il apparaît que cette vérification n'a, dans les circonstances présentes,

qu'un caractère de pure formalité.

Ik stel u dan ook voor de heer François Bellot onmiddellijk uit te roepen tot lid van de Kamer, zonder dat tot verzending naar een commissie tot onderzoek der geloofsbrieven wordt besloten.

Je vous propose donc de passer aussitôt à l'admission de M. François Bellot comme membre de la Chambre, sans renvoi à une commission de vérification des pouvoirs.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Pas d'observation? (*Non*)

Ik roep de heer François Bellot tot lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers uit.

Je proclame M. François Bellot membre de la Chambre des représentants.

Ik memoreer de bewoordingen van de eed : "Ik zweer de Grondwet na te leven"

Je rappelle les termes du serment.

"Ich schwöre die Verfassung zu beobachten".

"Je jure d'observer la Constitution"

Ik verzoek de heer François Bellot de grondwettelijke eed af te leggen.

Je prie M. François Bellot de prêter le serment constitutionnel.

- *De heer François Bellot legt de grondwettelijke eed af in het Frans.*

- *M. François Bellot prête le serment constitutionnel en français.*

De heer François Bellot zal deel uitmaken van de Franse taalgroep. (Applaus)

M. François Bellot fera partie du groupe linguistique français.

Begrotingen (voortzetting)

Budgets (continuation)

01 Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (904/1 tot 5)
- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2001 (905/1 tot 32)
- Algemene toelichting (906/1)

01 Budget des Voies et Moyens pour l'année budgétaire 2001 (904/1 à 5)
- Projet de budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2001 (905/1 à 32)
- Exposé général (906/1)

Hervatting van de algemene bespreking

Reprise de la discussion générale

De **voorzitter**: De algemene bespreking is hervat.

Le **président**: La discussion générale est reprise.

Wij zetten het debat voort met de sector Buitenlandse Zaken.

Nous poursuivons le débat par le secteur Affaires étrangères.

01.01 Jacques Lefevre (PSC): De stijging van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking met ongeveer 10 procent per jaar gedurende vier jaar stemt ons tevreden en beantwoordt aan onze wens.

01.01 Jacques Lefevre (PSC): L'augmentation du budget de la Coopération au développement d'environ 10% par an pendant quatre ans nous réjouit et correspond à ce que nous avons souhaité.

Het departement Buitenlandse Zaken heeft eveneens beslist zijn budget voor conflictpreventie met 300 miljoen op te trekken, een erg bescheiden bedrag rekening houdend met wat op dit vlak in het geding is.

Le département des Affaires étrangères a également décidé d'augmenter son budget de prévention des conflits à hauteur de 300 millions, montant bien modeste face aux enjeux en ce domaine.

Twee politieke projecten van de meerderheid verontrusten ons: de defederalisering van Ontwikkelingssamenwerking en het bijna opheffen van Buitenlandse Handel op federaal niveau.

Ceci dit, deux projets politiques de la majorité nous préoccupent : la défédéralisation de la coopération au développement et la quasi-suppression du commerce extérieur au niveau fédéral.

Met betrekking tot de defederalisering van de internationale samenwerking kondigde de regering bondig aan dat sommige onderdelen van Ontwikkelingssamenwerking vanaf 2004 zullen worden overgeheveld wanneer het materies betreft die onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten ressorteren.

De meerderheid geeft Ontwikkelingssamenwerking op die manier uitzicht op nog maar eens vier jaar onzekerheid. De Belgische ontwikkelingssamenwerking heeft net een diepgaande hervorming achter de rug die vruchten begint af te werpen. Tijdens de vorige zittingsperiode werden in samenspraak met het Parlement ingrijpende maatregelen genomen. Er werd een wet betreffende de internationale samenwerking aangenomen die een stabiel juridisch kader vaststelt en die duidelijke krachtlijnen bevat. Bedoelde wetgeving legt de basis voor een kwalitatief hoogstaande samenwerking. Onafhankelijke evaluatie en parlementaire controle werden versterkt, het programmatieprincipe werd toegepast, de uitvoering van het Belgisch beleid inzake Ontwikkelingssamenwerking werd aan de BTC toevertrouwd en de DGIS werd in het ministerie van Buitenlandse Zaken geïntegreerd om de coherentie van het internationaal optreden van België te versterken.

Het eventueel regionaliseren of de mogelijke communautarisering van Ontwikkelingssamenwerking heeft in onze ogen enkel nadelen.

De defederalisering brengt een andere fundamentele paradox aan het licht. De regering wenst haar verantwoordelijkheid inzake de Afrikaanse regio van de Grote Meren op zich te nemen via een beleid dat diplomatieke initiatieven koppelt aan samenwerkingsinspanningen. Zo onzegt de minister van Buitenlandse Zaken zich de voornaamste hefboomen van zijn Afrika-beleid. Bovendien zullen de ontwikkelingslanden uit een dergelijk beleid geen enkel voordeel halen, integendeel.

Het Belgische platform van ngo's heeft het memorandum voorgesteld dat het in het kader van het Belgisch EU-voorzitterschap tot de regering richt. De hoofdeis betreft een grotere Europese samenhang in het beleid inzake Ontwikkelingssamenwerking. Denkt u dat wij de landen uit het Zuiden beter zullen helpen als wij het beleid inzake Ontwikkelingssamenwerking opsplitsen?

En ce qui concerne la défédéralisation de la Coopération internationale, le gouvernement a annoncé d'une manière lapidaire que certaines matières de la Coopération au développement seront transférées dès 2004 dans la mesure où elles portent sur des compétences des Communautés et Régions.

La majorité a ainsi plongé la Coopération au développement dans quatre nouvelles années d'incertitude. La coopération belge au développement vient de sortir d'un énorme chantier qui commence à porter ses fruits. Lors de la législature précédente, des jalons importants ont été posés en accord avec le Parlement. Ainsi, une loi sur la Coopération internationale a été adoptée, offrant un cadre juridique stable et des lignes directrices fortes qui ont jeté les bases d'une coopération de qualité. L'évaluation indépendante et le contrôle parlementaire ont été renforcés, le principe de programmation a été mis en œuvre, l'exécution de la politique belge de coopération au développement a été confiée à la CTB, et la DGCI a été intégrée au ministère des Affaires étrangères pour renforcer la cohérence de l'expression internationale de la Belgique.

Nous ne voyons donc que des inconvénients à une éventuelle régionalisation ou communautarisation de la Coopération au développement.

Cette défédéralisation révèle, en outre, un paradoxe fondamental. Le gouvernement souhaite assumer ses responsabilités dans l'Afrique des Grands Lacs en menant une politique alliant initiatives diplomatiques et efforts en matière de coopération. Non seulement, le ministre des affaires étrangères se prive du levier le plus important de sa politique africaine, mais encore une telle réforme n'apportera aucun bénéfice aux pays en développement. Au contraire.

La plate-forme belge des ONG a présenté le Mémoire adressé au gouvernement pour la présidence belge de l'Union européenne. Leur première revendication est qu'il y ait plus de cohérence dans la politique de Coopération au niveau européen. Croyez-vous qu'on aidera mieux les pays du Sud en détricotant notre coopération ?

Wij zijn voorstander van het behoud van een exclusief federale bevoegdheid inzake Ontwikkelingssamenwerking, die kwaliteit waarborgt, ten dienste staat van de partnerlanden en waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke inbreng van Gewesten en Gemeenschappen die het federale niveau terzake moeten aanvullen en niet in zijn plaats mogen treden.

De beslissing om Ontwikkelingssamenwerking te defederaliseren was louter improvisatie. Er ging geen onderzoek naar de gevolgen of overleg aan vooraf. Ontwikkelingssamenwerking moet in de eerste plaats de partners in het Zuiden en niet de binnenlandse belangen dienen. De jongste jaren is Ontwikkelingssamenwerking grondig hervormd, wat vruchten begint af te werpen. De regeringsbeslissing zal de sector opnieuw onnodig destabiliseren.

Inzake de Buitenlandse Handel heeft het regeringsbeleid bijzondere aandacht voor de KMO's, alsook voor de cruciale verhouding tussen de investeringen en de handel, de integratie van de ontwikkelingslanden in het wereldhandelsstelsel, de versterking van het multilateraal kader en, ten slotte, de voortzetting van de liberalisering van het internationaal handelsverkeer.

Er moet meer aandacht uitgaan naar de internationale regulering met betrekking tot de economische mondialisering, met name door de ontwikkeling van het internationaal recht en via stimulerende en niet-bestrafende sociale en milieunormen. België kan van zijn voorzitterschap van de Europese Unie gebruik maken om invloed op de volgende ministeriële conferentie van de WHO uit te oefenen. Ons land zal in de betrokken internationale instellingen, zoals de Wereldbank en het IMF, tevens een consequent standpunt moeten innemen.

Wij steunen de liberalisering van het handelsverkeer, op voorwaarde dat zij niet ten koste gaat van de zuiderse landen en de door de regering verdedigde waarden, zoals culturele diversiteit, sociale waarden, voedselveiligheid en bescherming van het leefmilieu, niet in het gedrang brengt.

De PSC heeft haar bezwaren tegen een verdere regionalisering van Buitenlandse Handel al uiteengezet. De bevoegdheden inzake de Delcrederedekking en -garantie en de internationale economische betrekkingen moeten op federaal niveau worden gehandhaafd. De PSC vreest dat mocht de BDBH echt verdwijnen, zijn toegevoegde

Nous sommes en faveur du maintien d'une coopération au développement fédérale de qualité en faveur des pays partenaires, tout en respectant l'apport spécifique des Régions et des Communautés. Le rôle de ces dernières doit venir en surplus du fédéral et non en substitution.

La décision de défédéraliser la coopération au développement a été prise dans l'improvisation, sans étude d'impact et sans concertation. Selon nous, la coopération au développement doit servir en priorité aux partenaires du Sud et non aux intérêts intérieurs. Ces dernières années, une réforme d'envergure de la Coopération au développement a été accomplie. Elle commence à porter ses fruits, mais la décision du gouvernement va à nouveau déstabiliser inutilement ce secteur.

En ce qui concerne le commerce extérieur, la politique du gouvernement se fonde sur une attention spéciale aux intérêts des PME ainsi qu'au rapport crucial entre les investissements et le commerce, l'intégration des pays en voie de développement dans le système commercial mondial, le renforcement du cadre multilatéral et, enfin, la poursuite de la libéralisation du commerce international.

Il convient d'accorder une attention accrue à la régulation internationale en matière de mondialisation économique, notamment par le développement du droit international et par le biais de normes sociales et environnementales stimulantes et non sanctionnantes. La Belgique pourra utiliser sa présidence de l'Union européenne pour peser sur la prochaine conférence ministérielle de l'OMC. Elle devra également adopter une position conséquente dans les organismes internationaux concernés, tels que la Banque mondiale et le FMI.

Nous soutenons la libéralisation des échanges, pour peu qu'elle ne pénalise pas le Sud, ainsi que les valeurs défendues par le gouvernement telles que diversité culturelle, valeurs sociales, sécurité alimentaire et protection de l'environnement.

Le PSC a déjà exprimé ses objections à une régionalisation accrue du commerce extérieur. Il convient de conserver les compétences de couverture et de garantie du Ducroire et des relations économiques internationales au niveau fédéral. Le PSC craint que la valeur ajoutée de

waarde zal worden tenietgedaan.

De toekenning van wapenexportvergunningen vereist een verduidelijking van de regels, teneinde onze exporteurs rechtszekerheid te garanderen, en een harmonisering van de politieke regels dienaangaande op Europees niveau, die verder moet gaan dan de bestaande gedragscode. Ik ben voor een embargo tegen landen die de straffeloosheid van hun leiders voorstaan.

De regering heeft zich ook gebogen over de handel in diamant uit landen in staat van oorlog. Wat is de balans van die inspanningen ?

Wat het buitenlands beleid betreft, is de minister zo eerlijk geweest om in zijn beleidsnota toe te geven dat zijn Afrikabeleid tot nu toe niet echt veel vrucht heeft afgeworpen. Het volgende diplomatieke jaar zal zich toespitsen op het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie, een Unie die nu twee grote uitdagingen moet aannemen : uitbreiding en verdieping. In Nice hebben de lidstaten zich in allerlei bochten gewrongen om maar niet te moeten afdingen op hun soevereiniteit. Er moet een debat gevoerd worden over de politieke doelstellingen van de Europese Unie. Het Europa van de burger mag geen utopie zijn. Mij dunkt dat de betrekkingen tussen Europa en de Verenigde Staten bij dit alles een beetje verwaarloosd werden.

Terwijl de EU een veiligheids- en defensiebeleid uitstippelt, overwegen de Verenigde Staten een antiraketstelsel te ontwikkelen. Mochten die plannen concreet gestalte krijgen, dan dreigt dat de grondslagen van de Atlantische solidariteit te ondermijnen. Wij moeten ons krachtig verzetten tegen een ruimteschild, dat de bewapeningswedloop enkel maar nieuw leven zal inblazen.

Zullen de Verenigde Staten hun belangstelling voor Europa en meer in het bijzonder voor de Balkan verliezen? Hoe kunnen wij ons op die belangrijke verandering voorbereiden? Mochten de Verenigde Staten zich effectief op zichzelf terugplooiën, welke houding zullen zij dan aannemen ten aanzien van de grote uitdagingen waarvoor onze planeet staat? Het behoud van een sterke transatlantische band tussen gelijke partners is noodzakelijk voor Europa, en niet enkel op het stuk van de veiligheid.

Het Afrikaans beleid is en blijft een belangrijke pijler van onze diplomatie. De situatie in Afrika is niet verbeterd. België treft in dat verband geen enkele schuld. Wij nemen nota van de regeringsaanpak in twee fasen, maar ik vraag mij af waarom dat beleid

l'OBCE ne soit gâchée si sa disparition est concrétisée.

L'octroi de licences d'exploitation d'armes demande une clarification des règles pour assurer une sécurité juridique à nos exportateurs et une harmonisation européenne des règles politiques en la matière, qui irait plus loin que le simple code de conduite existant. Je suis pour l'embargo des pays qui prônent l'impunité de leurs dirigeants.

Le commerce de diamants en provenance de pays en guerre a suscité certains efforts du gouvernement. Quel en est le bilan ?

Quant à la politique étrangère, le ministre a eu l'honnêteté de reconnaître dans sa note que les fruits de sa politique africaine étaient encore minces. La prochaine année diplomatique est centrée sur la présidence belge de l'Union européenne. Celle-ci est confrontée aux défis de l'élargissement et de l'approfondissement. A Nice, les États membres ont tiré jusqu'à la corde pour sauvegarder leur souveraineté. Le débat sur les finalités politiques de l'Union est nécessaire. Il faut aussi que l'Europe des citoyens ne soit pas une utopie. En me référant aux relations euro-atlantiques, il me semble que les relations avec les États-Unis sont un peu négligées dans l'analyse.

Alors que l'UE développe une politique de sécurité et de défense, les USA sont tentés par un projet de défense antimissile. Une telle éventualité pourrait remettre en cause les fondements de la solidarité atlantique. Nous devons nous opposer fermement à ce bouclier de l'espace, qui ne fera que relancer la course aux armements.

Les USA vont-ils se désintéresser de l'Europe et en particulier des Balkans ? Comment nous préparer à ce changement majeur ? Si le repli des USA était consommé, quelle serait leur attitude dans les enjeux globaux de la planète ? Le maintien d'un lien transatlantique fort entre partenaires égaux est nécessaire à l'Europe, et pas uniquement en termes de sécurité.

La politique africaine était et reste un axe fondamental de notre diplomatie. La situation ne s'est pas améliorée en Afrique. La Belgique n'en est pas responsable. Nous prenons acte de l'approche du gouvernement en deux phases, mais je me

als vernieuwend wordt bestempeld. Vanmorgen nog vroeg Colette Braeckman zich in *Le Soir* af wat er dient te worden ondernomen.

Dit jaar heeft ons land geen moedige en krachtige stem laten horen met betrekking tot de aanklacht en de veroordeling van de door Rusland in Tsjetsjenië gepleegde misdaden tegen de mensheid. Moet ik tevens aan de zaak Yerodia herinneren?

Vorig jaar verdedigde de minister een realistisch en samenhangend mensenrechtenbeleid. Het getuigde zeker van meer realisme dan van samenhang als men die beide voorbeelden vergelijkt met de houding ten aanzien van generaal Pinochet en Oostenrijk. Wij stellen met tevredenheid vast dat de mensenrechten bovenaan de agenda van het Belgisch optreden in de wereld blijven staan.

Sta mij toe af te ronden met twee landen die mij na aan het hart liggen, namelijk Irak en Tibet. Weet u dat in Irak dagelijks meer dan honderd kinderen sterven ten gevolge van het embargo? Een ander land waarvoor ik een grote belangstelling koester is Tibet. In de bij de begroting gevoegde nota wordt daar met geen woord over gerept. In Tibet dreigt echter een cultuur verloren te gaan. *(Applaus bij de PSC)*

01.02 Erik Derycke (SP): De bespreking van de begroting voor Buitenlandse Zaken krijgt traditioneel minder aandacht dan de zogenaamde binnenlandse onderwerpen. Dat is niet terecht.

Het Europees voorzitterschap kan een stimulans zijn voor het Belgisch Europabeleid. De pers was nogal snel met zijn commentaar op de top van Nice, zeker wat de match België-Nederland betreft. Men vergeet dat het de top van de uitbreiding was. Is Europa echter wel klaar om de kandidaat-lidstaten te laten toetreden? Om tot een werkbare uitbreiding te komen is nog heel wat voorbereiding nodig. De beslissingen over het aantal commissarissen, parlementsleden en de stemmenweging zijn mijns inziens positief. Het vetorecht werd vervangen door een meerderheidsbeslissing, maar de "versterkte samenwerking" houdt ook nadelen in omdat ook met bevolkingsaantallen rekening wordt gehouden. De uitbreiding is nodig vanuit democratisch en sociaal-economisch oogpunt. De toetredende landen moeten echter de nodige garanties krijgen.

demande pourquoi cette politique est qualifiée de nouvelle. Ce matin encore, Colette Braeckman se demandait dans *Le Soir* ce qu'il y a lieu de faire.

Cette année, nous n'avons pas entendu une voix très courageuse et très ferme de la Belgique en ce qui concerne la dénonciation et la condamnation des crimes contre l'humanité commis par la Russie en Tchétchénie. Faut-il également rappeler l'affaire Iérodia ?

L'an dernier, le ministre défendait une politique des droits de l'homme réaliste et cohérente. Celle-ci fut certainement plus réaliste que cohérente si l'on compare ces deux exemples avec l'attitude belge à l'égard du général Pinochet et de l'Autriche. Nous sommes satisfaits de constater que les droits de l'homme restent au sommet de l'agenda de l'action belge dans le monde.

Permettez-moi de terminer par deux pays qui me sont chers, l'Irak et le Tibet. Savez-vous que plus de cent enfants meurent chaque jour en Irak à cause de l'embargo ? Autre pays qui me tient à cœur : le Tibet. Il n'en est nullement question dans la note jointe à ce budget. Or, c'est une culture qu'on fait disparaître au Tibet.

(Applaudissements sur les bancs du PSC)

01.02 Erik Derycke (SP): La discussion du budget des Affaires étrangères retient traditionnellement moins l'attention que celle qui porte sur des matières intérieures, ce qui ne se justifie pas.

La présidence belge de l'Union européenne pourrait être de nature à stimuler la politique européenne de la Belgique. La presse a fait preuve d'empressement dans ses commentaires au sujet du sommet de Nice, surtout en ce qui concerne le match Belgique-Pays-Bas. On oublie qu'il s'agissait du sommet de l'élargissement. L'Europe est-elle vraiment prête à accueillir les nouveaux Etats membres? Un important travail préparatoire est encore nécessaire pour permettre à une Union européenne élargie de fonctionner. Parmi les points positifs, il y a les décisions qui ont été prises à propos du nombre de commissaires et de parlementaires et à propos de la pondération des voix. Le droit de veto a été remplacé par une décision à la majorité mais la coopération renforcée présente aussi des inconvénients puisqu'il est également tenu compte de chiffres de population. L'élargissement s'impose tant sur le plan démocratique que sur le plan socio-économique. Les nouveaux Etats membres doivent toutefois obtenir toutes les garanties nécessaires.

De regering maakt terecht een punt van Afrika en Centraal-Afrika. Er is echter nog enorm veel te doen. De regering moet van het Europees voorzitterschap gebruik maken om het Afrikabeleid een nieuwe elan te geven. Dit beleid moet internationaal, en vooral Europees worden gevoerd. Minister Michel moet zijn initiatieven laten aanvaarden door zijn Europese collega's om zo tot een Europees Afrikabeleid te komen. Europa moet de voorwaarden scheppen voor een Afrikaans ontwikkelingsbeleid. De Europese Unie moet de Afrikaanse landen vrije toegang geven tot de Europese markt.

Rusland moet een evenwichtige rol spelen binnen Europa. Het zond zelf signalen uit. Wij moeten daarop ingaan. Rusland speelt een nuttige rol in Centraal-Azië en Wit-Rusland, we kunnen er een belangrijke economische relatie mee opbouwen en Rusland is belangrijk voor de Balkan. Ik hoop overigens dat er voldoende maatregelen worden genomen voor de veiligheid van onze troepen in de Balkan, waar momenteel extreme krachten van Servische en Kosovaarse kant voor problemen zorgen.

Met Bush komt er in de Verenigde Staten een andere politiek. Colin Powell en mevrouw Rice willen de Amerikanen weg uit de Balkan, waardoor Europa in de problemen komt. Als voorzitter van de Europese Ministerraad moet België proberen dat Amerikaanse standpunt te beïnvloeden. Ook hun verklaringen over Irak zijn zorgwekkend. Daarnaast moet er aandacht zijn voor ons handelsgeschil met de Verenigde Staten. (*Applaus*)

01.03 Jacques Simonet (PRL FDF MCC): Tijdens het debat over de *state of the union* in oktober verheugden wij ons over de terugkeer van ons land op het internationale schouwtoneel, wat tot uiting is gekomen in ons ethisch denken en onze standvastigheid ten opzichte van de Europese verbintenissen. Dankzij de in Nice genomen beslissingen zal de Unie met vijftien lidstaten beter kunnen functioneren en zal ze ook kunnen worden uitgebreid. De vijftien zullen hun betrekkingen, gestoeld op solidariteit, kunnen verdiepen. Ons land zal evenwel een aantal institutionele vraagstukken voorgeschoteld krijgen. Er wachten ons zeer technische discussies. Er moet gewerkt worden aan een duidelijkere bevoegdheidsverdeling tussen de onderscheiden beleidsniveaus. We zullen moeten nadenken over de precieze draagwijdte van het

A juste titre, le gouvernement se dit particulièrement attentif à la situation en Afrique et en Afrique centrale. Il y a cependant encore beaucoup de pain sur la planche. Le gouvernement doit saisir l'occasion qui lui est offerte par la présidence européenne pour donner un nouvel élan à la politique africaine. Celle-ci doit être définie à l'échelle internationale et, surtout, européenne. Le ministre Michel doit faire accepter ses initiatives par ses collègues européens et oeuvrer en faveur d'une politique africaine européenne. L'Europe doit créer les conditions favorisant une politique axée sur le développement africain. L'Union européenne doit accorder aux pays africains un libre accès au marché européen.

La Russie doit jouer un rôle équilibré au sein de l'Europe. Nous devons répondre aux signaux émis en ce sens par ce pays lui-même, qui joue un rôle utile en Asie centrale et en Bélarus, constitue un partenaire économique important et occupe une position clé dans les Balkans. J'espère, par ailleurs, que nous pourrions prendre suffisamment de mesures permettant de renforcer la position de nos troupes dans les Balkans, où des forces extrémistes, tant serbes que croates, provoquent actuellement des troubles.

L'arrivée de George Bush à la présidence des Etats-Unis entraînera un changement de cap politique. Le général Colin Powell et Mme Rice sont favorables au retrait des Américains des Balkans, ce qui risque de poser un problème à l'Europe. Lorsque la Belgique occupera la présidence du Conseil des ministres européens; elle devra essayer d'infléchir la position américaine. Je m'inquiète également de leurs déclarations concernant l'Irak. En outre, nous devons nous soucier du différend commercial qui nous oppose aux Etats-Unis. (*Applaudissements*)

01.03 Jacques Simonet (PRL FDF MCC): Lors du débat sur l'état de l'Union, en octobre dernier, nous nous étions réjouis du retour de la Belgique sur la scène internationale, qui s'est exprimée à travers son éthique et sa cohérence par rapport aux engagements européens. Les dispositions arrêtées à Nice vont permettre de mieux travailler à quinze et d'élargir l'Union. Les Quinze vont pouvoir encore approfondir leurs relations dans la solidarité. Mais notre pays sera confronté à des défis institutionnels. L'après-Nice sera très technique. Il va falloir œuvrer pour une clarification du partage des compétences entre les différents niveaux de pouvoir, réfléchir à la portée explicite de la Charte des droits fondamentaux ainsi qu'à la forme et au contenu de l'Europe future. Ces réformes se feront sur base des principes indispensables à la réalité

Europees Handvest van Grondrechten, en ook over vorm en inhoud van het toekomstige Europa. Voor de hervormingen zal steeds worden uitgegaan van de voor de Europese realiteit onontbeerlijke principes. België moet de geest en de methode van de Europese Unie blijven verdedigen, zoals ons land dat ook in Nice gedaan heeft. Per 1 januari moet ons land de hand aan de ploeg slaan om vier grote projecten tot een goed einde te brengen.

In de lijn van wat beslist werd in Saint-Malo wordt een geloofwaardige Europese militaire troepenmacht in het leven geroepen die autonoom kan opereren buiten de Europese Unie. Tegen 2003 zou de Unie over alle noodzakelijke middelen moeten beschikken opdat die troepenmacht buiten het bestek van de NAVO opdrachten zou kunnen uitvoeren. Dit instrument moet een buitenlands beleid dienen dat gestoeld is op waarden zoals respect voor de mensenrechten, en op een doeltreffende ontwikkelingshulp. België moet in deze een rol spelen en de dialoog met de NAVO onderhouden, teneinde tot heldere, duidelijke betrekkingen tussen de Unie en de NAVO te komen.

Tweede grote project : het sociale Europa. Hier is nog heel wat werk aan de winkel.

Ten derde is er de uitwerking van normen inzake gerechtelijke en politionele samenwerking, meer bepaald voor de strijd tegen de mensenhandel. België moet hieromtrent een balans opmaken.

Het vierde werkterrein is de uitbreiding. De kandidaat-lidstaten krijgen twee jaar de tijd om zich in de totaliteit van het communautair systeem in te passen.

België zal nieuwe gevoelige dossiers op het stuk van vervoer, landbouw en visumbeleid moeten aankaarten.

Wij kunnen de lat hoog plaatsen en de ambitie koesteren van de Unie een efficiënt en humanistisch geheel te maken.

Een ander belangrijk onderdeel is het Belgisch Afrikabeleid, met name met betrekking tot het gebied van de Grote Meren. De minister van Buitenlandse Zaken moet er zijn bemiddelingsopdracht voortzetten. Sommige oorlogsvoerders zijn geneigd een minimalistische houding aan te nemen. Dat is echter niet de optie van de Belgische minister, die inziet dat de legers van Congo en van sommige buurlanden het land ten koste van zijn inwoners exploiteren. Rekening

européenne. La Belgique, quant à elle, doit continuer à défendre l'esprit et la méthode de l'Union européenne, comme elle l'a fait à Nice. Dès le 1^{er} janvier, la Belgique devra s'atteler à la mise en œuvre de quatre grands chantiers.

Depuis la mise en œuvre de l'esprit de Saint-Malo, une force militaire européenne crédible est créée, elle pourra intervenir de manière autonome à l'extérieur des frontières de l'Union. En 2003, l'Union devrait disposer de tous les moyens permettant à cette force de mener des interventions en dehors du cadre de l'OTAN. Cet outil doit être mis au service d'une politique étrangère basée sur des valeurs de droits de l'homme et sur une aide au développement efficace. La Belgique devra jouer un rôle dans cette orientation et veiller au dialogue avec l'OTAN, afin d'atteindre la transparence entre l'Union et cette dernière.

Deuxième chantier : l'Europe sociale. Il y a, à ce sujet, beaucoup de travail à effectuer.

Troisième chantier : l'élaboration de normes en matière de coopération judiciaire et policière, en particulier la lutte contre la traite des êtres humains. La Belgique devra avoir à cœur d'établir un bilan à ce sujet.

Le quatrième chantier est l'élargissement. Les États candidats ont deux ans pour intégrer l'intégralité du système communautaire.

La Belgique devra ouvrir de nouveaux chapitres sensibles dans les domaines des transports, de l'agriculture et de la politique des visas.

Nous pouvons nourrir certaines ambitions élevées pour faire de l'Union un ensemble efficace et humaniste.

On ne peut faire l'impasse sur la politique de la Belgique en Afrique, surtout dans la région des Grands Lacs. Le ministre des Affaires étrangères doit y poursuivre sa mission de bons offices. Certains belligérants pourraient adopter une position minimaliste. Mais ce n'est pas l'option du ministre belge, bien conscient que les armées du Congo et de certains pays voisins exploitent le pays au détriment de leurs habitants. Étant donné l'évolution des accords de paix au Burundi, le

houdend met de evolutie van de vredesakkoorden in Burundi deed de Belgische regering er goed aan rekening te houden met de grensoverschrijdende dimensie van de conflicten in Centraal-Afrika. De humanitaire verbintenis die wij moeten aangaan moet de burgerbevolking ten goede komen.

Inzake ontwapening, geniet België internationaal gezien een stevige reputatie. In 2001 is voor ons land een belangrijke rol weggelegd, met name tijdens de VN-Conferentie over de lichte wapens. België zal er een samen met onze partners afgesproken standpunt kunnen verdedigen. Wij zullen eveneens onze stem kunnen laten horen tijdens de onderhandelingen betreffende het protocol inzake de controle van de Overeenkomst houdende verbod op de biologische wapens. Het definitief document dienaangaande zou tegen november 2001 klaar moeten zijn.

De nieuw verkozen Amerikaanse president had gewag gemaakt van maatregelen inzake nucleaire ontwapening, waarvoor de Russische president Poetin niet ongevoelig bleek. Een consensus zou mogelijk zijn over 1500 kernkoppen, wat misschien aanleiding zou kunnen geven tot het sluiten van een START3-Verdrag. Hoe zit het daarmee?

Net als de landen zonder kernwapens, moet België bijzondere aandacht hebben voor de naleving van de internationale akkoorden en de inspanningen inzake kernontwapening om tot een totale eliminatie van dat soort wapens te komen. Mijn fractie steunt het regeringsbeleid, want België heeft een actieve en geapprecieerde rol gespeeld en zodoende zijn geloofwaardigheid teruggewonnen, waardoor het kan blijven ijveren voor vrede, internationale samenwerking en een coherent Europees beleid. *(Applaus bij de meerderheid)*

01.04 Ferdie Willems (VU&ID): Het respect voor de mensenrechten laat wereldwijd nog steeds veel te wensen over. Ik vraag de minister van Buitenlandse Zaken zijn positief-kritische houding ten opzichte van de Verenigde Staten vol te houden. Wij hebben heel wat te danken aan de VS, maar zij geven nu absolute voorrang aan hun economische belangen. Wij hebben heel wat bedenkingen rond hun plannen voor een ruimteschild en de toepassing van de doodstraf.

Heel wat zaken moeten wij blijven opvolgen in Afrika. Ook de inheemse volkeren moeten op onze aandacht kunnen blijven rekenen.

Wij willen meer Vlaanderen in het buitenland beleid. In het buitenland blijft men denken dat

gouvernement belge a bien fait de prendre en compte la dimension transfrontalière des conflits en Afrique centrale. L'engagement humanitaire, que nous devons prendre, doit bénéficier aux populations civiles.

Dans le domaine du désarmement, la Belgique jouit d'une solide réputation au niveau international. L'année 2001 sera l'occasion, pour notre pays, de jouer un rôle important, notamment au cours de la Conférence des Nations Unies sur les armes légères. La Belgique pourra y défendre une position coordonnée avec ses partenaires. Nous pourrions également nous faire entendre lors des négociations concernant le protocole relatif à la vérification de la Convention interdisant les armes biologiques. Un document définitif devrait intervenir à ce sujet en novembre 2001.

Le président américain nouvellement élu avait évoqué des mesures en faveur du désarmement nucléaire auquel le président russe Poutine n'était pas resté insensible. Un consensus pourrait être atteint autour de 1.500 têtes nucléaires, ce qui nous mènerait peut-être à un START 3. Qu'en est-il ?

Le respect des accords internationaux et les efforts pour un désarmement nucléaire jusqu'à l'élimination totale de ce type d'armement doivent faire l'objet d'une attention particulière de la Belgique comme des pays sans armes nucléaires. Notre groupe soutient la politique du gouvernement, car la Belgique a joué un rôle actif et apprécié et a ainsi retrouvé sa crédibilité, ce qui lui permettra d'agir en faveur de la paix, de la coopération internationale et d'une politique européenne cohérente. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

01.04 Ferdie Willems (VU&ID): Partout dans le monde, les manquements aux droits de l'homme subsistent. J'ai demandé au ministre des Affaires étrangères de ne pas reconsidérer son attitude, positive mais critique, à l'égard des Etats-Unis. Nous sommes redevables de beaucoup aux Etats-Unis mais seuls leurs intérêts économiques constituent actuellement à leurs yeux une priorité absolue. Le projet relatif à la mise en place d'un bouclier spatial et l'application de la peine de mort dans ce pays suscitent de nombreuses réflexions.

Nous devons rester attentifs à de nombreux dossiers en Afrique. Les peuples indigènes doivent aussi pouvoir compter sur notre attention.

Nous voulons une présence accrue de la Flandre dans le domaine de la politique étrangère. A

België een Franstalig land is. Dat is niet alleen de schuld van minister Michel. Zelfs Vlaamse ministers bleven in gebreke.

Ook in Europa zou er wat meer Vlaanderen moeten komen. Wij denken aan een Europese Kamer a rato van de bevolking en aan een Europese Senaat a rato van de volkeren.

In 2004 komt er een debat over een comité van de regio's. Daarop mag Vlaanderen niet afwezig blijven. Het Vlaams Parlement moet zijn inbreng krijgen voor die terreinen waarvoor het bevoegd is.

Wij vragen ook wat meer aandacht voor de Derde Wereld in Europa. Het memorandum van de ngo's is voldoende bekend en moet de leidraad zijn voor ons politiek handelen.

Wij staan achter de regionalisering van Ontwikkelingssamenwerking, die de Derde Wereld ten goede zou komen. De coördinatie moet op Europees vlak plaatsvinden.

Er zijn terzake heel wat kritische stemmen. Wij hebben de materie in de commissie aangekaart. Onze motie werd echter afgeblokt door Agalev en de VLD. Wij dulden geen uitstel, onze ervaringen met de "derde fase" zijn te slecht.

Wij willen geen communautaire problemen exporteren. Ontwikkelingssamenwerking moet gericht zijn op de gebruiker, maar onze ontwikkelingssamenwerking lijdt precies aan de "Belgische ziekte".

Ik wil er nog eens op wijzen dat het, bij alles wat er te doen is rond asielzoekers, om mensen gaat. De onmenselijkheid die ik hoor, stoort mij als mens. *(Applaus)*

01.05 Jean-Pol Henry (PS): België heeft op een moedige en dynamische, ja zelfs stoutmoedige manier zijn stempel gedrukt op de internationale betrekkingen. Zo heeft ons land de houding van andere landen in de affaire Pinochet duidelijk beïnvloed. In het kader van de affaire Haider werd de opkomst van extreem rechts dankzij ons optreden niet gebagatelliseerd. De heer Haider heeft ontslag moeten nemen als voorzitter van zijn partij, wier aanhang trouwens afkalft. Jammer

l'étranger, le sentiment persiste que la Belgique est un pays francophone. La faute n'en incombe pas au seul ministre Michel mais aussi à des ministres flamands.

A l'échelon européen aussi, il faudrait un peu plus de Flandre. Nous songeons à une Chambre européenne, où le nombre de représentants serait fonction du chiffre de la population, et à un Sénat européen qui représenterait les peuples.

En 2004, un débat sur le comité des régions sera organisé. La Flandre doit y être présente. Le Parlement flamand devra avoir voix au chapitre dans les domaines pour lesquels il est compétent.

Nous demandons aussi que le tiers monde soit davantage présent au sein des institutions européennes. Le mémorandum des ONG, qui est aujourd'hui suffisamment connu, devrait guider notre action politique.

Nous défendons la régionalisation de la coopération au développement parce qu'elle profiterait au tiers monde. Néanmoins, sa coordination devrait avoir lieu sur le plan européen.

Dans ce dossier, les critiques sont nombreuses. Nous avons abordé cette matière en commission. Toutefois, notre motion a été contrecarrée par Agalev et le VLD. Nous ne tolérerons aucun report, car les expériences que nous avons vécues concernant la « troisième phase » sont trop mauvaises.

Nous ne souhaitons pas exporter nos problèmes communautaires. La coopération au développement doit être axée sur les usagers. Or, notre coopération au développement pâtit précisément du « mal belge ».

Je voudrais attirer une fois de plus votre attention sur le fait que c'est l'homme qui est au centre de tout ce raffut à propos des demandeurs d'asile. Les propos que j'entends, et qui témoignent d'un manque d'humanité, me heurtent. *(Applaudissements)*

01.05 Jean-Pol Henry (PS): Dans le domaine de la politique extérieure, la Belgique a marqué de son empreinte les relations internationales d'une manière courageuse et dynamique, voire audacieuse. Notre pays a aussi influencé le comportement d'autres pays dans le cadre de l'affaire Pinochet. Quant à l'affaire Haider, la montée de l'extrême-droite n'a pas été banalisée grâce à notre action. M. Haider a dû démissionner de la présidence de son parti, qui est actuellement

genoeg is de politiek van het Vaticaan onbegrijpelijk; het bezoek van Haider aan de paus geeft extreem rechts weer een aureool van respectabiliteit.

De top van Nice werd gekenmerkt door de triomf van de lidstaten, door een koehandel en een breuk tussen de Beneluxlanden. België is de kleine landen blijven verdedigen, maar heeft daar ook weer niet in overdreven, om geen risico te nemen aan de vooravond van het Belgische voorzitterschap van de Unie. Op de agenda moeten de *left-overs* van Amsterdam, de versterkte samenwerking, de herziening van artikel 7 van het Verdrag tot oprichting van de Unie en het bindende karakter van het Europees Handvest van Grondrechten staan. Als socialisten hopen wij evenwel dat België oog zal hebben voor het sociale beleid, en maatregelen zal voorstellen om de kwaliteit van de arbeid te verhogen en uitsluiting en armoede te bestrijden.

Europa zal de levenskwaliteit moeten verbeteren en de sociale rechtvaardigheid en de solidariteit moeten opvoeren. Wij hopen dat België tijdens zijn voorzitterschap de waarden die aan de grondslag van de EU lagen, in praktijk zal brengen. Voorts wensen wij dat België een debat lanceert over het embargo-beleid ten aanzien van bepaalde landen. Wat het buitenland betreft, moet Centraal-Afrika onze hoofdbekommernis zijn. Niet een neokoloniaal beleid, maar de bekommernis om het respect van de rechtsstaat verklaart die keuze. De acties inzake conflictpreventie worden voortgezet. Wat het Nabije Oosten betreft, ontvlucht Europa nogmaals zijn verantwoordelijkheid. Om die tekortkoming te verhelpen, moet België de betrekkingen met bepaalde landen uit dat gebied verder ontwikkelen.

De Europese ruimte strekt zich uit van Portugal tot de Oeral. Oost-Europese landen die tot de EU willen toetreden en die zich nog altijd onder Russische heerschappij bevinden, mogen niet worden teleurgesteld. Rusland moet bij het uitbreidingsproces van de Unie worden betrokken. De regimes van die landen mogen niet te snel naar een liberaal systeem evolueren, en men moet er zich voor hoeden verschillende maatregelen te nemen naargelang van de grootte, de macht of de rijkdom van de betrokken landen. Wij mogen evenmin het voorbeeld van de grote naties volgen die bepaalde landen veroordelen, maar die er toch investeren. De minister van Buitenlandse Zaken zal ook op onze steun kunnen rekenen mits hij een humaan beleid voert. Wat Ontwikkelingssamenwerking betreft, zullen wij erop toezien dat de beschikbare middelen tot 0,7 procent

en net recul. Malheureusement, la politique du Vatican est incompréhensible car la visite de Haider là-bas redonne de la respectabilité à l'extrême-droite.

Le Sommet de Nice a été marqué par le triomphe des États, par le marchandage et par une rupture au sein du Benelux. Les Belges se sont montrés obstinés pour défendre les petits pays, mais non téméraires, risque qu'ils ne pouvaient courir à la veille de leur présidence de l'Union européenne. Les *left-overs* du Traité d'Amsterdam, une coopération renforcée, la révision de l'article 7 du Traité de l'Union et des mesures contraignantes pour la Charte des droits fondamentaux, doivent figurer à l'ordre du jour. Nous espérons également, comme socialistes, que la Belgique sera soucieuse d'une politique sociale visant la qualité du travail et luttant contre l'exclusion et la pauvreté.

L'Europe devra œuvrer à l'amélioration de la qualité de vie et à davantage de justice sociale et de solidarité. Nous souhaitons que la présidence belge concrétisera les valeurs qui ont présidé à la création de l'Union. Nous espérons que la Belgique prendra l'initiative d'un débat sur la politique d'embargo vis à vis de certains pays. L'Afrique centrale doit être la priorité de nos préoccupations étrangères. Il ne s'agit pas d'une politique néo-coloniale mais bien du respect du droit. Nous continuerons notre action en matière de prévention des conflits. Quant au Moyen-Orient, là aussi l'Europe fuit ses responsabilités. A nous de développer des relations avec certains des pays dans ce secteur enfin de pallier cette carence.

L'espace européen va du Portugal jusqu'à l'Oural. Les pays de l'Est candidats à l'Union qui restent sous dominance russe ne peuvent être déçus. La Russie doit être associée au processus d'élargissement de l'Union. Des mutations étatiques vers un système libéral ne doivent pas être trop rapides et il faut éviter de prendre des mesures différentes selon la taille, la puissance ou la richesse des pays concernés. Nous ne devons pas non plus suivre de grandes nations qui condamnent certains pays tout en y investissant. Le ministre des Affaires étrangères pourra encore compter sur notre appui, pour autant qu'il suive une politique humaniste. En ce qui concerne la Coopération au développement, nous serons attentifs à ce que l'augmentation des moyens disponibles tende vers 0,7% du PIB afin d'être efficaces en ce domaine. Nous devons procéder à une évaluation des

van het BNP worden verhoogd om op dat gebied doeltreffend te kunnen zijn. Wij zullen de resultaten in het kader van de ontwikkelingshulp moeten evalueren, waarbij de begrotingshulp een onafhankelijk instrument moet blijven dat de zelfstandigheid van de partnerlanden in acht neemt zonder de ethische en menselijke dimensies over het hoofd te zien.

Tevens is het belangrijk het programma met het oog op de kwijtschelding van de schuld te verwezenlijken, vermits die schuld alle door de ontwikkelingslanden ondernomen acties lam legt. Wij wensen dat onder het Belgisch voorzitterschap de verbetering van de relatie tussen handel en ontwikkeling op de Europese agenda wordt geplaatst. Er wordt veel verwacht van de oprichting van een waarborgfonds.

Wij steunen de initiatieven van de staatssecretaris; hij verdedigt een actieve en op de burgerbevolking gerichte samenwerking die de rol van het middenveld beklemtoont. Onze fractie zal het verloop van het debat over de defederalisering van Ontwikkelingssamenwerking aandachtig volgen.

Op het vlak van Defensie is Europese samenwerking onontbeerlijk. De Europese defensie-identiteit komt in botsing met de door de NAVO belichaamde internationale veiligheid. De Amerikaanse sociologie evolueert in functie van de bevolking en dat dreigt in de Verenigde Staten tot een koerswijziging te leiden. Het ontwikkelen van een Europees defensiebeleid is dus essentieel.

Ik ben tevreden met het transparante defensiebeleid. Het Parlement heeft een plan goedgekeurd dat een visie voor de komende tien tot vijftien jaar bevat: het mikt op een verjonging van het personeel en op het moderniseren van het materieel.

Het leger moet zich op de jeugd toespitsen en mag zich niet laten leiden door achterhaalde overwegingen op het stuk van de taalrol. Ik weet dat in het noorden en in het zuiden van het land ter zake een andere cultuur heerst en ik heb begrip voor de pacifistische traditie van de Vlamingen. Maar het loont de moeite daarover het debat aan te gaan.

Wat de verankering aan een Europese troepenmacht betreft, is het de bedoeling voor coherentie te zorgen binnen die troepenmacht. Wij zullen dit standpunt tijdens het Belgische voorzitterschap naar voren brengen. We zullen ook nauwlettend moeten toezien op de gevolgen van

résultats dans le cadre de l'aide au développement, l'aide budgétaire devant rester un instrument indépendant respectant l'autonomie des pays partenaires sans oublier cependant les dimensions éthique et humaine.

Par ailleurs, il est important de réaliser le programme d'annulation de la dette qui paralyse toutes les actions menées par les pays en voie de développement. Nous souhaitons que l'amélioration du lien entre le commerce et le développement soit inscrite à l'agenda européen sous la présidence belge. Beaucoup d'espoirs sont placés dans la constitution d'un fonds de garantie.

Nous soutenons les initiatives prônées par le secrétaire d'État pour favoriser une coopération décentralisée active et citoyenne, qui accentue le rôle de la société civile. Le groupe socialiste sera particulièrement attentif à l'évolution du débat sur la défédéralisation de la coopération au développement.

En matière de défense, il est indispensable d'avoir une coopération européenne. L'identité européenne de défense se heurte à la sécurité internationale représentée par l'Otan. La sociologie américaine évolue en fonction des populations, ce qui risque d'entraîner un changement de politique dans le chef des Etats-Unis. Il est donc important de développer une politique européenne de défense.

Je me réjouis que la politique en matière de défense soit transparente. Un plan a été accepté par ce Parlement, avec une vision à dix ou quinze ans, avec un rajeunissement des effectifs et la modernisation du matériel.

L'appel aux jeunes doit être massif, il ne doit pas souffrir de considérations linguistiques obsolètes. Je sais qu'il y a parfois une culture différente au Nord et au Sud du pays en ces matières. Je connais la tradition pacifiste des Flamands mais il y a là un débat intéressant à mener.

Quant à l'ancrage à une force européenne, l'objectif est d'assurer une cohérence au sein de celle-ci. Nous ferons valoir cette position au cours de la présidence belge. Par ailleurs, nous devons être très attentifs aux conséquences du transfert de certaines compétences de l'UEO vers l'Union

een overheveling van sommige bevoegdheden van de WEU naar de Europese Unie. De WEU heeft een specifieke bestaansreden die niet mag verdwijnen; de parlementaire controle is een onmisbare politieke daad.

Een van de meest directe, onverhulde uitdagingen die ons wachten is : de Europeanen warm maken voor een Europese defensie. Wat dat betreft zijn wij blij met de ontwerpen van de regering betreffende de benadering van de publieke opinie. Ik denk meer bepaald aan het ontwerp-Witboek.

Zij die instaan voor de veiligheid en de vrede, oefenen een gevaarlijk beroep uit en verdienen onze steun. Dat zou vertaald moeten worden in een verbetering van hun financiële situatie. *(Applaus bij de meerderheid)*

01.06 Stef Goris (VLD): De VLD-fractie steunt het buitenlandbeleid van de regering. De prioriteiten zijn Europa en meer bepaald het Europees voorzitterschap, Centraal-Afrika, waar wij een historische verantwoordelijkheid dragen en de Verenigde Staten en de NAVO, die de hoeksteen blijft van het veiligheidsbeleid.

Rond deze tijd landt onze eerste minister in Moskou. Dit is een erg belangrijke missie. Rusland hoort bij Europa. Een NAVO-informatiebureau werd er gehuisvest in de Belgische ambassade, een blijk van vertrouwen vanwege zowel de NAVO als Rusland.

De Euro-Atlantische Partnerschapsraad (EAPC) keurde onlangs een nieuw actieprogramma goed, terwijl de WEU een stille dood sterft. Gaan wij de geassocieerde landen isoleren of ze ontmoeten binnen de EAPC? In de Raad van Europa heeft België geoordeeld dat het niet nodig was de Russische delegatie te verwijderen naar aanleiding van de gebeurtenissen in Tsjetsjenië, maar heeft het gekozen voor de dialoog. Wit-Rusland wordt door België wel geïsoleerd. Het gaat echter om een Europese natie, ook al is het regime geen toonbeeld van democratie. Armenië en Azerbeidzjan worden wél toegelaten tot de Raad van Europa, Wit-Rusland niet. Dat heeft wellicht te maken met economische motieven. Ik pleit voor een oprichting van een ambassade of consulaat in Minsk. In elk geval is het bezoek van de premier aan Rusland een belangrijk signaal.

De hoorzittingen over ontwikkelingssamenwerking zijn zeer nuttig met het oog op de reorganisatie van de diensten.

européenne. L'UEO a une spécificité qu'il faut lui laisser, le contrôle parlementaire représentant un acte politique indispensable.

L'un des défis les plus abrupts sera d'enthousiasmer les Européens pour une défense européenne. Nous sommes à cet égard satisfaits des projets du gouvernement concernant l'approche de l'opinion publique. Je pense notamment au projet de Livre blanc.

Par ailleurs, celles et ceux qui assurent la sécurité et la paix exercent un métier dangereux qui mérite notre soutien. Il faudrait traduire cela par une amélioration de leur situation financière. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

01.06 Stef Goris (VLD): Le groupe VLD soutient la politique étrangère menée par ce gouvernement. Nos priorités sont l'Europe, et notamment la présidence européenne, l'Afrique centrale, où nous avons une responsabilité, les Etats-Unis et l'OTAN, qui demeurent la clé de voûte de la politique de sécurité.

Notre premier ministre doit arriver en ce moment à Moscou. Il y mène une mission particulièrement importante. La Russie fait partie de l'Europe. Un bureau d'information de l'OTAN a été hébergé dans l'ambassade de Belgique, ce qui constitue une preuve de la confiance de la part tant de l'OTAN que de la Russie.

Il y a peu, le Conseil de partenariat Euro-atlantique (CPEA) a adopté un nouveau programme d'action alors que l'UEO meurt de sa belle mort. Comptons-nous isoler les pays associés ou les rencontrer au sein du CPEA ? Au Conseil de l'Europe, la Belgique a estimé qu'il n'y a pas lieu d'écarter la Russie en raison des événements en Tchétchénie. Nous avons opté pour le dialogue. Le Bélarus se trouve toutefois isolé par la Belgique. Il s'agit néanmoins d'une nation européenne, même si le régime en place ne constitue pas un exemple de démocratie. Je suis favorable à l'installation d'une ambassade ou d'un consulat à Minsk. La visite effectuée par notre premier ministre constitue de toute manière un signal important.

Les auditions relatives à la coopération au développement sont extrêmement importantes en vue de la réorganisation des services.

De personeelsproblematiek bij Defensie blijft actueel. De begroting bevat positieve elementen, maar er blijft een aantal problemen. De bezoldiging en het sociaal statuut van de militairen vragen onze aandacht. Kan men die niet opwaarderen tot het niveau van het openbaar ambt? Ook gezondheidsproblemen van militairen na buitenlandse missies en door de Hawk-radarstraling mogen we niet uit het oog verliezen. De taalverhouding moet behouden blijven en men moet ze respecteren. De beroepsvrijwilligers moeten over het hele land worden gespreid. Over personeelsbeleid moet ernstig worden nagedacht binnen een gemengde werkgroep. De premies voor rekruten en uittreeders lijken mij te lineair. Voor mensen die een vaste betrekking opgeven is een premie van een miljoen onvoldoende. Outplacement door samenwerking met de particuliere sector lijkt me een betere oplossing, eventueel gekoppeld aan een beperkter premie. De beschikbare middelen mogen niet lineair worden besteed, maar moeten modulair worden ingezet volgens de noden.

De moeilijke materiële en veiligheidsomstandigheden van buitenlandse missies zoals die in Kosovo, mogen niet worden onderschat. De manschappen zouden beter moeten worden vergoed. De manier waarop de recente incidenten zijn aangepakt was onberispelijk. Onze mensen traden gedisciplineerd en professioneel op. De mensen moeten voldoende middelen krijgen, voldoende bewapend zijn en ook voldoende worden vergoed. (*Applaus*)

01.07 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Naleving van mensenrechten en internationaal recht is essentieel, ook voor de wereldeconomie. De verhoging van de begroting Buitenlandse Zaken is dan ook terecht. Tijdens het Belgisch voorzitterschap wordt de conferentie over de lichte wapens gehouden. Er moet een protocol komen inzake kindsoldaten. Ook invoer van wapens moet kunnen worden getoetst aan de mensenrechten. Er moet meer werk worden gemaakt van de afschaffing van de doodstraf. Desbetreffend steunen wij de petitie gericht aan de UNO om in deze aangelegenheid te komen tot een wereldwijd moratorium. Het budget voor de vredesmissie stijgt. Dat is bittere noodzaak.

Le problème du personnel à la Défense reste d'actualité. Le budget comporte des éléments positifs, mais un certain nombre de problèmes subsistent. La rémunération et le statut social des militaires méritent notre attention. Ne pourrait-on pas les revaloriser en les portant au même niveau que ceux de la fonction publique? Gardons également à l'esprit les problèmes de santé des militaires après des missions à l'étranger ainsi que le problème des rayonnements provoqués par les radars Hawk. Les rapports entre communautés linguistiques doivent être préservés et respectés. Les volontaires de carrière doivent être répartis dans l'ensemble du pays. Il importe de réfléchir sérieusement à la politique du personnel au sein d'un groupe de travail mixte. Les primes accordées aux recrues et au personnel quittant l'armée me paraissent trop linéaires. Pour les personnes qui renoncent à un emploi stable, une prime d'un million est insuffisante. Le remplacement dans le cadre d'une coopération avec le secteur privé me semble une meilleure solution, particulièrement si on le lie éventuellement à une prime réduite. Les crédits disponibles ne doivent pas être dépensés de façon linéaire mais modulaire, en fonction des besoins.

Il ne faut pas sous-estimer les conditions difficiles, tant sur le plan matériel que du point de vue de la sécurité, dans lesquelles sont accomplies les missions à l'étranger, comme au Kosovo. Les hommes devraient être mieux rémunérés. La façon dont les incidents récents ont été gérés est irréprochable. Nos soldats sont intervenus de façon disciplinée et professionnelle. Les militaires doivent disposer de suffisamment de moyens et d'armements, et être aussi suffisamment rémunérés. (*Applaudissements*)

01.07 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Le respect des droits de l'homme et du droit international sont des éléments essentiels, même pour l'économie mondiale. Par conséquent, c'est à juste titre que le budget des Affaires étrangères a été augmenté. La Conférence sur les armements légers sera organisée pendant la présidence belge. Il faudra définir un protocole pour les enfants soldats. Les exportations d'armes doivent se faire aussi à la lumière des droits de l'homme. La suppression de la peine de mort doit faire l'objet d'une attention accrue. A ce propos, nous soutenons la pétition adressée à l'ONU en faveur d'un moratoire dans ce domaine. Le budget prévu pour les missions de maintien de la paix est augmenté, ce qui était une absolue nécessité. Notre responsabilité dans la région des Grands Lacs est particulièrement grande.

Onze verantwoordelijkheid voor de regio van de

Cette région doit prendre elle-même son avenir en

Grote Meren is extra groot. De regio moet het heft in eigen handen nemen. Het Lusaka-akkoord zette tot nu toe weinig zoden aan de dijk. Er moet een nieuwe interpretatie, komen voor een nieuw evenwicht tussen de interne en de externe agenda. Wij wensen dat België Kofi Annan zou steunen in zijn oproep aan Ruanda, Oeganda en Burundi om zich uit Congo terug te trekken. Het internationaal recht en de humanitaire rechten moeten voorop staan. Er moet een verhoogde controle komen op de handel in diamanten en wapens. Er wordt gewerkt aan een internationale certificatie voor diamant om de controlemogelijkheid te versterken.

De hulp aan Ruanda moet de wederopbouw van het land ten goede komen en mag niet worden gebruikt voor de oorlog.

Vrede in Burundi vergt de ontmanteling van de hergroeperingskampen. Het beleid moet internationaal worden afgestemd.

Het Israëliisch leger ontplooit buitensporig veel macht in de bezette gebieden. Zijn de rechten van het kind er loze woorden? Geldt hetzelfde voor de verklaring van Berlijn over de rechten van de Palestijnen? Wij zullen binnenkort een resolutie indienen om de bespreking op gang te brengen.

We vragen de regering om de evolutie van het naleven van de mensenrechten in Colombia op de voet te volgen. Ook hiervoor kan het Belgisch voorzitterschap worden aangewend.

De IAO besliste sancties uit te vaardigen tegen Birma als er geen einde wordt gemaakt aan de dwangarbeid.

Ook voor Oost-Timor is aandacht nodig.

In Tsjetsjenië woedt een vergeten oorlog.

De mensenrechten moeten de basis vormen voor een Europese identiteit. De verklaring van Laken zal de verankering moeten vastleggen, waardoor de uitbreiding kan leiden naar een rechtvaardig Europa. Voor het Europees voorzitterschap werd slechts 900 miljoen, de helft van het gevraagde budget, uitgetrokken. Er moet ruimte zijn voor een maatschappelijk debat. Misschien kan worden gedacht aan een Europees referendum. Wij moeten werk maken van een Europees charter. Daarbij moet een migratiebeleid, met opheffing van de migratiestop, aan de orde zijn. Europa heeft ook

mains. Jusqu'à présent, les accords de Lusaka n'ont guère eu d'effets. Il doivent être réinterprétés, en vue d'un nouvel équilibre entre les objectifs intérieurs et extérieurs. La Belgique doit appuyer M. Kofi Annan dans l'appel qu'il a lancé au Rwanda, à l'Ouganda et au Burundi pour qu'ils se retirent du Congo. Le droit international et le droit humanitaire doivent être prioritaires. Le contrôle du commerce des diamants et des armes doit être renforcé et il convient de mettre au point un système de certification internationale permettant d'accroître les possibilités de contrôle.

L'aide au Rwanda doit servir à la reconstruction du pays et non à la guerre.

Il faut démanteler les camps de regroupement si l'on veut rétablir la paix au Burundi. La politique doit être harmonisée au niveau international.

L'armée israélienne déploie des forces démesurées dans les territoires occupés. Les droits de l'enfant ne sont-ils que de vains propos? En va-t-il de même pour la déclaration de Berlin concernant les droits des Palestiniens? Nous déposerons prochainement une résolution pour faire commencer les discussions.

Nous demandons au gouvernement de suivre attentivement le dossier du respect des droits de l'homme en Colombie. Il faudra également profiter de l'occasion qu'offre la présidence belge pour atteindre cet objectif.

L'OIT a décidé de prendre des sanctions à l'encontre de la Birmanie si celle-ci ne met pas fin au travail forcé.

La question du Timor oriental mérite aussi de retenir l'attention.

Quant à la Tchétchénie, elle est le théâtre d'une guerre oubliée.

Les droits de l'homme doivent constituer la pierre angulaire de l'identité européenne. La déclaration de Laeken devra consacrer cet ancrage, de sorte que l'élargissement puisse ouvrir la voie vers une Europe équitable. 900 millions de francs seront dégagés pour la présidence européenne, ce qui ne représente que la moitié du budget initialement demandé. Il faut, dès lors, un débat social. Nous pourrions peut-être envisager un référendum européen. Nous devons tendre vers l'établissement d'une charte européenne qui induirait une politique de migration comprenant la levée du frein à

een rol te spelen op het vlak van duurzame ontwikkeling.

Het Europees veiligheidsbeleid moet meer aandacht schenken aan de oorzaak van de conflicten. We verwachten een Belgisch initiatief inzake conflictpreventie. Europa heeft terzake een enorm potentieel. Preventie kost minder dan wapens.

De nieuwe basisallocatie voor preventieve diplomatie bedraagt 300 miljoen frank.

Zweden wil tijdens zijn voorzitterschap ijveren voor meer transparantie in het veiligheids- en defensiebeleid. Dat is een noodzaak.

Wij hebben vragen bij de EU-kandidatuur van Turkije. De uitzonderingsrechtbanken moeten er worden afgeschaft, er moet een onafhankelijke centrale commissie komen voor het gevangeniswezen en de isoleercellen moeten verdwijnen.

Ten slotte moet er een debat komen over de koppeling buitenlands beleid-mensenrechten, over de verhouding tussen regering en Parlement op dat vlak en over een verbetering van de economische sancties.

Ik kom tot buitenlandse handel en de Wereldhandelsorganisatie. De regels moeten overeenstemmen met die van de mensenrechten, met de economische, sociale en culturele rechten. Internationale verdragen moeten de basis vormen voor WTO-afspraken.

De ngo's overhandigden deze ochtend een memorandum aan regering en Parlement, dat aan de basis kan liggen van het toekomstige regeringsbeleid. (*Applaus*)

01.08 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): De regering wil de middelen voor Ontwikkelingssamenwerking optrekken, met als streefdoel 0,7 procent van het BNP. In 1998 haalden wij 0,35 procent. Hoe zit het eind 2000? Het bereiken van de norm van 0,7 procent veronderstelt een reële begroting van 70 miljard, aangezien ons BNP in 2001 om en bij de 10.000 miljard zal bedragen.

Die forse verhoging, die in de begrotingen van de komende jaren tot uiting zal moeten komen, maakt een ondersteuning mogelijk van interessante beleidskeuzen, zoals de verhoging van onze

l'immigration. L'Europe doit également jouer un rôle dans le domaine du développement durable.

Dans le cadre de la politique européenne de sécurité, il faut accorder davantage d'intérêt aux causes des conflits. Nous attendons une initiative belge en matière de prévention des conflits. L'Europe dispose en ce domaine d'un énorme potentiel. La prévention est moins coûteuse que l'armement.

La nouvelle allocation de base destinée à la diplomatie de prévention se chiffre à 300 millions.

La Suède souhaite profiter de sa présidence pour accroître la transparence de la politique de sécurité et de défense.

Nous nous interrogeons sur la candidature de la Turquie. Les tribunaux d'exception et les cellules d'isolement doivent y être bannis et une commission de contrôle du régime pénitentiaire totalement indépendante doit y être instituée.

Enfin, il faut mener un débat sur la liaison entre la politique étrangère et la question des droits de l'homme, sur les rapports entre le gouvernement et le Parlement en cette matière et sur le renforcement des sanctions économiques.

J'en arrive au Commerce extérieur et à l'Organisation mondiale du commerce. Les règles doivent coïncider avec celles des droits de l'homme et concorder avec les droits économiques, sociaux et culturels. Les traités internationaux doivent servir de fondement aux accords conclus au sein de l'OMC.

Ce matin, les ONG ont transmis au gouvernement et au Parlement un mémorandum qui pourrait constituer la fondement de la future politique gouvernementale. (*Applaudissements*)

01.08 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Le gouvernement entend réaliser une augmentation des moyens disponibles pour la coopération internationale et tendre vers 0,7 % du PNB. En 1998, on en était à 0,35 %. Où en est-on fin 2000 ? Atteindre la norme de 0,7 % suppose un budget réel de 70 milliards, notre PNB, en 2001, devant atteindre les 10.000 milliards.

Cette augmentation substantielle, qui devra se retrouver dans les budgets suivants, appuie des politiques intéressantes telles l'augmentation de notre contribution à ONUSIDA, l'aide aux pays en voie de développement pour respecter les

bijdrage aan UNOAIDS, de hulp aan ontwikkelingslanden met het oog op de naleving van de internationale verdragen inzake leefmilieu, de rol van de ngo's in het kader van de indirecte samenwerking, de oprichting van een garantiefonds voor billijke handel, het vredesakkoord in Burundi, het voorkomen van conflicten, de vermindering van de schulden van de ontwikkelingslanden, enz.

Die beleidskeuzes kunnen enkel ten uitvoer worden gelegd als men de hervorming, waartoe in 1999 werd beslist, stabiliseert teneinde de kwaliteit te vergroten en de partners uit het Zuiden te respecteren. De diensten van de ADIS en de BTC worden stilaan volledig operationeel. Die nieuwe werking moet worden gestabiliseerd en het aantal personeelsleden moet worden uitgebreid om het beleid werkelijk doeltreffend te maken. De heren Borginon en Willems hebben kritiek geuit op het feit dat in de begroting geen middelen zijn opgenomen met het oog op de regionalisering. Het akkoord voorziet echter niet in een onmiddellijke regionalisering. Men moet de nodige tijd uittrekken voor overleg met alle betrokkenen (de ngo's, de internationale agentschappen, het bestuur en de partnerlanden) teneinde de uitvoerbaarheid ervan in te schatten.

Als men dat overleg uit de weg gaat, dan is dat het beste bewijs dat de regionalisering veeleer is ingegeven door redenen die te maken hebben met buitenlandse handel en er niet op gericht is de armoede in de zuiderse landen te verminderen. Pas nadat dat overleg heeft plaatsgevonden en een uitvoerbaarheidsstudie zal zijn uitgevoerd, kan worden bepaald wat zou moeten worden "begroot".

Ik wilde terzake de duurzame ontwikkeling en de gelijkheid tussen man en vrouw benadrukken.

België zal erover moeten waken dat het de akkoorden van Cotonou in praktijk brengt. Voorts dient ons land een initiatief te nemen om ervoor te zorgen dat het Europees beleid inzake Ontwikkelingssamenwerking en alle andere Europese beslissingen betreffende de landen uit het Zuiden naar hun invloed op de armoede worden beoordeeld.

Ook dient België maatregelen te treffen om de destabiliserende kapitaalstromen in te dijken en moet het in overleg met de Europese Unie verder zoeken naar een methode om de kapitaalstromen in het voordeel van de armste landen te belasten. In het kader van de WTO moet ons land de aanpak stimuleren die de Europese Commissie sinds 1999 bepleit en die ze zowel op sociaal en cultureel vlak

conventionen internationales sur l'environnement, le rôle des ONG dans le cadre de la coopération indirecte, la constitution d'un fonds de garantie pour le commerce équitable, l'accord de paix au Burundi, la prévention des conflits, la réduction de la dette des pays en voie de développement, etc.

La mise en œuvre de ces politiques ne sera possible que si l'on stabilise la réforme décidée en 1999 afin d'augmenter la qualité et de respecter les partenaires du Sud. Les services de la DGCI et de la CTB commencent à être complètement opérationnels. Il faut stabiliser ce nouveau fonctionnement et augmenter les moyens en personnel pour rendre les politiques vraiment opérationnelles. J'ai entendu M. Borginon et M. Willems critiquer le fait que le budget n'intégrait pas de moyens pour régionaliser. Mais l'accord ne prévoit pas qu'on régionalise maintenant. Il faut prendre le temps de se concerter avec tous les acteurs impliqués - cela va des ONG aux agences internationales en passant par l'administration et les pays partenaires - pour en cerner la faisabilité.

Éluder cette concertation, ce serait démontrer que la régionalisation poursuit un objectif davantage ciblé sur le commerce extérieur que sur la réduction de la pauvreté dans les pays du Sud. Ce n'est donc qu'après cette concertation et cette étude de faisabilité qu'on pourra déterminer ce qui devrait être « budgété ».

Je voudrais insister à cet égard sur le développement durable et l'égalité entre hommes et femmes.

La Belgique devra veiller à mettre en œuvre les accords de Cotonou et à prendre une initiative pour que la politique européenne de coopération soit évaluée en fonction de son impact sur la pauvreté, de même que toutes les politiques européennes qui concernent les pays du Sud.

Par ailleurs, notre pays devrait mettre en place des mesures pour réduire les mouvements de capitaux destabilisateurs et, en accord avec l'Union européenne, avancer dans la recherche de modalités d'application d'un impôt sur les flux de capitaux qui devrait être perçu au profit des pays les plus pauvres. Dans le cadre de l'OMC, la Belgique doit stimuler l'approche de la Commission

als inzake milieu al toepast.

européenne, dégagée en 1999, et engagée en matières sociale, environnementale et culturelle.

Alvorens een nieuwe algemene onderhandelingsronde aan te vatten, moet eerst de impact van het *Uruguay Round*-akkoord inzake ontwikkelingssamenwerking worden nagegaan. *(Applaus bij de meerderheid)*

Il faudra aussi évaluer l'impact des accords de l'Uruguay Round sur le développement, avant de se lancer dans une nouvelle négociation globale. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

01.09 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Ik zal het over defensie hebben. Het defensiebudget wordt eindelijk ontdooid. Bij het aantreden van de coalitie was er over defensie geen akkoord; er zou nog reflectie nodig zijn geweest, gezien de gewijzigde geo-strategische toestand.

01.09 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mes propos concernant le domaine de la Défense nationale dont le budget a, enfin, été dégelé. Lors de la mise en place de la nouvelle coalition, il n'existait aucun accord de défense. Eu égard à la modification de la situation géostratégique, il fallait se donner le temps de la réflexion.

Het plan van de minister over de legerhervorming loopt slechts tot 2015 en komt neer op de afvloeiing van zo'n 5000 militairen. Als klein land moet België doen wat wordt gevraagd en onze Europese deelname zal dan ook geld kosten. Daarvan blijkt niets in deze begroting.

Le plan de réforme de l'armée ne va pas au-delà de 2015 et se résume au dégraissage progressif de l'effectif de l'ordre de 5.000 militaires. En tant que petit pays, la Belgique se doit de remplir ses obligations et sa participation à des opérations au niveau européen engendrera un coût dont il ne semble pas avoir été tenu compte dans ce budget.

De toewijzing van het ministerambt aan de PS wekte onze aandacht. Legeraankopen zijn natuurlijk nodig, maar ik krijg de indruk dat hier communautaire spelletjes worden gespeeld.

L'octroi du poste de ministre de la Défense à un membre du PS a éveillé notre attention. Il est évident que des achats militaires sont nécessaires mais j'ai l'impression qu'on se livre en la matière à de petits jeux communautaires.

Inzake de aankoop van militair materiaal stellen we vast dat Vlaanderen bakzeil heeft moeten halen. De aankoop van een vrachtvliegtuig zou vooral in Wallonië voor een economische *return* zorgen. Dit dossier werd dan ook door de PS-minister de nodige aandacht toebedeeld. Dezelfde logica werd gevolgd in het dossier van de kustmijnenvegers (KMV). Voor het KMV-project werd voorzien in 1,5 miljard. Geld dat nu volledig verkwist is. Er zijn nog vele voorbeelden van de bevoordeling van Wallonië in militaire dossiers.

En matière d'achat de matériel militaire, nous constatons que la Flandre a dû battre en retraite. En termes de retombées économique, l'achat d'un avion-cargo bénéficierait uniquement à la Wallonie. Le ministre PS a évidemment consacré toute l'attention nécessaire à ce dossier. La même logique a été suivie dans le dossier des dragueurs de mines côtiers (DMC). Un montant de 1,5 milliard de francs devait être dégagé pour le projet DMC mais cet argent a été intégralement gaspillé. D'autres exemples témoignent du traitement de faveur dont la Wallonie bénéficie dans les dossiers militaires.

Een laatste voorbeeld is de aankoop van de Pandur-voertuigen.

Un dernier exemple concerne l'achat de véhicules PANDUR.

01.10 Minister André Flahaut (Frans) : Het dossier is afgelopen vrijdag op de Ministerraad ter tafel gekomen.

01.10 André Flahaut , ministre (en français): Ce dossier est passé au Conseil des ministres de vendredi dernier.

01.11 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Ik ben blij dat de Pandur-voertuigen worden gekocht. Wellicht mogen de militairen nu ook weer gaan skiën in Oostenrijk.

01.11 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Je me réjouis de la décision du gouvernement de faire l'acquisition des Pandurs. A ce train, nos militaires pourront sans doute aller skier bientôt en Autriche.

Ons militair personeel verdient te weinig. Om dat te

Notre personnel militaire est insuffisamment

verhelpen is een budgetverhoging nodig. Men kan natuurlijk het aantal militairen verminderen en de vrijgekomen middelen en wapens verdelen, maar dan is het leger nog juist goed voor parades.

Als iedereen het erover eens is dat de militairen te weinig worden betaald, waarom doet men dan niets? Ik heb een amendement ingediend om het budget te verhogen met 3 miljard frank. Dat is een absoluut minimum.

De oplossingen die de minister voorstelde waren veeleer ludiek: eerst het vreemdelingenlegioen, dan de aanpassing van de taalpariteit, waaraan ook voor de VLD niet kan worden getornd, en ten slotte een premie van een half miljoen frank om rekruten te vinden. De oplossing is een normaal loon voor de beroepsvrijwilligers. De uitstappremie van 1 miljoen zal voor de meesten te weinig zijn. Wat is overigens het prijskaartje? Mijn amendement is daarmee vergeleken waarschijnlijk nog bescheiden.

Als de regering niets doet aan de problemen, zouden we de krijgsmacht dan niet beter defederaliseren? De transfers van Vlaanderen naar Wallonië bedragen nu ruim 200 miljard frank. Als de federale regering niets doet, dan is het logisch dat wij pleiten voor een eigen Vlaams leger. *(Applaus)*

01.12 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Ik steun het voorstel van het Rekenhof om een begrotingsstructuur op functionele basis voor Defensie op te stellen.

De roep om een betere verloning gaat volgens velen gepaard met meer geld. Zou het niet beter zijn om zich te bezinnen over de taak van het leger en eventueel te herstructureren of met andere woorden verder af te slanken. Er moet dringend een mouw gepast worden aan het probleem van de verloning. Een vergelijking met ander ambtelijk personeel dringt zich op.

Betreffende de legeraankopen stellen we vast dat er gestreefd wordt naar een goede prijs-kwaliteitverhouding. Ik hoop dat we op hetzelfde elan kunnen verdergaan. Ook inzake de modernisering van het militair materiaal wordt er een degelijk beleid gevoerd.

De geplande aankopen voor 2001 werden niet besproken in de commissie, ondanks de bereidheid

rémunéré. Pour remédier à ce problème, il faut revoir le budget à la hausse. On pourrait bien évidemment réduire le nombre de militaires et distribuer les moyens et les armes qui auront ainsi été libérés. Dans ce cas, toutefois, l'armée ne sera plus bonne qu'à organiser des parades.

Puisque chacun s'accorde pour dire que les militaires sont insuffisamment rémunérés, pourquoi ne fait-on rien? J'ai déposé un amendement tendant à augmenter le budget de 3 milliards, ce qui constitue un minimum absolu.

Les solutions préconisées par le ministre présentaient un cachet assez ludique: la légion étrangère d'abord, l'adaptation de la parité linguistique ensuite, dont le VLD estime qu'elle ne peut être modifiée, et la prime d'un demi million de francs enfin, qui devrait permettre d'attirer des recrues. La solution consisterait à rémunérer normalement les volontaires de carrière. Pour la majorité des intéressés, la prime de départ d'un million sera insuffisante. Que représente d'ailleurs le coût de cette prime? Comparativement, la portée de mon amendement paraît très modeste.

Dès lors que le gouvernement ne fait rien pour résoudre les problèmes, ne serait-il pas préférable de défédéraliser les forces armées? Les transferts de la Flandre à la Wallonie représentent quelque 200 milliards. Si le gouvernement fédéral n'agit pas, il est logique que nous plaillions en faveur d'une armée flamande. *(Applaudissements)*

01.12 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Je soutiens la proposition de la Cour des comptes visant à élaborer pour la Défense une structure budgétaire sur une base fonctionnelle.

Nombreux sont ceux qui estiment que la revendication d'une meilleure rémunération pour nos militaires requiert une augmentation du budget. Ne serait-il pas préférable de réfléchir à la mission de l'armée et, éventuellement, de restructurer celle-ci en d'autres termes, de poursuivre son dégraissage? Il faut résoudre d'urgence ce problème de rémunération. Une comparaison avec d'autres personnels administratifs s'impose.

En ce qui concerne les achats militaires, nous constatons que l'on aspire à un bon rapport qualité/prix. J'espère que ce cap sera maintenu. En ce qui concerne la modernisation du matériel militaire, le gouvernement met en œuvre une politique adéquate.

Je regrette que la commission n'ait pas discuté des achats prévus pour 2001, alors que le ministre y

van de minister. Ik betreur dat.

était disposé.

De snelheid waarmee de Europese defensie wordt ingevoerd, wordt gecontesteerd door een aantal ngo's. Een Europese strijdmacht zal in de eerste plaats economische belangen verdedigen. Ze dreigt ook een nieuwe wapenwedloop op gang te brengen, de defensie-uitgaven terug de hoogte in te jagen en het risico bestaat dat ze als lokmiddel zal worden gebruikt om burens van Rusland in de NAVO te lokken. Bij militaire samenwerking moet ook Rusland worden betrokken. Sinds de "coup van Solona" is er een gebrek aan transparantie en democratische controle. De parlementaire assemblee van de NAVO kan niet tegemoet komen aan dit soort democratisch deficit. Er moet meer transparantie komen en de kernwapens moeten uit Europa worden teruggetrokken.

Une série d'ONG dénoncent la hâte avec laquelle le projet de constitution d'une force armée européenne est mis en œuvre. Cette "armée européenne" défendra avant tout des intérêts économiques. Le projet menace de déclencher une nouvelle course aux armements, de faire exploser les dépenses en matière de défense et d'être utilisé comme appât pour attirer vers l'OTAN la Russie et ses voisins. La Russie doit être associée à la coopération militaire. Depuis le "coup de Solana", l'UE manque de transparence et de contrôle démocratique. L'assemblée parlementaire de l'OTAN est impuissante à remédier à un tel déficit démocratique. La transparence doit être renforcée et les armes nucléaires doivent être retirées du territoire européen.

Tot slot enkele woorden over Servië en Kosovo. De incidenten in Kosovo mogen niet tot een paniecreactie leiden en tot de beslissing de troepen dan maar terug te trekken. De verkiezingen zullen een kantelmoment zijn. Ik hoop dat de spanningen niet uit de hand zullen lopen. (*Applaus*)

Je terminerai en consacrant quelques minutes à la situation au Kosovo et en Serbie. Les incidents qui se sont produits au Kosovo ne doivent pas provoquer la panique et nous amener à retirer les troupes. Les élections constitueront une charnière. J'espère que les tensions ne s'exacerberont pas.

01.13 Minister **André Flahaut** (*Frans*) : Staatssecretaris Boutmans en ikzelf zullen antwoorden wat de bevoegdheid van de minister van Buitenlandse Zaken betreft.

01.13 **André Flahaut**, ministre (*en français*): Le secrétaire d'État Boutmans et moi-même donnerons des éléments de réponse qui relèvent du ministre des Affaires étrangères.

Het officiële bezoek aan Moskou is het eerste bezoek van een Belgische eerste minister in Rusland sinds het begin van de jaren negentig. Het kadert in het samenwerkingsakkoord dat beide landen gesloten hebben en dat in 1998 in werking trad. Uit de samenstelling van de Belgische delegatie blijkt hoeveel betekenis wij hechten aan de synergie tussen ons land en Rusland. Tijdens dat bezoek zullen wij een meerjarenactieprogramma ondertekenen voor de periode 2001-2002 met het oog op het revitaliseren van de bilaterale samenwerking. Voorts zullen wij twee ontwerp-verdragen tekenen betreffende vreedzame toepassingen van ruimtetechnologie en de strijd tegen de georganiseerde misdaad. In juni-juli is er het bezoek van Z.K.H. Prins Filip aan Rusland, aan het hoofd van een handelsmissie, en ten slotte zijn er ook culturele manifestaties gepland. Misschien zal er ook een officieel bezoek van president Poetin aan Brussel op het programma staan.

La visite officielle bilatérale en cours à Moscou est la première visite d'un premier ministre belge en Russie depuis le début des années 90. Elle a lieu dans le cadre de l'accord d'entente et de coopération entre les deux pays, entré en vigueur en 1998. La composition de la délégation belge démontre le cas que nous faisons des nombreuses synergies entre notre pays et la Russie. Au cours de cette visite, nous signerons un programme d'action pluriannuel 2001-2002 visant à dynamiser la coopération bilatérale. Nous signerons aussi deux projets de traités, relatifs à l'utilisation pacifique de l'espace et à la lutte contre le crime organisé. Il y aura également, en juin-juillet, la visite de S.A.R. le Prince Philippe à la tête d'une mission économique et, enfin, des manifestations culturelles. Ce programme comportera, peut-être, une visite officielle du président Poutine à Bruxelles.

Wat de Verenigde Staten betreft, zal de nieuwe president anders moeten optreden dan de presidentskandidaat. Het zal wel een aantal maanden duren voor de nieuwe administratie is ingewerkt.

Quant à la politique américaine, le nouveau président va devoir agir différemment du candidat. Nous devons aussi attendre plusieurs mois avant que la nouvelle administration soit rodée.

Er zijn nochtans gunstige tekenen. Colin Powell staat bekend als een redelijk en voorzichtig man. Hij kan op een grote internationale ervaring bogen en heeft beloofd naar de bondgenoten te luisteren. Ook op het stuk van de raketten verdedigt hij een voorzichtig standpunt. Vrees voor isolationisme is dus voorbarig.

Het nieuwe bestuur zou eerder een te sterk voorstander zijn van een Europese Defensie die ons een gedeelte van onze macht zou kunnen ontnemen.

De ministers van Defensie zullen elkaar ontmoeten zodra de nieuwe administratie een feit is.

De crisis in het Midden Oosten duurt voort. Het feit dat er gesprekken plaatsvinden en dat ze ruchtbaarheid krijgen, is bemoedigend. In zijn verkiezingsstrategie mikt Barak op vrede. Een nieuwe mislukking zou de vrede en de stabiliteit in de regio ernstig in het gedrang brengen.

De Europese top in Nice vestigde de aandacht op de schadelijke gevolgen van de joodse bezetting in de Palestijnse gebieden. België heeft een verantwoordelijke en evenwichtige houding ingenomen. Wij veroordeelden wat veroordeeld diende te worden en zegden de vredesinitiatieven onze steun toe.

In Nice hebben de ministers beslist zich actiever met het aan de gang zijnde proces in te laten. Europa heeft zich voor de totstandkoming van een informatiemissie uitgesproken, maar het resultaat van een recent gehouden stemming daarover was negatief.

Hoewel het bezoek dat minister Védrine in het kader van het Franse voorzitterschap bracht in een bewogen sfeer plaatsvond, volgen ter plaatse en in de VS nog andere contacten op hoog niveau.

In 1999 beslisten de vijftien een snelle interventiemacht op te richten. Tijdens de daaropvolgende voorzitterschappen werd die oprichting alsmear versneld, zodat ze nu snel vordert. De vijftien en de kandidaat-lidstaten gingen terzake verbintenissen aan. Bijgevolg zullen Zweden en België tijdens hun voorzitterschap de inwerkingtreding van de Europese strijdmacht verder kunnen voorbereiden.

Tijdens zijn voorzitterschap moet België de dan al

Toutefois, on constate des signes positifs. Colin Powell est connu pour être raisonnable et prudent. Il jouit d'une grande expérience internationale et a promis d'être à l'écoute des alliés. Sa position est également prudente en matière de missiles. Il est donc trop tôt pour parler d'isolationnisme.

La nouvelle administration serait plutôt trop en faveur d'une défense européenne, qui risquerait de nous enlever une partie de notre pouvoir.

Des rencontres entre ministres de la Défense auront lieu dès l'installation de la nouvelle administration.

La crise du Proche-Orient se poursuit. Des entretiens ont lieu et sont rendus publics, ce qui est un point encourageant. La stratégie électorale de Barak repose sur le pari de la paix. Si un nouvel échec devait intervenir, ce serait très grave pour la paix et la stabilité régionale.

A Nice, le Conseil européen a souligné l'effet nocif de la colonisation juive dans les territoires. La Belgique a adopté une attitude responsable et équilibrée. Nous avons condamné ce qui devait l'être en appuyant les initiatives en vue de la paix.

A Nice, les ministres ont décidé de s'impliquer davantage dans le processus entrepris. L'Europe s'est montrée favorable à la constitution d'une mission d'information, mais un vote négatif vient d'intervenir en cette matière.

La visite du ministre Védrine au titre de la présidence s'est fait dans un contexte mouvant, mais des contacts auront lieu sur place à haut niveau et d'autres seront repris aux Etats-Unis.

En 1999, les Quinze ont décidé de mettre en place une force de réaction rapide. Les présidences successives ont donné un coup d'accélération à cette mise en place. Le projet de défense européenne avance désormais à un rythme rapide. Les engagements des Quinze et des États candidats ont été pris et les présidences suédoise et belge pourront poursuivre la mise en oeuvre de la force européenne.

Notre mission, au cours de notre présidence, sera

overeengekomen zaken tot een goed einde brengen.

Wat de contacten tussen de Europese Unie en de NAVO betreft, komt er schot in de zaak hoewel Turkije nog altijd ietwat terughoudend blijft.

Problemen zoals de automatische toegang tot de EU, de planning van de NAVO en het statuut van de NAVO-leden die niet tot de EU behoren, moeten nog worden geregeld.

Tijdens het Zweedse voorzitterschap zal de nadruk worden gelegd op de tweede pijler, namelijk de structurering van het crisisbeheer en zal het veiligheidsakkoord tussen NAVO en EU verder moeten worden uitgewerkt.

Na de nodige oefeningen kan de structuur een permanent karakter krijgen.

Het Belgisch voorzitterschap moet de structuren voor de betrekkingen van Europa met de NAVO finaliseren. Tevens moeten initiatieven worden genomen om de bevolking te informeren zodat de beslissingen geen dode letter blijven.

Over de opties van het Belgisch voorzitterschap inzake Defensie zal een witboek verschijnen dat de samenwerkingsverbanden en de strategieën bepaalt en waarin de controlefunctie van de parlementaire assemblees aan bod komt. Dit laatste ligt ons na aan het hart.

Mijn collega van Buitenlandse Zaken laat weten dat hij inzake wapenuitvoer de wetgeving en de Europese gedragscode zal toepassen.

De Europese samenwerking op het stuk van het merken zal moeten worden versterkt.

Wij moeten er ook op toezien dat het Parlement grondig wordt geïnformeerd.

In een multilaterale context blijft de controle op de uitvoer moeilijk omdat de Staten in geval van embargo hun soevereiniteit bewaren. Die kwesties zullen worden behandeld in het kader van de UNO-conferentie over de smokkel van lichte wapens.

België steunt alle initiatieven in verband met de antipersoonsmijnen. In de schoot van de NAVO wordt een fonds opgericht voor hulp aan Albanië.

Voorts zal een voorstel tot oprichting van een Europees agentschap voor de vernietiging van niet-

d'achever ce qui a été décidé.

Quant aux contacts entre l'Union européenne et l'Otan, certaines réticences existent dans le chef de la Turquie mais cela n'empêche pas les choses d'avancer. Il faudra répondre à certaines questions, comme l'accès automatique à l'Union européenne, la planification de l'Otan ou encore le statut des membres de l'Otan non-membres de l'Union européenne.

La présidence suédoise mettra l'accent sur le deuxième pilier de la structure de gestion de crise et devra poursuivre l'accord de sécurité Otan-Union européenne.

Les exercices nécessaires ayant été réalisés, la structure pourra être considérée comme permanente.

Notre présidence devra finaliser les structures de relations Europe-OTAN. Nous devons également prendre des mesures en direction de l'opinion publique, qui doit être informée de manière transparente si l'on veut éviter que les décisions prises ne restent lettre-morte.

Les options de la présidence belge en matière de défense feront l'objet d'un livre blanc qui définira les synergies et les stratégies et abordera le rôle de contrôle des assemblées parlementaires. C'est un sujet qui nous tient à cœur.

Mon collègue des Affaires étrangères fait savoir qu'en matière d'exportation d'armes, il appliquera la loi et le code de conduite européen.

Il faudra contribuer au renforcement de la collaboration européenne en matière de marquage.

Nous devons également veiller à l'information la plus complète possible du Parlement.

Quant au contrôle des exportations dans les enceintes multilatérales, la tâche ne sera pas facile parce qu'en cas d'embargo, les États restent souverains. Ces questions seront traitées dans le cadre de la Conférence ONU relative au trafic illicite des armes légères.

La Belgique soutient les initiatives relatives aux mines anti-personnel. Un fonds, créé au sein de l'OTAN, viendra en aide à l'Albanie.

Une proposition de création d'une agence européenne de destruction des munitions non

geëxplodeerde munitie worden ingediend.

België is verdragsluitende partij van het verdrag houdende het verbod op chemische wapens. Wij zullen ons optreden in dat kader nog intensiveren. Ons land zal zijn inspanningen voortzetten met het oog op de non-proliferatie van massavernietigingswapens en ontwapening. Wij zullen het wetsvoorstel-Dardenne betreffende het afzien van het gebruik van wapens met verarmd uranium steunen. Onze zeemacht neemt, aan de zijde van de Amerikaanse marine, actief deel aan acties tegen de drugshandel. Wij steunen het plan-Colombia, maar dat is geen militair plan.

Wat Kosovo betreft, moeten wij waakzaam zijn gezien de nakende verkiezingen, die gepaard gaan met een toenemend aantal pogingen om de regio te destabiliseren. Kosten noch moeite worden gespaard om onze jongens te steunen op het gebied van logistiek en veiligheid. Wij hebben felicitaties gekregen voor onze reactie op de incidenten van dit weekend in Liposavitch.

Uit de Ruandese tragedie werden lessen getrokken, en uw felicitaties zal ik aan onze manschappen ter plaatse bezorgen. Wij mogen de aanwezigheid van onze militairen in Kosovo niet alledaags maken vermits zij daar een reëel gevaar lopen. Wij moeten alles in het werk stellen om hun veiligheid te waarborgen al weten wij dat het nulrisico niet bestaat. Ik dank de leden van de commissie voor de Landsverdediging voor hun bijdrage. Ik ben vaak ter plaatse en dankzij die aanwezigheid heb ik een plan kunnen uitwerken dat aan de Landsverdediging vooruitzichten over vijftien jaar biedt. Dat plan houdt rekening met de evolutie van de geopolitieke context, van de risico's en van de opbouw van grotere samenwerkingsstructuren zoals Europa.

Het biedt vooruitzichten op lange termijn en zal ons in staat stellen te besparen en tegelijkertijd een grotere doeltreffendheid aan de dag te leggen. Dat plan gaat met een begrotingsperspectief gepaard en werd door de regering goedgekeurd. De inhoud ervan zal worden verwezenlijkt. Voor de Europeanen is het geloofwaardig. Het wordt aangevuld met een investeringsplan voor defensie en veiligheid dat de diensten de mogelijkheid biedt de dossiers in een Europese context voor te bereiden. Wij hebben gekozen voor het Europees transportvliegtuig dat wij samen met Luxemburg kopen.

Hetzelfde geldt voor het transportschip. Men heeft het niet langer over economische compensaties, behalve voor de dossiers die bijna zijn afgerond.

explosées sera également introduite.

La Belgique est partie au traité d'interdiction des armes chimiques. Son action s'intensifiera dans ce cadre. Elle poursuivra ses efforts en vue de la non-prolifération des armes de destruction massive et dans la voie du désarmement. Nous soutiendrons la proposition de loi Dardenne concernant la non-utilisation d'armes à uranium appauvri. Notre marine participe activement, aux côtés de la marine américaine, aux actions contre le trafic de drogue. Nous soutenons le plan Colombie, mais il ne s'agit pas là d'un plan militaire.

En ce qui concerne le Kosovo, nous saurons faire preuve de vigilance en raison de l'approche des élections, qui accroît les tentatives de déstabilisation. Aucun effort n'est épargné pour soutenir nos hommes en termes d'équipement et de sécurité. Nous avons été félicités pour notre réaction face aux incidents de ce week-end à Liposavitch.

Les leçons du Rwanda ont été tirées et je répercuterai les félicitations auprès de nos hommes sur place. Nous devons éviter de banaliser la présence de nos hommes au Kosovo, où ils courent un danger réel. Nous devons faire tous nos efforts pour garantir leur sécurité tout en sachant que le risque zéro n'existe pas. Je remercie les membres de la commission de la Défense pour leur travail. Je suis souvent sur le terrain et, grâce à cette présence, j'ai pu élaborer un plan qui donne des perspectives pour la Défense, à échéance de quinze ans. Ce plan tient compte de l'évolution du contexte géopolitique, de l'évolution des risques et de la construction d'ensembles plus vastes, tels que l'Europe.

Il donne des perspectives à long terme et nous permettra de faire des économies tout en gagnant en efficacité. Ce plan est assorti d'une perspective budgétaire et a été approuvé par le gouvernement. Ce qu'il contient sera réalisé. Il est crédible aux yeux des Européens. Il est complété par un plan d'investissements de défense et de sécurité qui permet aux services de travailler à la préparation des dossiers dans un contexte européen. Nous avons opté pour l'avion de transport européen, que nous achetons avec le Luxembourg.

Il en va de même pour le navire de transport. On ne parle plus de compensation économique en dehors des dossiers qui arrivent en fin de course.

De wil bestaat om tot een Europese samenhang te komen en de begrotingsposten investeringen, werking en personeel uit te balanceren. Alle mogelijkheden moeten worden onderzocht om onze defensie te herstructureren en te moderniseren. Daarom worden de militairen bij dat proces betrokken.

Wat de bezoldiging betreft, zal het uittrekken van 1,4 miljard voor de verjonging en 600 miljoen voor het verbeteren van het operationeel karakter het probleem niet oplossen van degenen die momenteel te weinig verdienen.

Het is onrechtvaardig dat militairen niet dezelfde bezoldiging ontvangen als ambtenaren van hetzelfde niveau. Er zijn momenteel besprekingen aan de gang met de vakbonden en de overige ministers om de sociale rechtvaardigheid te herstellen. Ik heb een voorontwerp van sectoraal akkoord ingediend dat momenteel door de vakbonden wordt onderzocht. De onderhandelingen zullen medio januari aanvangen.

Wat de kernwapens betreft, weet u dat de eerste minister de fractievoorzitters van de assemblees een voorstel heeft gedaan. Dat voorstel blijft geldig. De bal ligt dan ook in het kamp van de fractievoorzitters. *(Applaus)*

De **voorzitter**: Wij zullen spoedig op het laatste punt, aangehaald door de heer Flahaut terugkomen, in het kader van de bespreking van een wetsontwerp over de veiligheidscertificaten.

De leden van het begeleidingscomité voor de politie- en inlichtingendiensten zouden in hun hoedanigheid van parlamentslid geen toegang tot bepaalde inlichtingen hebben. Dat is onaanvaardbaar. Daaraan moet via een wet paal en perk worden gesteld.

01.14 Staatssecretaris **Eddy Boutmans** *(Nederlands)*: Ik stel een grote meerderheid vast in deze Kamer om het buitenlands beleid van deze regering te steunen. Dat is goed.

Inzake de Europese top van Nice merk ik dat de ambities van België verder reikten dan wat uiteindelijk is gerealiseerd. De eindbalans van Nice lijkt maar net toereikend, onder meer door de evolutie naar een egalitair rotatiestelsel en een sterkere voorzitter. Ons land heeft van in het begin aangedrongen op een eerlijke herweging van de stemmen van de lidstaten. De Benelux heeft nu evenveel stemmen als een grote lidstaat. De besluitvorming per gekwalificeerde meerderheid

La volonté existe d'arriver à une cohérence européenne et d'équilibrer les postes budgétaires : investissements, fonctionnement et personnel. Pour restructurer et moderniser la Défense, il ne faut négliger aucune piste. C'est pourquoi ce processus se fait avec les militaires eux-mêmes.

En ce qui concerne les salaires, le fait que le 1,4 milliard sera consacré au rajeunissement et les 600 millions à l'opérationnalité ne règlera pas le problème de ceux qui, actuellement, gagnent trop peu.

Il est injuste que des militaires ne bénéficient pas de la même rémunération que des fonctionnaires de même niveau. Une discussion avec les organisations syndicales et les autres ministres concernés est engagée, en vue de rétablir une justice sociale. J'ai déposé un avant-projet d'accord sectoriel, qui est entre les mains des organisations syndicales. Les négociations doivent commencer à la mi-janvier.

Quant aux armes nucléaires, vous le savez, une proposition a été faite par le premier ministre aux chefs de groupe des assemblées. Cette proposition reste valable. La balle est donc dans le camp des chefs de groupe. *(Applaudissements)*

Le **président**: Nous reviendrons bientôt sur le dernier point évoqué par M. Flahaut à l'occasion de la discussion d'un projet de loi relatif aux certificats de sécurité.

Les membres des comités d'accompagnement des services de police et de renseignements, en tant que parlementaires, ne pourraient accéder à certaines informations. Ce n'est pas acceptable. Il doit être remédié à cette situation par une loi.

01.14 **Eddy Boutmans**, secrétaire d'Etat *(en néerlandais)*: Je constate qu'une large majorité de membres de la Chambre soutient la politique étrangère de ce gouvernement.

En ce qui concerne le sommet européen de Nice, j'observe que les ambitions de la Belgique allaient au-delà du résultat qui aura finalement été obtenu. En définitive, le bilan du sommet de Nice semble tout juste satisfaisant. Notre pays a résolument plaidé en faveur d'une nouvelle pondération équitable des voix des Etats membres, notamment par la mise en place d'un système de rotation égalitaire et par le renforcement de la présidence. Le processus de décision à la majorité qualifiée est

wordt uitgebreid voor 30 artikelen uit het Verdrag.

Op het vlak van sociale en fiscale hervormingen is de vooruitgang veel minder dan ons land op het oog had. Hetzelfde geldt voor het principe van de ecofiscaliteit.

België verdedigde de mogelijkheden van een nauwere samenwerking en een vereenvoudiging van de procedures. In de Europese Ministerraad werd het vetorecht verlaten. Er is alleen nog een evocatierecht in de Europese Raad. In het Verdrag van Nice werd jammer genoeg geen nauwere defensiesamenwerking genoteerd.

Wij drongen aan op meer aandacht voor de mensenrechten en slaagden erin de drempel bij ernstige schending van elementaire rechtsprincipes te verlagen tot vier vijfde van de lidstaten.

Over de verdieping en uitbreiding van de EU moet verder worden gediscussieerd met aandacht voor het evenwicht tussen de instellingen, voor het juridisch statuut van het Handvest, voor de vereenvoudiging van de verdragen en voor de bevoegdheidsbegrenzing. De nota van Laken zal dus een kader moeten scheppen, een agenda bepalen en een tijdsschema vastleggen.

De Europese Raad heeft het uitbreidingsproces nieuw leven ingeblazen. Ons land krijgt volgend jaar de kans om tijdens zijn voorzitterschap dit proces nog te versnellen. De toetredingsonderhandelingen dienen zo snel mogelijk te worden gevoerd en hierbij dient met de zes fundamentele pijlers van het Europees beleid rekening te worden gehouden.

Ik wil nu ingaan op een aantal aspecten van het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking.

(Frans) Wij hebben kunnen vaststellen dat een grote meerderheid in deze assemblee onze bekommernis grotendeels deelt. De structurele, voor meerdere jaren geplande verhoging van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking werd goed onthaald. Die verhoging, van nagenoeg 50 procent voor deze zittingsperiode, is historisch te noemen (2 miljard in 2001, 5 miljard in 2002 en 9 miljard in 2003). België schaart zich achter de internationale initiatieven met het oog op schuldkwijtschelding voor de armste landen, en dat is een goede zaak, net als de grotere inspanningen van de Gewesten in overeenstemming met het

étendu à 30 articles du Traité.

En matière de réformes sociales et fiscales, les progrès enregistrés sont en retrait par rapport à ce que notre pays ambitionnait. Ce constat vaut également pour le principe d'écofiscalité.

La Belgique a défendu les possibilités d'une coopération renforcée et d'une simplification des procédures. Le droit de veto a été abandonné au conseil de ministres européen. Le Traité de Nice ne traite malheureusement pas du renforcement de la coopération en matière de défense.

Nous avons demandé de prêter une attention accrue aux droits de l'homme et nous sommes parvenus à abaisser le seuil en cas de violation grave des principes de droit élémentaires à quatre cinquièmes des Etats membres.

Les discussions concernant l'approfondissement et l'élargissement de l'UE doivent se poursuivre et il faut, à cet égard, être attentif à l'équilibre entre les institutions, au statut juridique de la Charte, à la simplification des traités et à la limite des compétences. La Déclaration de Laeken devra donc initier un cadre et définir un calendrier.

Le Conseil européen a donné un nouvel élan au processus d'élargissement. L'an prochain, notre pays occupera la présidence et pourra ainsi imprimer à ce processus un mouvement d'accélération. Les négociations relatives à l'adhésion doivent être menées le plus rapidement possible et il faudra tenir compte, à cette occasion, des piliers fondamentaux de la politique européenne.

Je souhaiterais aborder un certain nombre d'aspects relatifs à la coopération au développement.

(En français) Dans une large mesure, nous avons pu remarquer qu'une majorité de l'Assemblée partageait notre préoccupation. En effet, l'augmentation structurelle et pluriannuelle du budget de la Coopération a été bien reçue. Cette augmentation, qui atteint près de 50% pour cette législature, est quasi historique: 2 milliards en 2001, 5 milliards en 2002 et 9 milliards en 2003. L'inscription de la Belgique dans les efforts menés internationalement pour annuler la dette des pays les plus pauvres et l'accroissement des efforts des Régions mis en concordance avec le niveau fédéral sont des choses excellentes. Nous allons d'un pas

federale niveau. Wij stevenen nu snel af op die dertig jaar geleden vastgestelde internationale norm van 0,7 procent van het BNP voor ontwikkelingssamenwerking.

Ook al kan ik u niet zeggen welk percentage wij zullen halen, de beslissingen en hun toepassing zijn alvast een hele stap vooruit. Met een berekeningswijze zoals die ook in andere landen wordt gehanteerd, zouden we trouwens op heel wat betere resultaten uitkomen dan vorig jaar het geval was.

(Nederlands): In de kamercommissie worden hoorzittingen georganiseerd in verband met de reorganisatie van Ontwikkelingssamenwerking. De groenen en ikzelf stonden nooit achter alle aspecten van die door het Parlement gewilde hervorming, maar we zullen ze wél uitvoeren. Behoorlijk bestuur vereist immers continuïteit. Topambtenaren van de Ontwikkelingssamenwerking vroegen in die hoorzitting een periode van minimum vijf jaar om de projecten tot een goed einde te brengen, opdat ze hun diensten zouden kunnen bewijzen aan onze partners in de Derde Wereld, wat toch het uiteindelijke doel is.

(Frans) Wij willen sommige landen budgettaire hulp geven, maar wel mits zij ons garanties geven op het vlak van *good governance*. De ervaring met Niger was een succes. De democratie kreeg de middelen om goed te werken, doordat de ambtenaren betaald werden. Het beleid inzake Centraal-Afrika valt uiteen in twee fasen : een partnerschap voor de vrede, hopelijk gevolgd door een partnerschap in vrede.

(Nederlands) Zo een politiek is soepel en heeft het voordeel zich aan te kunnen passen aan de veranderende realiteit. Ons land moet bereid zijn een voortrekkersrol te blijven spelen, zolang er in Burundi een sprankel hoop is op een blijvende vrede. De donorenconferentie in Burundi is alleszins een goede aanzet geweest. Hopelijk zijn de geleverde inspanningen niet zinloos geweest. Het welzijn van de bevolking is onze eerste zorg, niet het steunen van een of andere president.

Er werd in de tussenkomsten herhaaldelijk gepleit voor een kwaliteitsvolle ontwikkelingssamenwerking. We bevinden ons – ongewild – in een overgangsfase, maar ik vind dat we niet moeten onderdoen voor wat qua ontwikkelingssamenwerking in onze buurlanden gebeurt.

Het *partnerschap* met de partnerlanden is

ferme vers cette norme internationale, fixée il y a trente ans, visant à octroyer 0,7% de notre PNB à la Coopération au développement.

Même si je ne peux vous dire quel pourcentage nous atteindrons, les décisions prises et leur application représentent un grand pas en avant. Un mode de calcul semblable à celui d'autres pays nous donnerait d'ailleurs un résultat bien meilleur à cet égard que celui que nous avons affiché l'année dernière.

(En néerlandais) Des auditions ont été organisées en commission sur la réorganisation de la Coopération au développement. Les Verts et moi-même ne nous sommes jamais ralliés à tous les aspects de cette réforme voulue par le Parlement mais nous l'exécuterons. Une bonne administration requiert, en effet, une continuité. Lors de ces auditions, les fonctionnaires supérieurs de la coopération au développement ont demandé à disposer d'une période de cinq ans au moins pour mener leurs projets à bien, de manière à pouvoir offrir leurs services à nos partenaires dans le tiers monde, ce qui est en définitive l'objectif poursuivi.

(En français) Nous voulons effectivement appliquer l'aide budgétaire à certains pays, mais avec des garanties de *good governance* de leur part. L'expérience avec le Niger a été un succès et a donné à la démocratie des moyens de fonctionner en payant les fonctionnaires. La politique envers l'Afrique centrale comporte deux phases : un partenariat vers la paix suivi, espérons-le, d'un partenariat dans la paix.

(En néerlandais): Une telle politique se distingue par sa souplesse et présente l'avantage de pouvoir être adaptée à une réalité en mutation. Notre pays doit continuer à jouer son rôle de précurseur tant que subsistera au Burundi un semblant d'espoir de paix. La conférence des pays donateurs au Burundi aura en tout cas constitué un bon point de départ. Espérons que les efforts consentis n'auront pas été vains. Le bien-être de la population, et non le soutien à l'un ou l'autre président, est notre préoccupation majeure.

Dans leurs interventions, des orateurs ont plaidé, à de nombreuses reprises, en faveur d'une coopération au développement de qualité. Nous nous trouvons involontairement dans une phase de transition. J'estime toutefois qu'en matière de coopération au développement, nous ne devons nourrir aucun complexe à l'égard des pays voisins.

Le partenariat avec les pays partenaires est

essentieel voor de kwaliteitsbevordering van onze samenwerking. Dit jaar slaagden wij er opnieuw in om 97 procent van onze begroting vast te leggen en meer dan 90 procent ervan uit te geven. Dit is een prestatie, die vooral de verdienste is van onze administratie en de mensen op het terrein. Ik hoop dat wij dit nog lang kunnen doorzetten.

Met minister Michel legde ik een verklaring af inzake de garantie van goed bestuur in verband met ontwikkelingssamenwerking en het belang van het overleg met alle betrokkenen. Ook het Parlement moet daarin een rol vervullen. De drie Gewesten hebben talrijke idealisten die zich dagdagelijks voor een betere ontwikkelingssamenwerking inzetten.

We willen te allen prijze de kloof tussen rijk en arm verkleinen. Indien we daarmee ook bijdragen tot een positief imago voor ons land, dan is dat meegenomen. De erkenning van ons samenwerkingsmodel in het buitenland blijft trouwens niet uit. Maar nogmaals: belangrijker dan het Belgisch imago in het buitenland is dat we echte resultaten boeken met onze projecten in de ontwikkelingslanden. *(Applaus)*

De vergadering is geschorst.

De vergadering wordt geschorst om 18.45 uur.

essentiel si nous voulons promouvoir la qualité de notre coopération. Cette année, nous sommes à nouveau parvenus à engager 97 % de notre budget et à en dépenser plus de 90 %. C'est un exploit dont le mérite revient surtout à notre administration et à nos collaborateurs sur le terrain. J'espère que nous pourrons continuer encore longtemps à déployer de tels efforts.

En collaboration avec le ministre Michel, j'ai fait à la Chambre une déclaration concernant la garantie de bonne administration liée à la coopération au développement ainsi que l'importance d'une concertation avec toutes les parties concernées. En la matière, le Parlement doit, lui aussi, jouer un rôle. Les trois Régions comptent de nombreux idéalistes qui se dévouent quotidiennement pour améliorer notre coopération au développement.

Nous voulons à tout prix combler le fossé entre riches et pauvres. Si nous contribuons de la sorte à également améliorer notre image de marque, ce sera la cerise sur le gâteau. Du reste, notre modèle de coopération est d'ores et déjà apprécié à l'étranger. Mais, je le répète, ce qui importe davantage que l'image de marque de la Belgique, c'est que nous puissions enregistrer de réels résultats via nos projets arrêtés en concertation avec les pays en voie de développement. *(Applaudissements)*

La séance est suspendue.

La séance est suspendue à 18.45 heures.